

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj:</p> <p>Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt:</p> <p>Főszerkesztő és kiadási felelős: Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója.</p> <p>Felelős szerkesztő: Buday Barna.</p>	<p>Szerkesztőség:</p> <p>Budapest, IX., Köztelek-utca 8.</p> <p>Kiadóhivatal:</p> <p>Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.</p> <p>Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
---	---	--

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Az 1909. év szeptember havában be-
fizetett alapítványi kamatok és tag-
sági díjak.

Alapítványi kamatot fizettek:

20 koronát: Biharvm. G. E., Jellinek Henrik, Markovits Károly.

100 koronát: József főherceg.

Tagsági díjat fizettek.

2 koronát: Mezőturi gazd. egyesület, Ringeisen Arthur.
4 koronát: Beniczky György, Bölöny Imre, Dorner Gyula, Gubányi József, Juhász Bálint, Kobek Kornél, Márton Zsigmond, Polyák István dr., Schusdek Jakab, Tóbold Frigyes, Wimpfen Siegfried gróf, Z. Zboray Bertalan.

10 koronát: Bálint Lajos, Beke József, Boross Károly, Fried Testvérek, Heisler Jakab, Jármy Jordán, Kende Zsigmond, Kmetty Lajos, Szemes Árpád, Varga Pál, Wegner Lajos, Zathureczky Márton.

12 koronát: Begyáts Lénárd, Csittéry Sándor, Klein Gyula, Markovits Zsigmond, id. Pálffy János gróf, Polgár Dávid, Zsarkó Imre.

14 koronát: Derék Gyula.

20 koronát: Alkér Antal, Altstok Félix, Bauer Zsigmond, Babocsay Herman, Beniczky György dr., Blau Sándor, Blaskovics Ferenc, Borsó Dénes, Buttykay László, Bürger Ferenc, Csöndes László, hatvani Deutsch Sándor báró, Feldmann B. Jakab, Fournier Nándor, Fülöp Ferenc, Halász Lajos, Hegedüs János, Hegyes-halmi Lajos dr., Hevessy Bertalan, Hoffmann Andor, Hónig János, Kajtar Sándor, Kazik István, ifj. Kállay András, Keleti Imre, Kherndl Imre, Kiesling Ferenc, B. Kobek Kornél, Kohn Sándor Lőrincz, Kormos Alfréd, visontai Kovács László, Kölber László, Krausz Zsigmond, Krausz Kornél, Krolopp Hugó, Leopold Zsigmond, Majthényi Károly, özv. Majthényi Adámné, Melik István, Melik Andor, Muraközy Béla, Munk Pál, Nagy Pál, Nagy György, Nagy-Küküllőmegyei közgazdasági bizottság, Nádassy Emil, Negró Adolf, Nikolits Géza, Ötvös Oszkár, Pataky Vincze, Pálffy Géza, Philipp Alajos, Piacsek István, Poroszkay Béla, Ragályi Gyula, Rajner Kálmán, Reichnitzer Miksa, Rohonczy Gida, Ruston Viktor, Ruthény Béla, Sarlaj Sándor, Sárközy Aurél, Sárközy uradalom, Sármezey Árpád, Sebők János, Steinhausz Sándor, Sümegvidéki Gazdakör, Tornay Schosberger Rezső báró, Schuster Gyula, Schweitzer Pál, Schwarz Ferenc, Szakáll Mihály, Szeberényi Lajos, Sintay Kálmán, Sztankay A. dr., Tamássy Árpád, Tarján Ödön, Unger Hermann, Vanky Kálmán, Weisz Adolf, Weisz

Vilmos és Izsó, Wittich Sándor, Windischgraetz Lajos herceg, Zichy Aladár gróf, Ziegler Nándor, Zentai Gazdakör.

24 koronát: Baruch Jenő, Békéscsabai Gazdakör, Boróczy László, Borehy György, Braun József, Degenfeld Ottó gróf, Dubrawszky Róbert, Eörsy József, Feldmann Jenő, Fieund dr., Gidófalvy István dr., Goldmann Antal, György Endre, br. Horváth Emil dr., Istvánfi Gyula dr., Jéke László, Károlyi Endre, Kondor Emil, Kovács Ferenc dr., Lónyay Menyhért gróf, Mandelló Gyula, Nagy Gyula, Nagykanizsai gazdakör, Neményi József, Orosházi Kisbirtokosok Szöv., Podmaniczky Gyula báró, Pojlák János dr., Ráday Gedeon gróf, Réti Sándor, Rosenberg Károly, Simon Róbert, Sopronvm. Gazd. Egylet, Sprinzel Ferenc, Strasser Imre dr., ifj. Szatmáry Király Pál, Szentkirályi Ákos, Szilárdy Béla, Tenner Emil, Vertán Emil, Vermes Károly, Vikol Vilmos.

25 koronát: Gavanszky Milán.

28 koronát: Vágújhegyi Gazd. Egyesület.

30 koronát: Weinberger Ferenc.

40 koronát: Majzler Zoltán, Szűcs Dezső, Telbisz János dr., Tukats József.

46 koronát: Flam Miksa.

48 koronát: Debreczeni gazd. akadémia, Paray Sándor, Schwarz Zsigmond.

60 koronát: Weinberger (Vikár) Gyula.

Jelzálogkölesön.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy az OMGE. üzemi osztályának működési terét újabban azzal bővítettük ki, hogy azon gazdák érdekében, akik birtokukra jelzálogos kölcsönöket óhajtanak felvenni, ha ez ügyben hozzánk fordulnak, erre a célra alkalmazott szakértőnk ilyen kölcsönök előnyös megszerzésében kezükre jár és az ezzel járó teendőket elvégzi.

Igazgató.

Egyről-másról.

(Gabonapiaczi szemle. — Kereskedők a malmok ellen. — A Csáky szalmája. — Az OMGE. munkaprogramja. — Pénzpiacz és bankkamatláb.)

Az októberi szállítási hónap és az ezzel összefüggő engagement lebonyolítása a rendes mederben foly és legfeljebb annyi a feljegyzésre méltó, hogy néhány börzianeren kisebb-nagyobb érvágások történtek s változó, hol szilárd, hol csökkenő árak mellett gazdát cserélt az ütszős

szerb, román buza. A m. kir. központi statisztikai hivatal is kimutatja, hogy az utóbbi napokban nagymérvű idegen gabonaszármazék érkezett Budapestre, ami kétségkívül az átadások anyagát képezi. Az átvétők a malmok s azok strohmannjai. Az átvételre felmondott mennyiségek nem mondhatók jelentékteleneknek; feltűnő, hogy zabban nem történt felmondás, ami áruhiányra vall, pedig ennek ellentmond az elég bő kínálat. Meglepetés számba is ment a felmondások elmaradása s nyomában áremelkedés következett. A földművelésügyi miniszterium időközben megjelent rendes őszi kimutatása igazolta az őszi gazdasági munkálatokról táplált véleményeket.

Az utóbbi időben jó lisztelhelyezési viszonyokról hallottunk s a malmok fokozott élénk vásárlásait tapasztalhattuk. Ezeknek a fokozott vásárlásoknak s a vásárolt anyag feldolgozásának egyenes következménye a készletek felhalmozódása, ami lehet előkészület a télre, amidőn a vízi út el van zárva, de lehet, hogy egyenesen kényszerű előrelátás, hogy meg tudjanak a malmok felelni azoknak a szállítási kötelezettségeknek, melyeket az őszi hónapokra magukra vállaltak. A tavaszi árképződést nagyban befolyásolja majd azon idegen államok termés-eredménye, melyek a tavaszi időben hozzák piacra termékeiket s ha megmaradnak jelenlegi áraink, kétségtelenül kifizeti magát ezen idegen származékok importja, különösen, ha ezen idegen államok termése jól sikerül.

A spekuláció pedig virágzik gyönyörűen a budapesti tőzsdén. A helyzet urai a budapesti malmok. Ma is, máskor is. De míg bő termés esetén épp a budapesti malmok azok, akik a la baisse spekulálnak, mert érdekük minél olcsóbb áron szerezni meg a hazai árut, a mai szűk termés mellett határozott érdekük a hausse, az árak magas színvonalon való tartása, hogy egyrészt a baisse-istákat sarokba szorítsák s a papirosbuzán is a szállítani nem képes elemektől a különbözetet zsebravágják, másrészt, hogy

A MAGYAR

MEZŐGAZDÁK

SZÖVETKEZETE UTJÁN

V. KER., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

•• LEGELŐNYÖSEBB A ••

GABONA

••••• ÉRTÉKESÍTÉSE. •••••

Takarmánycikkre megbízható legmegfelelőbb beszerzési forrása.

az áraknak importparitáson felül való tartásával az idegen buza beözönlését lehetővé tegyék s üzemüket lehetőleg teljesen kihasználhassák.

A gazdának persze ebből a spekulációból csak haszna van akkor, ha kihasználja a mai kedvező árakat, de hogy a külföldi áru nagyarányú beözönlése még meglepetéseket szülhet azoknak, akik természetükkel spekulálnak, az könnyebben meglehet, mint nem.

Nem tetszik azonban a malmok csendes ringje a kereskedelemlennek, a baisse-istáknak, mert a malmok az összes felmondott árut átveszik s így a buzaárak csökkenését meggátolják. A spekuláció költségeit tehát a kereskedelem fizeti, ami bizony szokatlan jelenség, mert egyébként a tőzsdei matadorok kedvtelésének költségeit a naiv publikum szokta fizetni.

Gazdátlanok vagyunk. Bucsut mondott a kapufélfának a kormány s békóba van verve a magyar parlament szólásszabadsága is. Fejülről pedig ugyancsak zimankós szelek fujdogálnak, erős ellentétképp annak az aranyos verőfénynek, amely az őszi munkálatoknak kedvez.

Gazdátlanok lettünk s mint a Csáky-szalmáján, hol egyik, hol másik ránt rajtunk egyet, mert hisz nincs, aki a körmére koppantson.

Amit az osztrák kormány a vasúti politika terén velünk szemben elkövet, az igazán vérlázító. Nem elég, hogy magánvasutai államosításával, a kassa-oderbergi vasút forgalmának megszorításával egy áthailan vasgyűrűvel vesz körül, hogy gazdasági fejlődésünk szabadságának tetszés szerint gátat vehessen, de ime a jelen zürzavaros helyzet kihasználásával máris oly tarifális intézkedéseket léptet életbe, amelyek súlyos és megalázó adóként nehezdednek majd Ausztriába irányuló forgalmunkra.

Az ellen nem emelhetünk kifogást, ha az osztrák kormány pénzügyi indokokból emeli vasúti tarifáit, bár itt is a tranzit forgalomnál igen fontos, hogy barátságosan kezelnek-e vagy ellenségesen s bár e tarifamelelések a mi nyers-terményeinket csökkenését vonják maguk után.

De az osztrák kormány az a terve, hogy az osztrák malomipart kedvezményezi azzal, hogy a gabonát olcsóbban szállítja, mint a lisztet, hogy a Magyarországból érkező áruk után 50 km.-rel több utat számít fel, mint amennyit azok tényleg befutottak — egyenest ellenkezik a vám- és kereskedelmi szerződéssel, mert az előbbi különbözeti kezelést jelent, holott a vám-szerződés az egyenlő elbánást biztosítja, az utóbbi pedig egy szűrtax, egy pénzügyi vám, amelynek szedése a szerződésbiztosította forgalmi szabadság elvébe ütközik.

Hogy hány millió megterhelést jelent ez reánk Ausztria javára, azt hamarjában ki se számíthatjuk, de jelentékenyen nagyobb, mint a kvótaemelést volt, azt a kárt azonban, amely a magyar mezőgazdaságra hárul, ebből könnyen kiszámíthatjuk. Az 50 km. után számított díjőbbség átlag 35 fillér, tehát eannyival kell

olcsóbban adni a magyar gazdának a gabonáját a jövőben. Miután ez az árcsökkenés nemcsak az Ausztriába irányuló kivitelt sújtja, hanem az egész magyar forgalmat s miután az összes gabonaneműekből és magvakból közel 100 millió mmi. kerül piacra, csak e czímen a magyar mezőgazdaság évi vesztesége 35 millió korona volna.

A másik merénylet a szerb kereskedelmi szerződéses tárgyalások felvétele. Daczára, hogy a külügyminiszter a magyar kormány felhatalmazása nélkül nem tárgyalhat külállamok képviselőivel, belgrádi híradás szerint Forgách gróf követünk már bejelentette hajlandóságunkat a kereskedelmi szerződéses tárgyalások újabb felvétele tárgyában.

Pedig hajlandó erre az ördög, meg legfeljebb a külügyminiszter, aki már ismételtén tett kísérleteket a zürzavaros politikai helyzet iyetén kihasználására, eredménytelenül ugyan, mert Darányi részéről az ilyen alkotmányellenes és mezőgazdasági érdekeinkre káros kísérlet a megfelelő visszautasításban részesült.

Ma már azonban Darányi is, mint a birodalmi kancellár ur magát kifejezné, hidegre van állítva s szegény hazánk gondozatlan érdekeit, mint Csáky szalmáját, háborítlanul rángatja az osztrák.

Az OMGE. egyesületi tanácsa folyó hó 6-iki ülésében letárgyalta s jóváhagyta az egyes szakosztályi előadók előterjesztette munkaprogrammot. Az OMGE. újból napirendre kívánja hozni a mezőgazdasági termények értékesítésének kérdését, különös tekintettel az Ausztriában immár konkrét alakot öltött állatértékesítési központ tervére s egy, a mezőgazdasági hitelt és értékesítést szolgáló hivatott külön, jól megalapozott pénztételek szervezését. Foglalkozni fog továbbá a Balkán-szerződéseknek, elsősorban a szerb kereskedelmi szerződéseknek — sajnos — újból ajtónkon kopogató kérdésével, a közutakról szóló, valamint a birtokpolitikai törvényjavaslatokkal, a tőzsdereformmal, a mezőgazdasági statisztikai hirszolgálat tökéletesítését célzó reformtervekkel, a mezőgazdasági kiviteli érdekeket mélyen sértő osztrák államvasúti tarifareformmal, a kóbor czigányoknak immár elodázhatatlan megrendszabályozásával és a közgazdasági élet terén esetről-esetre felmerülő egyéb aktuális kérdésekkel.

Az állandó tenyészállatvásárlótelepnek Budapesten való mielőbbi megalkotását nem mulasztjuk el sürgetni, ugyszintén napirenden tartjuk a lótenyésztési kerületek megalkotásának, havasi legetőtársulatok szervezésének és az állatkereskedelemben mutatkozó visszaélések kiküszöbölésének ügyét. A vidéki társesületek bevonásával beható megvitatás alá kerül állattenyésztési törvényünk reformja, vizsgálat tárgyává tesszük a Campbell-féle talajmivelési eljárással hazánkban folytatott kísérletek eredményeit, támogatni óhajtjuk a magtenyésztést és előkészítjük a jövő év tavaszára tervezett dán- és svédországi tanulmányutat.

Különös figyelem tárgya lesz a katonák mezőgazdasági oktatásának kipróbált elvek szerint való rendszeresítése, a budapesti mezőgazdasági főiskola sürgetése, a falusi népies gazdasági előadásoknak gyakorlatiasabbá tétele, a választójogi reformnak a mezőgazdasági népességre való kihatása, a néppusztító egyke-rendszer kiküszöbölése, az uzsora modern alakjainak leleplezése és kipszttitása, néphivatalok szervezése, továbbá a kis- és nagyüzemeknek a mezőgazdasági munkásság jövedelme szempontjából való egybevetése. Az élelmiszer-, műtrágya- és takarmányhamisítás ellen való védekezés, egységes számviteli rendtartás kidolgozása, a mostanában gyakori pálinkamergezők meggátolása, gazdasági gépujdonosságoknak gyakorlati szempontból való felülvizsgálása és egy nemzetközi szeszipari kiállítás, valamint a tavaszi országos tenyészállatvásár előkészítése tölti még be az OMGE. sokat ígérő munkaprogramját, melynek megvalósításából remélhetőleg buzgón kivesszi a maga részét gazdaközönségünk is.

Régi dolog, hogy az olcsó pénz nemzetgazdasági szempontból csak addig kedvező jelenség, míg ösztönzőleg hat a vállalkozási kedvre és a tespedő piacra. De ha a pénzűzés a közgazdasági élet ezer szükségletének táplálása helyett használatlanul és haszon nélkül marad, úgy járunk vele, mint a lefolyás nélküli víztömegekkel, amelyek a megtermékenyítés forrása lehetnek volna, de ehelyett — állandó fehérlés és mozgás hiányában — megposhadnak és csak kuruttyuló békáknak adnak menhelyet. Az egészséges fejlődés az, hogy a pénzűzés nyomában a vállalkozási kedv fellendülése és a gyümölcsözőtetési lehetőségek megkoskodása járjon, ilyenkor pedig a növekvő keresletnek a pénz némi megdrágulása a természetes folyamánya.

Ilyen fejlődési procezzusnak vagyunk most is világszerte tanúi, csak hogy hozzánk még csak egyes hullámai értek el annak a forrongásnak, amely a világgiacon teljesen új képet teremtett. Legrohamosabb az átalakulás Németországban, ahol a birodalmi bank a vele szemben támasztott igények rohamos fokozódásának hatása alatt 4%-ra kényszerült emelni a negyedfélszázalékos rátát s könnyen meglehet, hogy itt még nem állapodott meg a diszkont emelkedése. A német bankjegyforgalom ezuttal először lépte át a két milliárdot, amin nem csodálkozhatni, ha meggondoljuk, hogy a szeptember folyamán bejelentett közel 700 milliónyi hitelkéregek kielégítésére fél milliárdnyi új bankjegykibocsátás vált szükségessé. A németbirodalmi bank erős nemesércztartaléka az adómentes kibocsátási kontingenst emelte ugyan, mégis közel 600 milliónyi volt a legutóbbi kimutatás szerint az adóköteles bankjegyforgalom. Ez a nagyarányú fellendülés tán még meglepőbb rohamosságánál, mint szokatlan arányainál fogva. A magas gabonaárak következtében a gabonakereskedelemben pénzügyi szükséglete is kétségtelenül

hozzájárult az az értékpapír vállalkozások kedő, javuló meg a német az angol piac dása és az er bankráta felsz erősebb arany de nagy kérdé pénzdrágulást, is indokoltá t

NO
Rov

A luc

Öt, and helyet foglalja mert sok kitévelő növény ugyanazon tá okoz magért Csallóközben hat évig, sőt mindig nagy nyelvet mind Nem megfelelő a viszonyok hatják. Ha má szerint a má kevésbé ked az első vág Alföld vidékén

Rendes vis ban diszlik, tisztán vetett mit már saj Kövér talajba nak egymaga növény könn fiatal luczern ben s egyszer növény mag először a vé utána vagy g Lehet még csak a védőn szerint tisztá vidék, hol e keverve jobb maggal és f maggal keve legjobb ered puffasztó ha a luczernam vetni.

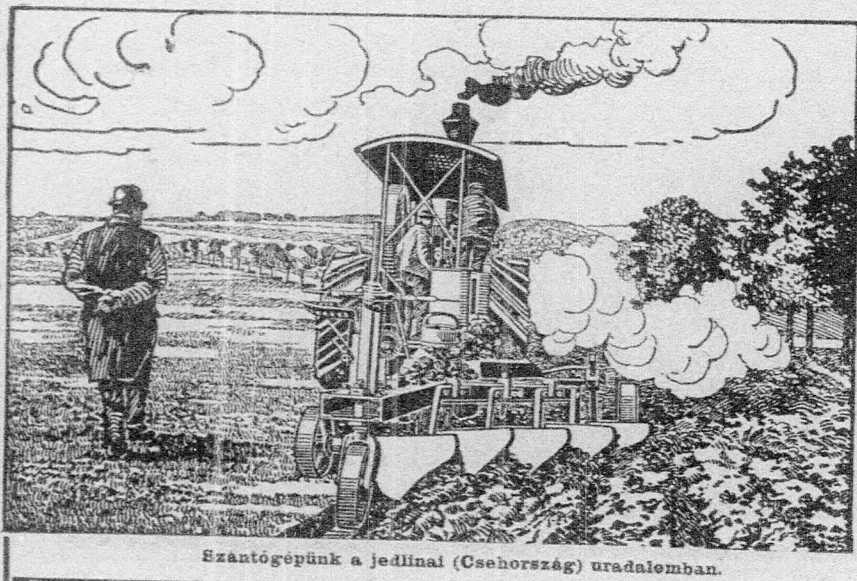
Ezen néh milyen eltéré gazdái a lu éghajlati visz mivélésénél

Epp így

Nem
Winn

Vezérk

Szántógépek a jedlnai (Csehország) uradalomban.

Hazánkban és Ausztriában mindenféle talaj- és terepviszonyok között sokszorosan kipróbált

MAGÁNJÁRÓ GŐZEKE

(1 ölet fogó 7-vasu ekével). Egyedüli gyártója

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.

Budapest, V., Váci-ut 19.

Csekély befektetés!

Olcsó üzem!

Tökéletes munka!

Referenciákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

hozzájárult az igények fokozásához, de emellett az értékpapírpiazz erősebb forgalma, az ipari vállalkozások gyarapodása és általában az emelkedő, javuló gazdasági tendencia nyilvánul meg a német pénzpiaczképében. Ugyanígy van az angol piac is, ahol a pénzkereslet fokozódása és az erős aranykiözönlés ugyancsak a bankráta felszázalékos emelésére vezetett. Legerősebb aranytartalék dolgában a francia bank, de nagy kérdés, hogy Páris kikerül-e azért a pénzdrágulást, melyet az ipari fellendülés ott is indokoltta tesz.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A luczerna műtrágyázása.

☞ Ott, ahol a luczerna diszlik, ott az első helyet foglalja el a takarmánynövények között, mert sok kitűnő takarmányt szolgáltat s mint élőlő növény több évig megmarad egy és ugyanazon táblán, tehát legkevesebb költséget okoz magért és vetési munkálatokért. Itt a Csallóközben négy évig, jobb talajon pedig öt-hat évig, sőt az Alföldön 10 évig is megmarad mindig nagy tömegű kiváló jó takarmányt ad, melyet minden haszonmarhának nagyon szeret. Nem megfelelő földön kétszer kaszálják, de hol a viszonyok kedvezők, négyszer is kaszálhatják. Ha magot akarunk nyerni, akkor rendszerint a második vágást használjuk e célra: kevésbé kedvező viszonyok között előnyösebb az első vágást magának hagyni, míg a kövér Alföld vidékén legmegfelelőbb a harmadik vágás.

Rendes viszonyok között a luczerna legjobban diszlik, ha védőnövényvel vetjük, mert a tisztán vetett luczerna aránylag könnyen kifagy, mit már saját káromra magam tapasztaltam. Kövér talajban megint helyén lesz a luczernának egymagában való vetése, mert ott a védőnövény könnyen megdől s ilyenkor elnyomja a fiatal luczernanövényt. Némely helyen egy gépben s egyszerre vetik a luczernamagot a védőnövény magjával keverve, más helyen pedig először a védőnövényt vetik el s közvetlenül utána vagy géppel vagy kézzel a luczernamagot. Lehet még úgy is vetni a luczernát, hogy ezt csak a védőnövény kikéltése után vetik el. Rendszerint tisztán termesztik a luczernát, de van vidék, hol azt tapasztalták, hogy rozsnokkal keverve jobban diszlik. Még más helyen lóheremaggal és francia perjével, vagy baltaczimaggal keverik a luczernamagot s így vélik a legjobb eredményt elérni. A fiatal luczerna puffasztó hatásának elkerülése végett tanácsos a luczernamagot kevés köménymaggal keverve vetni.

Ezen néhány adatról láthatjuk már, hogy milyen eltérő módon vetik és kezelik az ország gazdái a luczernát a lokális, a talaj- és az éghajlati viszonyok szerint; ennél fogva a luczerna művelésénél nem járhatunk el sablon szerint.

Épp így nincsenek tisztában a gazdák a

luczerna trágyázásával s e tekintetben nagyon eltérő a véleményük. Vannak, kik azt mondják, hogy a luczernának nem kell jó föld, csak az altalaj legyen megfelelő, mert e növény nitrogén-gyűjtő és gyökerei mélyen ereszkednek a földbe, tehát képesek elegendő ásványi tápanyagot onnan felvenni, a műtrágyázás pedig teljesen fölösleges. Az igazság pedig, mint sok más esetben, itt is az arany középút: igaz, hogy a luczerna legjobban diszlik buja talaju, mély rétegű földön s meghalálja a trágyázást is, de képesek vagyunk kevésbé megfelelő földön, alkalmas altalajnál is luczernát termesztetni. Ilyenkor kellő trágyázásról kell gondoskodnunk s a trágyát helyesen kell alkalmazni. Ha pl. a luczerna védőnövényét erősen megrágyázzuk, akkor azon veszélynek vagyunk kitéve, hogy a védőnövény tulbuján fejlődik, megdől s a luczernát elnyomja. Ezen bajon azzal szoktak segíteni a gazdák, hogy a trágyázott védőnövényt csak ritkán vetik, én pl. az árpából mint védőnövényből csak 60 litert vetettem magyar holdanként s mégis 10 q termést nyertem, a luczerna pedig gyönyörűen fejlődött a ritka árpa között. Talán jobb azon eljárás, hogy az istállótrágyát a védőnövény előveteménye alá adjuk, a műtrágyát pedig a védőnövény alá szórjuk el. Mivel pedig a luczerna több évig eltart, szükséges, hogy néha megismételjük a műtrágyázást, amidőn évenként vagy két évenként foszforsav és káliumtrágyát adunk ősszel vagy kora tavasszal mint fejtrágyát. A trágyázás pl. úgy történhetik, hogy répat erősen trágyázott és mélyen fölészántott földön termesztünk, ezt követi az árpa, amely alá 120 kilogramm szuperfoszfátot és 60 kilogramm 40 százalékos kálisót adunk magyar holdanként. Az ily módon trágyázott árpa úgy mennyiségre, mint minőségre nézve kitűnően fog sikerülni a rendes időjárásnál nem is fog megdűlni; hiszen a szuperfoszfát és káli bizonnyos fokig hat a megdülés ellen. Ha pedig csapadékdús esztendőnk van s az árpa megdől, akkor nem marad egyéb hátra a luczerna megmentésére, minthogy a zöld árpát takarmánynak lekaszáljuk s vagy nyersen etetjük föl vagy beszombolyázzuk. Nálunk a nedves esztendők ritkaságzámba mennek s ezért ritkán is dől meg a luczerna védőnövénye. Ennek műtrágyája pedig nemcsak hogy hozzájárul az árpatermés fokozásához, hanem a luczerna sikerét is biztosítja, mivel úgy a foszforsav, mint a káli még a második, sőt a harmadik évben is érvényesül. A répa alá adott istállótrágya pedig a luczernát ellátja még azon kevés nitrogénnel, amelyre a fiatal luczernának szüksége van, amely növény fejlődésének első stádiumában

még nem képes a nitrogént a légkörből felvenni.

Felmerül az a kérdés, hogy hogyan érvényesülhet a műtrágya a luczernánál, ha tekintetbe vesszük, hogy e növény karógyökere nagyon mély rétegbe hatol, ahova sem a foszforsav, sem a káli nem juthat, miután a talaj ezen ásványi tápanyagokat megköti? A felelet nagyon egyszerű: A luczerna nemcsak a karógyökere segítségével táplálkozik hanem a sok felső talajrétegen elterülő mellégyökérrel is s így meghalálja a műtrágya által a felső rétegbe hozott táplálékot is. Homokos földön s nedves időjárásnál azonban az is megtörténhetik, hogy a műtrágyában levő tápanyagok a mélyebb rétegbe jutnak, de ott sem vesznek kárba, hanem a karógyökök táplálására is szolgálnak. Legjobban úgy értjük meg a dolgot, ha megfigyelünk egy luczernatáblát, mikor a luczerna hosszabb szárazság után lankadni s sárgulni kezd. Mielőtt egy kis jótékony eső jön, akkor a luczerna fölfrissül s újra kizöldül, pedig az eső alig hatolt mélyebbre 6-8 cm.-nél. Tehát a csekély, csak a feltalajt érő eső már elég volt ahhoz, hogy új életre keltse a szomszédhoz vetést, mert a luczerna mellégyökerei érvényesítették hatásukat. Másrésztől tapasztalhatjuk a karógyökök fontos szerepét, mikor hosszú szárazság után azt látjuk, hogy a luczerna, ha érzi is a nagy szárazság kártékony hatását, mégis életben marad. Ez úgy magyarázható meg, hogy bár a felső talajréteg már teljesen kiszáradt, az alsó rétegben mégis maradt annyi nedvesség, hogy a luczerna a karógyökere segítségével kevés nedvességhez juthatott, ami a megélhetéséhez éppen hogy elég volt. Éppen az idén tapasztaltuk azt, hogy a kényesebb növények, melyek nem bírnak oly mélyen lenyúló karógyökérrel, mint pl. a biborhere, a lóhere, a baltaczim, meg az edzett nyulzapuka is, a szárazság martalékává lettek, amiért is ezeket ki kellett tavasszal szántani; csakis a luczerna bírta ki a rendkívüli szárazságot, megmaradt s termést is adott.

A luczernának azon tulajdonságánál fogva, hogy nemcsak a felső, hanem az alsó talajrétegből is táplálkozik, következik, hogy a luczerna műtrágyázási eredménye biztosabb, mint bármely más kulturnövényé, de meg is köveleli a luczerna a bő trágyázást, mert termésével nagy mennyiségű ásványi anyagot von el a földből: Maercker adatai szerint a luczerna felhasznál hektáronként (1 hektár = 1738 kat. hold): I. Jó termésnél, azaz 120 q széna, 185 kg. kálit és 64 kg. foszforsavat; II. közepes termésnél, azaz 80 q széna, 117 kg. kálit és 42 kg. foszforsavat; III. Gyenge termésnél, azaz 50 q széna, 70 kg. kálit és 27 kg. foszforsavat. A termések által elvont tápanyagok pótlására kellene tehát: I. Jó termésnél hektáronként 450 kg. 40%-os kálisó és 400 kg. szuperfoszfát; II. Közepes termésnél hektáronként 300 kg. 40%-os kálisó és 250 kg. szuperfoszfát; III. gyenge termésnél hektáronként 200 kg., 40%-os kálisó és 150 kg. szuperfoszfát, avagy egy kat. hold közepes termése,

Nemzetközi szántógépverseny

Winnipeg (Kanada) győztese

CASE 32 HP GŐZEKE.

18 résztvevő közül — köztük kéthengeres és compound angol és amerikai gépek — gépünké lett az

aranyérem I. díj

az üzem gazdaságosságáért, a végzett munkateljesítményért, könnyű kezelhetőségért, a szerkezeti részek könnyű hozzáférhetőségeért és tartósságért. — Hivatalos versenyadatok rendelkezésre állnak. — Munkateljesítmény óránként 3.6 acre = 3.4 magyar hold, köszénfogyasztás per acre 123 angol font = 60 kg. per magyar hold. — Ugyanígy 32 HP gépünk volt utban a mezőhegyesi szántóversenyre, mely azonban Czegléd mellett vasúti összeköttetés folytán a waggonról lezuhanván, a versenyen részt nem vehetett, hanem helyette kénytelenek voltunk egy kölcsönkért kisebb és használt géppel versenybe állni.

Vezérképviselő: **Hahn Arthur Budapest, Üllői-ut 52/k.**

azaz 46 q széna, fogyaszt 67 kg. kálit és 24 kg. foszforsavat, amely mennyiség pótlására évente 170 kg. 40%-os kálisó és 140 kg. szuperfoszfát volna szükséges.

A luczerna műtrágyázásával már a kilenczvenes években foglalkoztam, mikor a vas megyei répczeszentgyörgyi uradalomban gazdálkodtam. Régebben általános szokás volt Vas vármegyében a hereföldek gipszezése; ott az éghajlat meglehetősen kedvező, de a szárazság mégis gyakran meghevisította a gipszezés eredményét s így lassan abbahagyták ezt a gazdák. Sokszor azonban mégis volt eredmény, ezt tudván s azonkívül mert a foszfátrágyának a here-növényekre való jó hatását már tapasztaltam volt, arra a gondolatra jöttem, hogy megkíséreljem a szuperfoszfátgipsznek hatását a hereföldekre; eddig ezen szert csak az istállótrágya konzerválására használtam. 1893-ban egy luczernaföldnek egy 300 □-ölnyi parcelláját 50 kg. szuperfoszfátgipszszel trágyáztam. Jőideig semmi hatását sem vettem észre, de mire megkezdtük a kaszálást, a trágyás parcella kivált üdőbb színével a szomszédos földtől. Miután azonban a nedves időjárás miatt az egész termést zölden bezsombolyáztam, elmaradt a termés megmérése. A második kaszálást azonban pontosan megmértem: fejtrágya nélkül termett 300 □-ölnön 270 kg. luczernaszéna, 50 kg. szuperfoszfátgipszszel 300 □-ölnön 330 kg. luczernaszéna.

Még a harmadik kaszálásnál, úgy mint a következő évben is, még mindig kivált a trágyás luczernaföld, de több mázsálást nem tettem.

Mikor Pozsony megyébe kerültem, folytattam a szuperfoszfátgipszszel való trágyázást a néhai Eszterházy Mihály gróf uradalomban, még pedig elsősorban a könnyű, de mély talajjal rendelkező tallói gazdaságban. A kísérleti tábla területe 32 magyar hold volt; a trágyázást úgy intéztem el, hogy minden páratlan számú, tehát az 1., 3., 5., 7., 9. stb. holdat 200—200 kg. szuperfoszfátgipszszel behintettem. E munkát márczius 29-én történt meg. A műtrágyát Kühne Ede mosoni gépgyárából hozatott szörö-géppel vettem el és a gép elég egyenletesen és szabályosan szórta azt el. Az időjárás kedvező volt, az első eső után már messziről üdőbb zöld szín és élénkebb növény által rajzolódott le a műtrágyás sávok. A különbséget oly világosan lehetett látni, hogy az minden szemlélőnek feltűnt. Nemcsak az első kaszálás mutatott terméskülönbséget, hanem a második, sőt a harmadik vágás is tanúságot tett a műtrágyázás mellett; a magyar holdankénti termés volt:

	1. kaszálás	2. kaszálás	3. kaszálás	Összesen
Műtrágya nélkül	712	660	510	1882 kg. széna
200 kg. szuperfoszfátgipsz	1106	975	840	2921 " "

A terméstartalom tehát 1039 kg. 41 korona 56 fillér értékben; a műtrágya, amely 70% vízben oldható és 1% ezitrátoldható foszforsavat s ezenkívül 70% kénsavas meszet (gipszet) tartalmazott, 11 kor. 50 fill.-be került s így a műtrágya javára elég szép volt az

eredmény. A parcelláknak egy részét magnak hagytam s itt is mutatkozott a műtrágya hatása; magyar holdanként termelt a nemtrágyás parcellákon 57 kg. mag és 600 kg. szalma, a szuperfoszfátgipszszel kezelt parcellákon 72 kg. mag és 900 kg. szalma.

A tiszta szuperfoszfát és Thomas-salak is jó műtrágyája a luczernának s különösen akkor, ha magot akarunk nyerni. A gyakorlati gazdák a Thomassaloknak adnak előnyt, mert ennek hatása tartósabb s mert a mézstartalma is jó befolyással van a luczerna termésére, sőt ha a talaj mézszegény, nagyon kívánatos mézstrágya alkalmazása is, annál is inkább, ha kálit is adunk.

A kálitrágyázásról egyáltalában nem szabad megfeledkeznünk, mert a luczerna majdnem háromszor annyi kálit fogyaszt a talajból, mint foszforsavat; ilyen óriási mennyiségű kálit pedig csak akkor nyerhetünk a talajból, ha ez elég gazdag ezen fontos tápanyagban, vagy ha erős istállótrágyázásról gondoskodtunk. Rendszerint csak gazdag földön természetünk luczernát, miért is idáig alig volt szükségünk a kálitrágyázásra, különben ez még gyermekkorát éli mi nálunk s azért alig rendelkezünk adatokkal, hogy bevált-e nálunk a luczernások kálitrágyázása. Magam is csak tavaly kísérleteztem vele először, de sajnos, a kálinak semmi észrevehető hatása nem volt a luczernatermesre, aminek nyilván a rendkívüli száraz időjárás volt az oka, de folytattam ezidén is e kísérletet, valamivel jobb eredménnyel. Termelt a féli gazdaságomban az első vágásnál:

I. műtrágya nélkül	600 kg. luczernaszéna à kat. h.
II. 160 kg. szuperfoszfát	730 " " " "
III. 160 kg. szuperfoszfát + 90 kg. 40%-os kálisóval	870 " " " "

Az első kaszálás alig fizette meg a műtrágya költségét s másodsor nem kaszálhattam a luczernát, mert az az újbóli szárazság folytán alig fejlődött s így egyszerűen csak legelőnek használtam. Voltak ugyan apró esők, de egyik sem hatolt mélyebb rétegbe, az altalaj pedig a tavalyi szárazság folytán még teljesen ki van száradva s így a karógyökér nem tud nedvességet felvenni. Hiszen az egész esztendő alatt csak egy kiadóbb esőnk volt szeptember 15-én, lehet, hogy ez egy kaszálást eredményez. Mennyivel jobb eredményt ért el egy torontál-megyei gazda, Thierjung János, ki az idén Bogarason hajtott végre egy szép műtrágyázási kísérletet. Ott a luczernát négyszer szokták használni, az eddigi három vágás kat. holdanként adott, I. műtrágya nélkül 45'28 q szénát, II. 160 kg. szuperfoszfáttal 59'60 q szénát, III. 160 kg. szuperfoszfáttal + 80 kg. kálisóval 67'67 q szénát.

Látjuk, hogy a kitünő torontál-megyei talaj is reagált a műtrágyára, mennél inkább van rá szükség akkor, ha a talaj gyengébb, homokosabb, tehát sem foszforsavban, sem káliumban nem oly gazdag. Ilyen talajra tehát okvetlenül kálifoszfátrágya szükséges, de a fentemlített kövőbb földeken is be fog állni annak a szükségé, hogy foszforsav- és kálitartalmu trágyákat használjunk, ha nagyobb mértékben természetünk luczer-

nát, egyéb hereféléket, répát, burgonyát s más kálifogyasztó növényt. Kiváló szerepet játszik a káli a here trágyázásánál azért is, mert a here-untógnak egyik oka a talajnak kálihiánya. Ezen a bajon tehát könnyen lehet segíteni, sőt tény az is, hogy a talaj kálifoszfátosítása által képesek vagyunk még olyan földeken is luczernát természetni, ahol eddig ez a háladatos növény nem diszlett; így homokos földön is sikerülhet a luczerna, ha erősen műtrágyá-zunk, de csak azon feltétel mellett, hogy az altalaj elég mélyrétegű. Németországban, ahol a luczernát főleg a cukorrépagazdaságokban termesztik és így két erős kálifogyasztót vesznek fel a vetésforgóba, nagyon megbecsülik a kálisókat s a luczernát még akkor is trágyázzák velük, ha a cukorrépa alá istállótrágyát adtak; pedig tudjuk, hogy már az istállótrágyában is sok kálit adunk a talajnak. Érdekes, hogy ott sem voltak tisztában a műtrágyáknak leghe-lyesebb alkalmazási módjával: voltak, kik azt állították, hogy luczerna alá már a vetés évében kell nagy mennyiségű műtrágyát adni, hogy ezen nagy készletből tápigényét fedezhesse, a híres Maercker is pártolta ezen trágyázási el-járást. De a legújabb időben ezen „készlet-trágyázást” már kezdik abbahagyni s inkább adnak a luczernának évente fejtrágyát bizonyos mennyiségben. Kleiberger dr. megállapította 6 éven át végrehajtott kísérletek alapján, hogy a legnagyobb luczernatermést akkor érte el, amikor hektáronként minden évben felültrágyázta a luczernát 200 kg. 40%-os kálisóval és 400 kg. Thomas-salakkal. A 40%-os kálisó hatásosabbnak mutatkozott a káinitál, a Thomas-salak eredményesebbnek a szuperfoszfátnál. Ha a németországi adatokat a mi viszonyainkra szabad alkalmazni, akkor kat. holdanként ad-junk évente 115 kg. 40%-os kálisót és 230 kg. Thomas-salakot, tekintettel száraz éghajlatunkra, még az ősszel s ezt boronáljuk be. A hóviz fel-olvasztja a luczernát s a lehető lemélyebbre viszi a talajba. A leirt trágyázási kísérlet annál érde-kesebb, mert Kleiberger dr. azt is megállapi-totta, hogy a jelzett thomassalak-kálitrágyázás nemcsak a legnagyobb szénatermést, hanem a legnagyobb nyerstápanyagtermést is eredmé-nyezte, tehát legtöbb nyers proteint, legtöbb nitrogénmentes vonatanyagot és legtöbb nyers-rostot is.

Az eddigi tapasztalatok biztatásul szolgál-hatnak s arra taníthatnak, hogy mi magyar gazdák is foglalkozzunk a luczerna műtrágyázá-sával, mert ezen a felső és alsó talajt egyaránt igénybe vevő növény folytonos természetésével erősebben aknázzuk ki a talajt, mint bármely gabona természetésével; hiszen a luczerna termés 3-szor annyi kálit és 1 1/2-szer annyi foszfor-savat fogyaszt a talajból, mint a neki megfelelő búzatermés. Látjuk ebből, hogy milyen ügyet-lenül szerkesztjük mi a bérszerződéseket, ami-kor a bérlőnek megtiltjuk két egymást követő gabona természetését és — a talajerő fenntartása céljából — követeljük tőle egy bizonyos mennyi-ségű luczerna vagy más here természetését. Nem gondolunk arra, hogy a látszólag talajjavító luczerna tulajdonképpen csak talajzsaroló növény s kellő műtrágyázás nélkül a luczernatermesztés nem egyéb, mint rablógazdaság. Ellenben he-

Iyesen alkalmaz-műtrágyákat, a legkitünőbb tal minden állatta képezheti, han bármely más r

A Magyaró Egyesület te

Amig egyes hó 1-től a kő tart, addig sz mindig ugy d a következő é teink üzletéve. mert az ősz f mékek kereske rendszerint il szükségletüket vevőinknek táj kezelésre bocsa idájén.

Szövetkezete adunk számot, mutathatunk szövetkezetek fejlődésére von érték el szövet ekkor szállított liter tejet, mi volt szövetkeze koronával. Bes multévi jelent 1904-ik évtől, amely körülmé vezőtlen takar donitunk s je azt is, hogy m 5%-ot kitévő h folyó üzletévi lenni, miután a termés ekkor é érezhetővé ten

Ezen jóslatú amennyiben a f a multévihez k szállítottak be litert szállított kevesebbet, mi hanyatlásnak kezeltünk közü évihez képest a többi 13 s ben mind keve meg kell jegye az elmúlt év v esztendejük. A a csontporhany hozzájárult e kezeiteink üzem moru állapotok

7) Részlet az e

WOHANKA FELE

NYERSOLAJ-(NEM BENZIN) MOTOROK

és LOKOMOBILON.

NEM TÜZVESZÉLYES, NEM ROBBANÓ!

LEGOLCSÓBB ÜZEM!

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK.

WOHANKA ÉS TÁRSA.

BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRÚT 76.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

GAZDASÁGI VEGETAN.

Rovatvezető: Kosutány Tamás dr.

A buzakondicionáló állomásról.

A buza minőségének pontos ismerete felettbb fontos dolog, egy a gazda, mint a molnár szempontjából. A gazdának nagyon is érdekben áll buzája minőségére nagy súlyt fektetni, sőt azt lehetőleg fokozni, különösen most, midőn a folyton terjeszkedő vasuti hálózat Amerikának és Ázsiának eddig nem ismert részeit és annak termékeit, elsősorban búzáját a világforgalomhoz hozzáférhetővé teszi, folyton új buzaminőségek kerülnek a világg piacra. Ha a magyar buza az elsőségét megtartani akarja, ezen új konkurrenssekkel is fel kell venni a harcot s miután tudvalevő, hogy a buza minőségére az éghajlati viszonyok felette nagy befolyást gyakorolnak, nyilvánvaló, hogy az esetre, ha olyan éghajlatú vidékek buzatermése kerül a piacra, amely a magyar éghajlattal többé-kevésbé egyezik vagy a buzatermesztésre annál esetleg még kedvezőbb, a magyar buza jó hírnevét is csorba eshetik, ha csak nem igyekszünk a buzatermesztésnek minden csínját-bínját kitapasztalni, hogy azok alkalmazásával búzáink minőségét mi is fokozzuk.

Egy buzakondicionáló állomás (a buza minőségét meghatározó állomás) szükségességéről már ismételt szót emeltem, anélkül, hogy javaslatom visszhangot keltett volna. Sokkal jobban át vegyök azonban hatva javaslatom fontosságáról, hogysem ezen bezárt kapu ostromát abbahagyjam s így legyen szabad ez érdekekben néhány újabb adatot felhozni.

Tudvalevő, hogy ez évben nagyon gyenge termésűk volt, körülbelül egy negyed részszel kevesebb termett, mint rendszeren s az minőség tekintetében is nagyon eltért a rendes évek termésétől. Malmaink kénytelenek voltak külföldi, különösen szerb, román és bulgáriai búzával fedezni szükségleteiket, mely okból indítva éreztem magamat a budapesti malmokhoz fordulni, kérve őket, hogy a bevásárlásaik alkalmával vizsgálatra érdemesebb buza-fajták közül küldjenek be mintákat tanulmányozás végett.

Felszólalásomnak volt sikere, mert rövid pár hét alatt 60 buzaminta érkezett be, ezek vizsgálati adatait szándékozom ez alkalommal szóvá tenni, mihez megjegyzem, hogy munkával való tulhalmozottság következtében a protein- és sükérvizsgálatok eredményéről, továbbá a sütés és egyéb kísérletekről csak jóval később tehetek jelentést.

A malmok a búzát hektolitersúly alapján veszik, pl. a szeptember 14-iki jelentés értelmében a 79.3 kg. búsági búzának az ára 28 K. 30 f., a 78.5 kg.-osnak 28 K. 20 f., a 78 kg.-osnak 28 K. 05 f. stb. A malmok ugyanis azt állítják, hogy a búza kiadósága annak hektolitersúlyával szoros összefüggésben van, oly módon, hogy ahány kilogrammot nyomott a búzának hektoliterje, annyi lisztet állíthat belőle elő a malom, tehát a 80 kg.-os 100 kg.-jából 80 kg. lisztet, a 78 kg.-os 100 kg.-jából 78 kg. ot s így méltó és igazságos, hogy a súlyosabb búzát a malom drágábban is fizesse.

Ez azonban nagyon csálóka számítás. Ezen alap csak nagy átlagban fogadható el, mert mint a következőkből kitűnik, a buza értékének megállapításánál más körülmények is tekintetbe veendőek. Régebbi kísérleteim folyamán a kereskedésbeli buza nedvességtartalmát 10% és 16.9% között ingadozónak találtam és a hat évi átlag kerek számmal 12%-ra tehető. A nedvességtartalom sokkal többet nyom a latban és sokkal jobban befolyásolja a buza őrlési értékét, mint a hektolitersúly, mert míg 100 kg. búzában, legszárazabb állapotban gondolva, 10 kg. vizet vesz meg a molnár, addig az olyan, amelyben 16.9 nedvességet találunk, közel 7 kg.-mal több viz foglaltatván, 7 kg.-több értéktelen anyagot tartalmaz s így határozottan állíthatom, hogy a nedvességtartalom

sokkal jobban befolyásolja a buza értékét a hektolitersúlynál. Ennélfogva a fenemített buzakondicionáló állomásnak feladata volna a búzának mindenekelőtt a nedvességtartalmát megállapítani. Ezen az alapon azután olyan módon lehetne eljárni, mint az a szeszgyárakban szokás a kutoriczával, hogy az olyan búzából, amelynek a nedvességtartalma mondjuk 15% és ha az uzancze buza nedvességtartalmát 12%-ban állapítjuk meg, 103 kg., az olyan búzából pedig, amelynek nedvességtartalma csak 10%, a 100 kg. uzancze búzával 98 kg. lesz egyenértékű, mert hiszen a molnárnak búzára és nem nedvességre van szüksége.

Pontos még a gyommagvak és a töppedt szorult szemek mennyiségének megállapítása. A szerb kormány 12109. számú folyó évi június 28-án kiadott rendelete a búzának maximális idegen anyagtartalmát 14.5%-ban állapítja meg, amelyből lehet 2% szemét, 0.5% búkköny és 12% konkoly, ami tehát nagyon tetemes és a buza értékét igen nagy mértékben leszállítja. Ennélfogva helyes eljárás az volna, ha a szobánforgó állomás a gondosan vett mintában talált idegen anyagok pontos és lelkiismeretes megállapítása után azok mennyi-

28 gr.-ot nyom, 35,650 szem van, az átlagos magyar búzának az egy kilogrammjába 29,744 szem kerül. Vegyük ezeket a számokat fontolóra és hogy könnyebben boldoguljunk velük, mondjuk, hogy az elsőnek kilogrammjában 35,000 a másodikban 25,000, az átlagosban 30,000 szem van. A 25,000 szemnek sokkal kisebb a felülete, a 25,000 csira is jóval kevesebbet nyom, mint a 30, vagy 35,000 csira, így a nagyobb szemű búzából jóval több liszt és jóval kevesebb korpa származik, mint az apróbb szeműből, ennélfogva malmi szempontból a nagyobb szemű buza többet is ér. Eziránt tájékoztat az 1000 szem térfogatmegállapítása is, amelynek minimumát ezévre 20 cm.-ben, maximumát pedig 27.5 cm.-ben állapítottam meg, mint ez a táblázatból kitetszik. De sokkal fontosabb, ha mi az 1000 szemsúlyt az 1000 szem térfogatával egybevetve, a buza fajsúlyát állapítjuk meg. Minél magasabb a fajsúly, annál tömöttebb és annál többet érő is a buza, így pl. egy buza 78.3 hl. súlyu, de fajsúly csak 1.230, míg egy másik buza csak 78 hl. súlylval bír, de fajsúly 1.374 levén, többet ér az előbb említett búzánál, ami annak árában kifejezésre juttatandó.

199. abra. Keletindiai bivaybika, a Hagenbeck-féle stellingeni állatkertben.

ségét is levonásba tenni. Ilyen tisztátalan buza nálunk nem igen kerül ugyan forgalomba, de mindazonáltal vizsgáltunk idei búzát, amelynek a törmelék- és gyommagtartalma 6.0% és a szorult aszott szemtartalma 13.5%-ot, sőt 29%-ot tett. A buza értékelésénél ezeket az adatokat pontosan kell ismerni.

Kiválóan fontos továbbá az 1000 szem súlyának és térfogatának meghatározása. A mellékelt táblázat szerint az ideán forgalomba kerülő buzaszemek maximális súlya 36.85 gr., a minimális súlya 28.05 gr. Régebbi vizsgálataim alapján a magyar búzának átlagos súlya 1000 szemre vonatkozólag 33.63 gr. A magyaróvári gazdasági akadémián ezidén termesztett különböző nitrogéntrágyák alkalmazásával nyert búzák maximális 1000 szem súlya 46.8 gr., tehát rendkívül magas. Mire tanít bennünket, ha azt tudjuk, hogy 1000 szem buza mennyit nyom? Az olyan búzából, amelynek 1000 szem súlya 46.8 gr., egy kilogrammjában 21,367 szem, az olyan búzában, amelynek 1000 szem csak

Tekintettel kell lenni továbbá a buzaszemek aczélosságára. Az aczélos buza mindenesetre többet ér a lisztes búzánál, már csak azért is, mert az aczélos buza sükértartalma mindig nagyobb s ezzel a belőle származó liszt vízkötőképessége, tehát kiadósága van összefüggésben.

Az aczélos búzának a fajsúlyja magasabb a lisztes búzáénál, ami némi magyarázatra szorul, mert hiszen a búzát nagyban és egészben úgy tekinthetjük, mint amely a nedvességen kívül csak proteinből és keményítőből áll. A keményítőnek a fajsúlyja 1.5, a sükérét 1.242-nek találta, tehát kevesebbnek, ebből az következnék, hogy minél nagyobb a sükértartalom, annál alacsonyabb lesz a fajsúly. Hogy ez mégsem úgy van, annak az a magyarázata, hogy a sükérdusabb, aczélos buza jóval tömöttebb és a sükér a keményítőszemcskék közti helyet foglalja el, míg a lisztes búzánál a keményítőszemcskék nem érintik egymást, hanem parányi kis levegővel telt hézagok vannak bennük, amelyek annak a fajsúlyát többé-kevésbé alászállítják.

Molnárok által beküldött 1909. évi búzák.

Jelzése	Hil-suly kg.	1000 szem		Fajsuly
		suly gramm	térfooglal cm ³	
Magyar	81.35	33.42	23.85	1.401
Fekete-Ardó	75.25	28.20	21.75	1.296
Écska	77.70	30.75	23.07	1.332
Paks	77.70	32.40	24.40	1.327
Kalocsa	75.00	30.12	22.12	1.361
Nagy-Margita	79.00	34.40	25.50	1.349
Tolvadia	78.00	34.17	24.65	1.386
Pancsova	77.15	33.15	24.85	1.334
Nagybecskerek	78.15	32.10	24.20	1.328
Toldi-András	77.10	33.25	24.85	1.338
Tisza-Szt-Miklós	80.00	35.10	25.80	1.360
Sárbogárd	77.50	34.40	25.06	1.372
Súlysáp	78.00	34.85	25.35	1.374
Szakácsi	78.00	29.30	21.75	1.347
Gyölevész	77.00	31.72	23.50	1.346
Pa-Kengyel	80.00	31.10	22.90	1.358
Tasnád	78.00	28.60	21.02	1.360
Homok	82.00	34.65	25.10	1.380
Sajka-Szt-Iván	?	33.50	23.87	1.403
Tisza-Szt-Miklós	78.00	31.50	23.07	1.365
Homok	80.00	23.05	20.00	1.402
Dunapentele	79.00	30.90	23.85	1.295
Törökhegy	82.00	33.82	25.40	1.331
India	78.50	31.30	23.40	1.337
Sárbogárd	80.00	32.35	23.45	1.379
Martfü	81.00	31.20	23.00	1.356
Fábián	80.00	30.20	22.40	1.343
Homok-Szt-Lőrincz	78.50	32.15	23.82	1.349
Tótkomló	79.00	30.40	22.40	1.357
Sárosd	78.00	34.70	25.70	1.300
Szolnok	81.00	33.32	28.42	1.284
Szerb Obrenovácz	76.35	36.85	27.40	1.344
„ Kragujevácz	78.35	35.10	26.00	1.359
„ Dubrovicza	77.60	34.77	25.72	1.352
„ Semendria	77.50	34.60	27.70	1.249
„ Szlankamen	77.50	30.80	23.10	1.333
„ 1.	79.00	34.20	25.35	1.349
„ 2.	79.00	33.10	24.47	1.356
„ 3.	79.00	36.00	27.15	1.330
„ 4.	78.00	33.90	25.27	1.341
„ 5.	79.00	35.45	26.05	1.360
„ 6.	78.50	35.55	26.90	1.346
„ 7.	76.50	34.55	26.90	1.284
„ 8.	?	32.90	25.10	1.310
„ 9.	?	34.70	25.72	1.349
„ 10.	78.00	35.90	26.75	1.342
„ 11.	78.20	34.05	25.00	1.362
Román 1.	80.30	33.85	24.90	1.359
„ 2.	81.10	31.00	22.45	1.380
„ Calafat	79.90	35.35	25.45	1.389
„ 3.	79.90	24.30	25.40	1.350
„ Zimnicza	80.40	30.70	23.15	1.328
Bibiski román	79.50	35.00	26.00	1.346
Román Krajova	?	32.45	24.17	1.342
Turnusev rin	79.50	36.50	27.05	1.352
Calafat	81.00	33.70	24.40	1.382
Román Cararol	80.00	30.60	22.07	1.384
„ 4.	80.00	31.17	23.80	1.364
Turnuseverin	80.50	37.25	27.40	1.351
Átlag	79.53	33.05	24.53	1.351

Minden szám több, rendszerint négy meghatározásnak az átlaga. Ahol a hektolitersúlynál kérdőjel van, ott a beküldött mennyiség nem volt elég ennek meghatározásához. A kémiai elemzések eredményéről azok befejezése után fogok számot adni.

A buza lisztességi fokát arra rendelt készülékekkel oly módon határozzuk meg, hogy az egyidejűleg a gépbe foglalt 50—100 szem búzát derékba kettémetszjük, amidőn a metszési felületen a buza lisztes vagy aczélos volta azonnal előtűnik. A teljesen lisztes szemeket szabad szemmel is már felismerhetjük, anélkül, hogy átmetszenők; hozzávetőlegesen tehát külön készülékek nélkül is ítéletet formálhatunk.

Nagyon fontos végül a siker mennyiségének és minőségének megállapítása két különben hasonló súlyu buza között, mindenesetre az az értékesebb, amely nagyobb sikértartalommal bír és ha a sikértartalom azonos volna, az értebb, amelynek sikere jobb minőségű.

Ezekben mondtam el a buzakondicionáló állomás teendőinek lényegét.

Az aratás utáni időben mindenesetre sok munka torlódnék össze, azonban megfelelő felszereléssel és szükséges, ha csak ideiglenes személyzettel is ellátva, 3—4 nap alatt, esetleg még rövidebb idő alatt is az állomás megadhatná a vevőnek vagy az eladónak a buza rendmentjét, amely a viztartalom és a gyommagvak és szemét levonása után adódik ki s tájékoztatná egyébként a buza minőségéről, amely azután a malmot az űrlét (Malter) összehállításánál is irányíthatná.

Ez volna a buzakondicionáló állomásnak a feladata s aki érdemesnek tartja felelte gondolkodni, beláthatná, hogy ilyennek felállítása ugy a gazda, mint a molnár szempontjából nagyon kívánatos volna, mert ez irányítaná buzatermesztésünket. Igaz, hogy ilyen állomás még nem létezik a föld kerékiségén, de ha mi büszkélkedünk avval, hogy a buzatermesztés terén mi vagyunk a legelsőek, nem is azt kell várni, hogy ezt előbb egy másik állam csinálja meg, hogy mi azután utánozzuk, hanem nekünk magunknak kell kezdeményezni. Még csak annyit, hogy a németeknek árpaminősítő állomásuk már van s így ez nem egészen új dolog volna, ha a minősítés keretébe egy másik gabonafajt, a reánk nézve legfontosabbat, a búzát bevonjuk.

(Lásd a kimutatást.)

Ha 1000 szem sulya 28.05 gramm (minimum), akkor 1 kg. = 1000 grammban van 35,850 szem.

Ha 1000 szem sulya 46.80 gramm (maximum), akkor 1 kg. = 1000 grammban van 21,367 szem.

Ha 1000 szem sulya átlag 33.62 gramm, akkor 1 kg. = 1000 grammban van 29,744 szem.

Az idecsatolt táblázat 59 részint magyar, részint szerb és román idei búzáinak a fizikai vizsgálatáról számol be, már ezekből is kitetszik, hogy közöttük oly minőségek is fordulnak elő, melyek a magyar búzával felvehetik a versenyt. Ha még hozzáveszünk, hogy Amerika és Oroszország néhány újabbán eke alá fogott és a közlekedési viszonyok folytán hozzáférhetővé vált területéről nagyon kiváló minőségű búzák kerültek a világpiaçra, amelyek főleg a folyton tökéletesedő űrlési eljárások folytán Angliából a magyar lisztünket megfelelő minőségük és jóval olcsóbb voltak folytán már majdnem teljesen kiszorították, nem szabad késlekedni egyelőre legalább egy buzakondicionáló állomás, de lehetőleg mielőbb egy kísérleti malom és kísérleti pékműhely felállításával, mert a magyar buza és a magyar liszt fölénye a legnagyobb mértékben veszélyeztetve van és megjósolható, hogy az esetre, ha ugy a mezőgazdasági szakértelem, mint a molnáripari technika fejlesztésével nem sikerül árunk minőségét még jobban fokozni, különösen ha egypár hűvös, esős esztendő következtében búzánk minősége a közepesen alul marad, a magyar buza és a magyar liszt túl lesznek szárnyalva, aminek nemcsak erkölcsi, hanem pénzügyi hátrányát ezidőszent elképzelni, de még kiszámítani sem lehet!

Ezt tartottam szükségesnek újból és tölem telhető nyomatékkal kifejezésre juttatni.

Kosztány Tamás dr.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

A burföldi sáskairtás.

II.

Délafrikában a szárnyas sáska ellen alig lehet védekezni. Hiszen az ember nem is tudja, hogy honnan és mikor jön s ha jött s az ember gondolkodni kezd, mit tegyen, addig a sáska nemcsak tönkretette termését, mert ahhoz 2—3 óra elég, hanem már talán a szomszédos határon is túl van. Az ősi zaj, láрма, zörgetés, lövöldözés, tüzelés mindhiába való. A fenyegetett vetések mérgezése, melyről alább lésezen szó, legtöbbször lehetetlen, mert végre az emberek élelmezésére, állatok etetésére szolgáló terményeket mérgezni nem lehet. Ilyen körülmények között 1907-ben például Transvaalban a sáskától okozott kár a helyi hatóságok becslése szerint 641,860 font, azaz 12 millió és 837 ezer korona volt, noha más becslés szerint ez 25 millió koronánál is nagyobb volt.

Ilyen körülmények között nem csoda, ha a délafrikai gyarmati hatóságok, látva, hogy a „szárnyasokkal“ (tulajdonképpen „repülőkkel“, flyer) tehetetlenek, annál nagyobb erővel nekimennek a gyalogosoknak (voetgangereknek), a kikelt és még szárnyatlan sáskáknak. Ezek eleinte a felesleges számmal meglevő legelőben a mező elragásával nagy kárt nem tesznek, hiszen jut is, marad is a legelő jószágának. Amde ha a legelő a száraz időszakban kiszűl, a sáska a gabonás földekre vándorol s ott csakugy tesz kárt, mint egy évvel előbb az ideszállt szárnyas szülője. Ezek ellen, a még a legelőn tanyázó apró sáskák ellen alkalmazkazzak a burok azt a mérget és eljárást, amelynek előnyeit id. prof. Perényi József dr. nagyra magasztalja.

Az eljárás az, hogy a burok a legelőnek azon foltjain, ahol a sáska kibújít, a füvet arzénméréggel megpermetezik, a helyet megelölük s a szarvasmarhától elzárják. Ha azután a sáska evett a fűből, elpusztul s a gyepp megszabadul tőle, míg a megmérgezett gyeppel a burok egyszerűen úgy bánik el, hogy azt az aszály idején felgyújtja. Ilyen formán megmenekül a sáskától, már t. i. a saját földjén tenyésző gyalogos sáskától s elpusztítja a legelő megmérgezett avarját is.

Mielőtt tovább mennénk, lássuk, mit mond „külföldi szaklapok“ nyomán a mérge készítéséről prof. Perényi dr. „Négy gallon vízbe, vagyis a mi mértékünk szerint, kerek számban kifejezve, 20 liter felforralt vízbe fél kilogramm nátronlúgkővet tesznek és ezt addig kavargatják, míg elolvad. Azután a legnagyobb óvatossággal fél kiló arzént olyformán kevernek, hogy annak gőzét a keverő valamiképpen be ne lélegezze, mert különben a mérgező gőztől elpusztulhat. A lehűlt folyadékot 20 drb literes üvegbe fejtik le és jól bedugaszolják. Használatkor az egy liter mérgező folyadékot husz liter langyos vízbe keverik, melybe öt kiló égetett cukrot oldanak fel. Vagy permetezővel permetezik be a sáskától ellepert területet, vagy lekaszált füvet jól bepermeteznek s azt hintik szét az illető veszedelemes helyekre. Sőt néhol szeszakát áztatnak be a mérgező folyadékba s azután megszikkadva szórják szét a még fejletlen gabonára.“

Az utolsó mondatra, mely alighanem Perényi tanár legegényibb ötlete, nem vesztegetve szót, nyilvánvaló, hogy Perényi dr. szerint a fenti anyagokból következő mennyiségű mérge készül:

I. A 0.5 kg. arzénből, 0.5 kg. nátronlúgból, a 20×5 kg., tehát 100 kg. cukorból és a 20×20 liter, tehát 400 liter vízből, összesen több mint 400 liter folyadék.

Megjegyzem, hogy az égetett cukor is furesa módon juthatott Perényi tanár czikkelyébe s az alighanem a melasz (cukorszörp), mert ha igaz, hogy a délafrikaiak rendes cukrot is használnak a mérgezéshez, de csak azért, mert a melasz (treacle) ott nehezen szerezhető meg.

Az előttem levéltás szerint a szeszakát tisztán fehér arzén nátriumból (arsen) II. 0.45 (tehát) 0.27 kg. ma ből, vagy ugyanaból, összesen ké méreg.

Utóbbi esetben III. 0.45 kg.

1.7 kg. közönség melaszból és 72 liter folyadék lesz.

Ez utóbbi folyhoz mérten eleinte arzéntartalmának legfeljebb kétheted (72 liter víz) kész és 5 hetes, a viz sáska 5 és 8 he liter vízzel higitja.

Igy tehát a Per a burok ember e méregből csak 34 tizenkét szerle erő féle felmagasztalt.

Ezek után vizs azt a burok alkalmeglepett mezőt r telenjén csakugy arról van szó, h terület elég böse marhának, afelől baj, hogy a megaszály idejében méreg mégis kár délafrikai sáskahá amikor ez 1906-b alakult, egy nati meglehetősen opti a marhamérgezés egy darab számo ismerek egy komo elhullására vonat öli (kills) a füve amikr az megne lehet égetni s ak azonfelül csak k a szöcskerajok (sv gyülekeznek össz permetezendő meg fogva csak kevés ben, amikor az fö

Az aszály mind zett fü elpusztith a sáskák fiatal k ban tanyáznak (i tehát kisebb terje de hogy több ese az ilyen mérgezés 1907-iki évről szó Orange River Col mártott zöld árpmely eljárást a msem ajánlott, böse nek és némely e gondolatlanok vol jószágukat, az hoz méregoldatból. Th

TAK

mely i telep

OBBER

Az előttem levő eredeti délafrikai angol utasítás szerint a szer kétféle alakban készül: vagy tisztán fehér arzénikumból, vagy csak arzénsavas nátriumból (arsenite of soda). Előbbi esetben:

II. 0.45 (tehát majdnem 0.5) kg. tiszta arzénből, 0.27 kg. marószódából, 1—1.7 kg. cukorból, vagy ugyanannyi melaszából, a 77 liter vízből, összesen készül tehát mintegy 77 liter mérleg.

Utóbbi esetben arzénsavas nátriumból:

III. 0.45 kg. arzénsavas nátriumból, 1.0—1.7 kg. közönséges cukorból, vagy ugyanannyi melaszából és 72 liter vízből, ebből tehát 72 liter folyadék lesz.

Ez utóbbi folyadékot azonban a sáska korához mérten eleinte gyengébbnek, később erősebb arzéntartalmúnak készítik. Ugyanis míg a sáska legfeljebb kéthetes, a mérleg a fenti arányban (72 liter víz) készül; ha a sáska kora már 2 és 5 hetes, a vizet 54 literre apasztják, míg a sáska 5 és 8 hetes korában azt már csak 34 liter vízzel hígítják fel.

Igy tehát a Perényi-féle 400 literrel szemben a bur ember e nagy sáska ellen a 0.45 kg. mérlegből csak 34 liternyit készít, ami kereken tizenkétszerte erősebb anyag, mint a Perényi-féle felmagasztalt pseudó bur lév!

Ezek után vizsgálva az eljárást, úgy miként azt a burok alkalmazták, hogy t. i. a sáskától meglepett mezőt megmérgezik, az Délafrika vég-telenjén csakugyan alkalmazható. Mert ha csak arról van szó, hogy vajjon a nem mérgezett terület elég bőséges legelőt vagy-e szarvasmarhának, afelől nyugodtak lehetünk. De már baj, hogy a megmérgezett terület elzárása és aszály idejében való felpörkölése ellenére a mérleg mégis kárt tesz a szarvasmarhában. A délafrikai sáskahivatal első tárgyalása idején, amikor ez 1908-ban augusztus 20—21-én megalakult, egy natáli képviselő, Baynes József, meglehetősen optimisztikusan nyilatkozott. „Ami a marhamérgezést illeti, nem félek tőle, hogy egy darab számos marha elhullana, mert nem ismerek egy komoly esetet, ami a szarvasmarha elhullására vonatkoznék. Ez (a mérleg) megöli (kills) a fűvet éppen abban az időben, amikor az megnőtt, de rövid idő múlva föl lehet égetni s akkor nincs többé veszedelem; azonfelül csak kevés fű pusztul el, mert ezek a szöcskerajok (swarms of hoppers) csomókban gyülekeznek össze és minthogy csak az a folt permetezendő meg, amelyen e csomó van, ennél fogva csak kevés fű pusztul el abban az időben, amikor az fölégethető.”

Az aszály mindenesetre kedvez a megmérgezett fű elpusztíthatásának és az is igaz, hogy a sáskák fiatal korukban egy-egy sűrű csomóban tanyáznak (igy tesz a marokkói is), így tehát kisebb terjedelmű foltot kell permetezni, de hogy több esetben elhullott a szarvasmarha az ilyen mérgezés folytán, az is bizonyos. Az 1907-iki évről szóló jelentésben olvasom, hogy Orange River Colonyban „az oldatba (mérlegbe) mártott zöld árpa és takarmány használata, mely eljárást a miniszterium (Department) sohasem ajánlott, bőséges forrása a sok veszteségnek és némely esetben a gazdák olyan megfontolatlanok voltak, hogy szabadjára hagyva jószágukat, az hozzáfért és ivott az elkészített mérlegoldatból. Transvaalban a szarvasmarha

közötti elhullás 1906-ban, amikor az arzénrel való permetezés igen nagy terjedelmet öltött, jelentékeny volt, de utolsó évben úgy látom, hogy okulva a tapasztalaton, a veszteség már kevesebb.” Ez hivatalos kijelentés. Cape Colonyban ilyen mérgezés folytán elhullott két ló, két juh, 13 borjú és 41 drb szarvasmarha. „Ezek közül sok eset úgy következett be, hogy az állatok akadálytalanul férhettek hozzá az erősen megmérgezett és őrizetlen pajtákban hagyott levágott fűhöz.” Rhodesiában elhullott 24 kecske, 2 juh, 2 öszvér és 35 drb szarvasmarha. . . „Valószínűleg, hogy előfordult több elhullás, de csak ennyi az, amit én hallottam.”

Kérdés, hogy a be nem jelentett esetek száma mennyi volt?

Ha való is, hogy a kezdet nehézségei, a tudatlanság, a gondatlanság, az őrzés nagyobb nehézsége mind enyhítő körülményül szolgálhat az előfordult esetek megítélésében és az esetek száma idővel jelentékenyen apadni fog, annyi kétségtelenül igaz, hogy a mérgeződések előfordultak s elő is fognak fordulni.

Már most, ha Perényi tanár ur szemrehányó javaslatát követjük, kérdés, hogy ez az u. n. bur-eljárás mennyiben alkalmazható hazai viszonyaink között?

Nálunk nagy legelőink ellenére nincsen annyi legelőterület, hogy a sáskától fertőzött és megmérgezett területen kívül maradna még annyi, hogy az pótolja ki az előbbi. Ma már bizonyos, hogy legelő dolgában mindenütt szűkben vagyunk s azt el sem lehet gondolni, hogy a sáskakelés és első előfordulása idejében, amikor tehát a mezőt a sáska irtása végett mérgezni kellene, május és június hónapokon a marhát istállóban lehetne tartani, vagy a megmérgezett legelő helyett egyéb területre lehetne hajtani. A mi gazdasági viszonyaink az Alföldön, ahol még nagy legelők vannak s ahol ehhez képest megfélelő számú jószág is van, olyanok, hogy ott a gazda, némelyik jobb meggyőződése ellenére, már április végén is kénytelen jószágát kiverni a zöldelni kezdő gyeprre, mert nem lévén takarmánya, otthon istállóban éhen pusztulna az. (Sajnos, miként tapasztalásból tudom, a gyenge mezőn s áprilisi hidegben egy csöppet sem vigasztalóbb a helyzet a legelőn sem! Es láttam én már egy nagy, híres alföldi legelőnkön egy évben május 9-én reggel 163 darab elhullott jószágot is, amely között öreg és növendék-szarvasmarha, ló, csikó és birka volt!) Ezt a legelőt megmérgezni és addig, amíg a sáska kelhet (április 25—27-től június 15—20-áig), tilalom alá venni — egyszerűen lehetetlenség.

Hiszen ha azt lehetne, bezzeg sok más dolog volna nálunk is. Mennyi bajt okozott a legelőt járó marha és ménes mégis az irtás munkájában! Hiába jelöltük pl. egy-két nappal a fertőzött helyet, ahol az irtás soron volt s ahol a sáska, hogy hortobágyászeli jelzővel éljek, „furesán” (azaz igen sűrűn és tömegesen) volt: nem kellett ahhoz egy óra, hogy akár a gulya, akár a ménes végiggázoljon rajta! Kereshetjük és szedhetjük is azt szemenként. Ha pedig forró, déli időben végigbogarzott a gulya rajta, akkor megessett, hogy a sáska úgy széledt el és olyan kiszáradt és géppel szinte megközelíthetetlen helyre menekült, ahol vele szemben addig voltunk tehetetlenek, amíg végre korgó

és mindig üres gyomra olyan helyre nem kényeszerítette, ahol mi voltunk az urak!

De föltéve és megengedve, hogy a mi legelőink mezejét szintén lehessen mérgezni, akkor bizonyos, hogy ezek abban az esztendőben, amikor mérgeznénk, az illető községre teljesen hasznavehetetlenek volnának. Aki ismeri a mi Alföldünket, az tudja, hogy ott a csapadékviszonyok a lehető legszeszélyesebbek. Amikor kellene, nincs, amikor nem kellene, van csapadék. Élénk emlékezetből beszélek. Amikor még 1904—1905-ben sáskasövénynyel irtottuk a sáskát, beh sok nap okozott gondot és szinte végzetlennek tetszett az esős idő, mert a sok száz napszámot, habár egy pillanatig sem dolgoztunk, mégis rendesen fizetni kellett. Viszont amikor géppel dolgoztunk s amikor az utolsó napokon a sáska már-már szállt, jó lett volna a hűvös, borús idő, ugy kitűnő hasznót hajtott volna az eső, de — sajna — nem lett. Már most, ha mi például az 1907. év tavaszán fertőzve volt 60—70 ezer kat. holdnyi területből csak egy holdnyi hitvány sziket megmérgeztünk volna, bizonyos, hogy két-három hónapig egy csepp eső sem esett volna s mi napról-napra remegtünk volna, hogy valamely elszabadult állat nem fér-e hozzá és nem pusztul-e el?

Igy lévén a dolog, nálunk ki van zárva a gyepr mérgezésének lehetősége. Erre persze nemcsak most gondolok, mert prof. Perényi dr. ajánlja, hogy ezt a bur sáskairást a Rovartani Állomás vegye kezébe, hanem gondoltam már akkor, amikor ezen délafrikai sáskairás első hírét az ottani konzulágaink hivatalos jelentéseiből olvastam s már akkor, 1906-ban, le kellett mondanunk az efféle, nálunk meg nem honosítható eljárásról. De ami visszatartott e szer használatától, az nem a félelem, hanem egyedül csak az, hogy nem alkalmazható.

Ezekből, azt hiszem, nyilvánvaló, hogy Perényi tanár értesülései és tanácsa közül az előbbi fogyatékos s az utóbbi pedig nekünk való.

Tablonowski József.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Hatos vetésforgó lóherével. 583. kérdés. Lankásan dombos, fekete kötött agyagtalajú, 270 k. hold kiterjedésű, jó erőben levő szántómon a következő 6-os vetésforgót szándékszem alkalmazni: 1. fekete ugar, 2. buza lóherével, (k. holdanként 150 kg. szuperfoszfát), 3. lóhere, 4. árpa, 5. tengeri (250 q istállótrágya k. holdanként), 6. zab. Kérem, hogy a tervbe vett 6-os forgó helyes- és elegendő-e a trágya? Zs. Gy.

Felelet az 583. sz. kérdésre. A növények sorrendjét tekintve, a kérdésben foglalt vetésforgó helyes, azonban hogy üzemi tekintetben is megfog-e felelni, más kérdés, mert két irányban hiányosnak látszik a forgó, egyrészt azért, mert őszi gabonával csak a szántóföldnek hatodrésze lenne elvetve, ami kevés és alomszalmahányt idézhet elő, másrészt, mivel takarmánynak csak lóhere vettetik és ha ez a növény esetleg nem sikerül, akkor a gazdaság takarmányhiánnyal állana szemben. Azonkívül jó erőben álló agyagtalajon a mai terményárak mellett fekete ugart tartani nem látszik okszerű eljárásnak, de az illető gazdaság helyi viszonyainak ismerete nél-

TAKARMÁNYKAMARÁK részére leg jobb a „GNOM” benzinmotor,

mely igen kis helyet foglal el, kevés anyagot fogyaszt, minden laikus által kezelhető. Villanytelep berendezésére igen alkalmas. :: Felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál az

OBERURSELI MOTORGYÁR R.-TARS. BÉCS, VI/2., Gumpendorferstrasse 72.

kül határozott véleményt nem mondhatunk. Ha helyesen kezelt közepérettségű trágya alkalmaztatik, a trágya, tekintettel arra, hogy műtrágya is alkalmaztatik, elegendő. *Hensch Árpád.*

Tehén- és kecsketej. 584. kérdés. A tehenészetemből származó borjúkat kecsketejjel szándékozom felnevelni, hogy a tehenek tejét értékesíthessem. Milyen arányban legyen a fejőskecskék száma ezen eljárásnál a már meglévő tehenek számához, hogy eredményesen dolgozhassunk? Hol vehetnék a legelőnyösebben és legolcsóbban nagyobb számban kecskét és melyik idő volna ennek keresztülvitelére a legalkalmasabb? *H. W.*

Felelet a 584. sz. kérdésre. A tehen- és a kecsketej az összes háziállatok teje között leginkább hasonlít egymáshoz. Összetételük a következő:

	Tehéntej %	Kecsquetej %
Szárazanyag	12.39	13.64
Víz	87.50	86.36
Kazein	3.20	3.36
Albumin	0.70	1.30
Zsir	3.40	4.34
Tejzucker	4.50	4.00
Sók	0.70	0.62

A kecsketej tehát valamivel jobb, mint a tehenéj, nevezetesen valamivel több benne a zsír s bár fejezések nem állanak rendelkezésemre, mert borjut nem igen szoktak kecsketejen felnevelni, inkább megfordítva, mégis azt hiszem, hogy a borju jól fog nevelkedni a kecsketejen s legfeljebb 2-3 hetes koráig lenne a kecsketejhez, mintegy 10% víz, de még inkább sovány tehenéj keverendő. Ennek dacára nem ajánlanám ezen eljárás nagyban bevezetését — éppen meri példák nem állnak előttünk — hanem célravezetőbbnek találnám 1-2 borjuval megkezdeni a kísérletet s csak jó eredmény után átérni az összes borjuk ilyen módon való felnevelésére.

Hogy milyen legyen a tehenek és borjuk közötti arány, az egészen attól függ, hogy milyen tejelő a kecské. Egy-egy borjunak 4-12 liter teje van naponta szüksége, egyelőre kevesebb, később pedig fokozódó mennyiségben (l. Balogh: „A borjuk takarmányozása” című könyvét), a kérdés tehát az, hogy hány kecske ad ennyi tejet. A kecskéket tejelő képessége 2-8 liter között ingadozik s a leadott napi tejmennyiség átlagosan 4 liternél alig tehető többre. Olyan kecsketenyészet, amelyből nagyobb számú kecskét lehetne egyszerre vásárolni, alig van az országban. Nincs más mód, mint a szükségletet vásárokon fedezni, amely célra legalkalmasabbak a Szilágymegye hegyesebb vidékein fekvő vásárok. *F. T.*

Klozetek fertőtlenítése. 585. kérdés. Klozetek fertőtlenítését mivel tartják a legelőnyösebbnek: rézgálicszal, kétkővel vagy vasgálicszal és hány százalékosan? *F. T.*

Felelet a 585. sz. kérdésre. A klozetek fertőtlenítése nem olyan egyszerű kérdés, mint az az első pillanatra látszik. A karbolsav csak bűdösít, de miután még a 2%-os karbolsav sem dezinficiál bizonyosan, oly sok kellene belőle, csak egy kissé nagyobb ürméretű árnyékszékhez, hogy az nagyon is drágává tenné az el-

járást, ezenkívül a karbolsav növényi méreg lévén, meggátolná, hogy az ürüléket gazdaságilag értékesítsük, mert a fiatal növénygyökereket elpusztítaná. A rézgáliczot szintén nem ajánlom, nemcsak azért, mert jóval drágább a vasgálicznál, de azért is, mert az emberi ürüléknek trágyaként való használatát mérgező voltánál fogva szintén meggátolja. A hatósági rendeletekben a vasgálicz van e célra előírva, amelyet javallnék nem oldatban alkalmazni, hanem minden harmadik-negyedik nap egy-két marokra való, vagy az árnyékszék használatának megfelelőleg többet is szárazon felszórni, hogy az ott magától feloldódván, erélyesebb hatást gyakorolhasson. A vasgálicznak azon előnyei vannak, hogy nemcsak a bűzös ammóniumot köli meg, de a kénhidrogént és a kénammóniumot is, továbbá a komposztkészítésnél oxidálódván, a rovenyzetre teljesen ártalmatlan vasoxidhidrátá alakul s így az ürüléknek gazdasági alkalmazását nemcsak nem gátolja, hanem az ammóniak megkötése által annak trágyaértékét még emeli is.

Kosutány Tamás dr.

Szikfoltos talajra való vetésforgó. 586. kérdés. Vágyot talajon, melyen sok helyütt szikes foltok tűnnek fel, minő vetésforgó lenne a legelőnyösebb s minő, mily mennyiségű trágyával lehetne a talaj struktúráját kedvezővé tenni? *M. G.*

Felelet a 586. sz. kérdésre. Ebben a rovatban már számtalanszor kifejtettük, hogy a vetésforgó megálapításánál nemcsak a szántóföld talaja jön tekintetbe, hanem a döntő tényező az, hogy az illető területen minő növények szolgálatják a legnagyobb jövedelmet. Aki tehát oxkerü vetésforgót akar megálapítani, annak tudnia kell, hogy az illető szántóföldön a természetből növények minő átlagos termést szolgáltatnak és hogy az az illető viszonyok közt miként értékesíthető.

Egyszerű sablon követése e téren nem vezet célra, mert a vetésforgó az egész gazdálkodási rendszer alapja, gerince és ha hibás ez az alap, hibás az egész rendszer.

Azt javasoljuk kérdésevének, forduljon ez ügyben valamely gazdasági tanácsadó-bizottsághoz, amik a magyaróvári, keszthelyi, debreczeni, kolozsvári és kassai gazdasági akadémiáknál fennállnak; a szikes foltok kezelése tekintetében pedig forduljon az országos növénytermelési kísérleti állomáshoz Magyaróvárról.

Hensch Árpád.

Gleditschiahüvely s vadgesztenye etetése. 587. kérdés. Miként lehetne értékesíteni a vadgesztenye és a gleditschia gyümölcsét? Lehetne-e kismértékben ürükkel feltakarmányozni? Próbául csakis árpadarával és főtt burgonyával szándékozom 10 drb mangalicza süldőt (párónként 120 kg.) 3 hónapig hizlalni. Mennyit adagolhatok naponként 100 kg.-ként? *Bessenýó pusztá.*

Felelet a 587. sz. kérdésre. A gleditschiának (lepényfának) szentjánoskenyérre emlékeztető légszáraz hüvelyei 15.5% vizet, 8.3% nyers fehérjét, 2.3% nyers zsírt, 50.0% nitrogénmentes vonatot, 21.6% nyersrostot és 2.3% ásványi anyagot tartalmaznak. Emésztési együtthatói ismeretlenek ugyan, de a nyers összetétel

után mintegy 40% keményítőértéket, vagyis akkora tápértéket tulajdoníthatunk nekik, mint amekkora a gyengébb korpás. A látjaink közül legszívesebben a juh és a marha eszi, de a juh annyiban értékesíti jobban, mert az a magvakat nagyobb részt szétrágja, míg ellenben a marha a legtöbb magot sértetlenül nyeli le. Az etethető mennyiség annyi, amennyiről azt tapasztaljuk, hogy a juh elegendő szalastakarmány mellett szívesen fogyaszt. A vadgesztenyét is nagyon szereti a juh, kivált ha szétzúzva és szecskával s répával keverve kapja. Ebből 1/2 kg. etethető az ürüvel s 1/4 kg. az anyajuhval. A hizsuldóval 5 kg. burgonya s 2.5 kg. árpadara etethető 100 kg. élőszul után s naponta. Ez 3.3 kg. szárazanyagot, 0.2 kg. fehérjét s 2.6 kg. keményítőértéket tartalmaz. Jobb eredményt érne azonban el, ha legalább a hizlalás első felében hüvelyesmaggal, olajpogácsával vagy más fehérjedus abrakkal helyettesítene 0.5 kg. árpadarát, mert a burgonya nagyon leszorítja az adagolás fehérjetartalmát. *Cselkó István.*

Fa és szén tüziereje. 588. kérdés. Szegődményes cselédeim tüzelőjét salgotarjani kockaszénből óhajtanám kiadni, eddigi tüzelőjük 7 köbméter II-od oszt. tölgyhasabfa volt, melyből közös kenyérsütő kemencében kenyéruket is megsütötték. A salgotarjani kockaszénből mennyit kellene adni, hogy tüzelőfajuk pótolva legyen? *A. L.*

Felelet a 588. sz. kérdésre. A fa és szén aránylagos tüzierejének meghatározására szolgáljanak a következő adatok: *Tölgy tüzierejéből egy köbméter (m³) súlya átlag nyersen 995 kg. Egy m³ ilyen súlyú nyersfa lepad légszáraz állapotban 0.73 métermázsára, szikkadt állapotban 0.87 métermázsára. A tüzierej egyenlő súly mellett: a) a fánál átlag szikkadt állapotban 100, légszáraz állapotban 119, b) kölép-szerű köszénnél 230. Egy ürméter, 10 cm. asztréggel bíró, tehát annyival magasabbra rakott II-od oszt. tölgyhasab tömör köbtartalma (azaz üregek nélkül) 0.634 m³. Ha ez adatokat viszonyba hozzuk egymással, kiszámítható hozzávetőleg, hogy mennyi súlyú szén felel meg egy bizonyos ürtartalmu fának.*

Berni üszök vásárlása. 589. kérdés. „Berni” tehenek és üszök vásárlása végett Svájcban mely vidéken lehetne a legszebb és olcsóbb anyagot tisztá vörös színben importálni, mely árba kerülne az, oda kimenve, azokat személyesen megvenni és a szállítást kedvezményesen vagonként mibe kerül, esetleg közvetítő szükségese-e, ott kint kapható-e, a teheneket vásárolni és mily napokon lehetne beszerezni? *K. A.*

Felelet a 589. sz. kérdésre. Ha kérdéstevő egyszerű vörös berni üszöket akar vásárolni, akkor jobb ha nem megy Svájcba, mert ott ilyeneket nem, vagy csak nagyon e'vétre fog találni. Svájcban nem foglalkoznak má már az egyszerű berni szarvasmarha tenyésztésével, hanem jóformán kizárólag a pirostarka szimmentháli tenyésztésével. Ellenben itt az országban kitünő bernieket talál tetszés szerinti nagy számban és sokkalta olcsóbban szerezheti azokat be, kevesebb költséggel, fáradsággal szállíthatja el azokat gazdaságába, mintha külföldön szerezne be őket. Mint elsőrangú berni teny-

szeteket a következő Dénés gróf gyulává Hoyos Miksa gróf József gróf Sárius László gróf Mezőke Frigyes gróf békés bármelyikében is anyagot fog beszere-

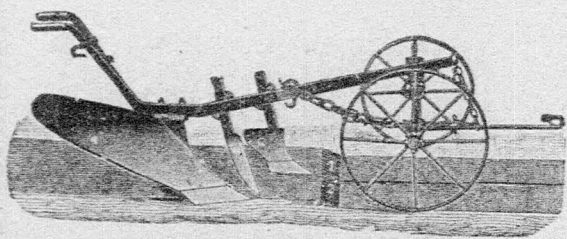
Gőzkeszántás megállapítása. 590. kérdés. Mennyi szántó vállára legalább 300 hold részére azonos 300 hold a legmennyiségű, amely egész 800 holdra változhatik. Történelem szempontjából hez utólag beleegye, hogy a munka befektér. Ez történet augdaczára többszöri visszavissza nem tért, stornirozani, hanem ságnban vállal és végzett munkája kérdem tehát, mi vállalkozó eljárás terjedhet ki kártérnyesíthetem azt? tényleges kár és a emogens et lucru általában és ami vethetek és ennél gőbb lehet? Tovább amely abból ered, nem? Szóval egy a kártérítési küséhez?

Felelet a 590. sz. kérdésre. A gőzkeszántásból eredményt szerezni származhat: 1. nagyobb vetőmagy tehet. 2. A sekély folytan elért cseké csak kísérletileg le hogy ez esetben előfordulhat az is gabona lesz vetyebb értéket képv lehetséges, hogy a elmarad és akkor lesznek vetendő, kelyebb termést a vetettnek. A termé kísérletileg lenne.

Fajbaromfi- és tenyésztés. 591. kérdés. Budapest közelében szeretnék néhány megtekinteni, ho manyozhassam.

Milyen lépéseket illetve hol remélt melyik telepek aj

BÄCHER RUDOLF, BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
SZÜCS ZSIGMOND.

Ajánlja legjobb anyagból készült, tökéletes szerkezetű

Egy- és többvasu egyetemes aczélekeit, **Aczélboronáit,**
Burgonyakiszántóit, **Rögtörő henger**
Répakiszántóit, **Cultivátorait,**

TÁRCSÁS BORONÁIT. ♦♦ CAMPBELL-rendszerű ALTALAJTÖMÖRÍTŐIT.

„ Árjegyzékkel és árajánlatokkal készséggel szolgál. ”

MELI

Az „

egyetemes sorbave
Unicum Drill
eredeti

Magya rorszag

„ Árjegyzékkel és árajánlatokkal készséggel szolgál. ”

szeteket a következőket említhetem fel: Almásy Dénes gróf gyulavári és kétegyházi uradalma, Hoyos Miksa gróf németládi uradalma, Hunyady József gróf Sáriusztai (p. Kéthely), Hunyady László gróf Mezökeszi (p. Ürmény), Wenckheim Frigyes gróf békési uradalma. Ezen tenyészetek bármelyikében is megbízható elsőrangú tenyészanyagot fog beszerezhetni.

Gőzkeszántás elmaradásából eredő kár megállapítása. 590. kérdés. 800 hold szántására bérszántó vállalkozóval szerződtem akként, hogy legalább 300 holdnyi gőzszántást biztosítok részére azon megjegyzéssel, hogy ezen 300 hold a legminimálisabb garantált terület, amely egész 800 holdig a körülményekhez képest változhatik. Történt időközben, hogy vállalkozó szomszédomban 130 hold szántást vállalt, amihez utólag beleegyezésemet is adtam olyképpen, hogy a munka befejeztével ismét hozzám visszatér. Ez történt augusztus 10 én, amely idő óta, dacára többszöri sürgetésnek, nemcsak hogy vissza nem tért, de szerződésünket sem kérte stornóznai, hanem azóta folyton más-más gazdaságban vállalt és végez bérszántást. A nálam végzett munkája körülbelül 200 holdat tesz ki, kérdem tehát, mi a tennivalóm szerződéshez vállalkozó eljárásával szemben? Továbbá mire terjedhet ki kártérítési igényem és miképp érvényesíthetem azt? Hogyan állapítható meg a tényleges kár és az elmaradt haszon? (Damnus in emergens et lucrum cessans.) Mennyi a kár általában és ami abból ered, hogy későbbben vehetők és ennélfogva az elbökrosodás gyengébb lehet? Továbbá mennyi a kár holdanként, amely abból ered, hogy több magot kell elvetnem? Szóval egyáltalán miképp fogjak hozzá a kártérítési különféle igények érvényesítéséhez?
P. D. dr.

Felelet az 590. sz. kérdésre. Az elmaradt gőzszántásból eredő kár a gazdaság helyi viszonyai szerint nagyon különbözően alakulhat és származhat: 1. A későbbi vetésnél felmeült nagyobb vetőmagszükségletből, mely 10—15%-ot tehet. 2. A sekélyebb szántás és későbbi vetés folytán elért csekélyebb termésből, ami azonban csak kísérletileg lenne megállapítható. 3. Mint-hogy ez esetben őszi gabonavetésről van szó, előfordulhat az is, hogy őszi helyett tavaszi gabona lesz vetendő, melynek termése csekélyebb értéket képviselhet, mint az őszié. 4. Végül lehetséges, hogy az őszi szántásnak egy része elmarad és akkor a tavaszi tavaszi szántásba lesznek vetendők, mely esetben rendszerint csekélyebb termést adnak, mintha őszi szántásba vettettek. A terméscsökkenés ez esetben is csak kísérletileg lenne igazolható. Hensch Árpád.

Fajbaromfi- és baromfi-hizlalótelep berendezése. 591. kérdés. Fajbaromfi- és fajlaltenyésztést, továbbá baromfi-hizlaldát szeretnék Budapest közelében létesíteni, mely célból szeretnék néhány ilyen bel- és külföldi telepet megtekinteni, hogy azok működését tanulmányozhassam.

Milyen lépéseket kell ez irányban tennem, illetve hol remélhetnék arra való engedélyt és melyik telepek ajánlhatók erre legjobban?

W. Gy.

Felelet az 591. sz. kérdésre. Ha valaki ilyen vállalkozásba belefogni óhajt, annak legelőször is nem a hasonló célú telepeket kell látogatni s megtekinteni, hanem előbb az elméleti részszel kell tisztába jönnie, azaz azokat a könyveket, melyek e tárgyról szólnak, el kell olvasnia s csak azután kell tanulmányoznia a gyakorlati részt, mert megfordítva a látottakat nem érti meg s az egész fáradozásnak csak egy biztos sikere lesz: a sikertelenség. Sok száz ilyen példát láttunk már eddig s bár akik hozzánk fordultak tanácsért, mindenkinek ezt ajánlottuk, mégis igen kevesen fogadták azt meg, azon oknál fogva, hogy az ilyen kérdést előbb elméletileg tanulmányozni nem kell, mert a baromfi-tenyésztést és hizlaltat egyszerű látásból is könnyen meg lehet tanulni. Akik ezt hitték, keservesen csalódtak s nagy anyagi veszteséget szenvedtek.

Azt ajánljuk tehát, tessék a hazai baromfi-tenyésztési irodalmat átolvasni s e célból irt szakmunkákat maghozatni. Ha ezzel készen lesz, tessék megtekinteni a gödöllői baromfi-telepet és a győri baromfi-telepet, valamint a nagyszentmiklósi és szabadkai baromfi-hizlaldát s ha mindezt látta, akkor tessék felkérni egy szakembert, hogy telepének berendezéséhez stb. tüzemtervet és költségvetést készítsen. Jól kell a dolgot megalapozni s nem elsiatni, mert ha eddig megvolt ily telep nélkül, még várjon inkább egy bizonyos ideig, mintsem az egészet elrontsa.

Külföldi telepeket is ajánlhatnánk megtekintésre, de ennek semmi célja nincs, mert ott sem talál nagyobb s tökéletesebbeket, sőt ez csak zavarná azon tudását, amelyet nálunk ha megszerez, mehet nyugodtan kiüztötte célja felé.
b.

Bírálat Magyarország szimmentháli és berni tenyészeteiről.

A Budapesten június hó elején rendezett országos állatkiállítás bizonyára mindannyiunk élénk emlékezetében van meg. Kétségkívül arra is visszaemlékeznek gazdáink, hogy a kiállítás rendező-bizottságának felkérésére a kiállított szimmentháli és berni anyag bírálatában résztvett hat kiváló svájci tenyésztő is, köztük Svájc legelső és leghíresebb tenyésztője N. J. J. Rebmann, a svájci nemzetnemes tagja.

Nem kell bizonyítanunk, hogy szimmentháli és berni anyagunk megbírálására s véleménynyilvánításra mennyire voltak hivatottak azok a svájci tenyésztők, kikről tenyészanyagunkat importáltuk s épp ezért tartjuk nagyjelentőségűnek azt a szakvéleményt, melyet anyagunkról Rebmann a rendező-bizottság felkérésére írtban is adni szives volt s melyet magyar fordításban alább teljes egészében közlünk.

Bizonyára gondolkodóba fogja ejteni berni tenyésztőinket Rebmann ur szakvéleménye s talán a tenyészirány megváltoztatása s főleg a sötét színre való törekvés tekintetében is fordulatot eredményezhet az alábbi közlemény.

A Budapesti Országos Állatkiállítás t. rendező bizottságának.

Igen tisztelt uraim!

Miután szerencsés voltam a Budapesten f. évi június hó elején rendezett országos állatkiállítás bíráló-bizottságának munkálataiban közreműködhetni, a legnagyobb készséggel teszek eleget azon felkérésüknek, hogy a kiállításon bemutatott tenyészanyagokról benyomásaimat és tapasztalataimat Önökkel közöljem, hangulkozóan az abban, hogy ezt csak a szimmentháli és berni fajta vonatkozásilag óhajtom tenni.

Mindenki érthetőnek fogja találni, hogy engem — mint szimmentháli tenyésztőt — leginkább ezen csoport érdekelt, miért is főleg a kiállítás szimmentháli és berni csoportját tettem beható tanulmányozásom tárgyává.

Nyíltan bevallom, hogy nem kevésbé ejtett ámulatba, midőn kiállításukon oly 20, 30, sőt 45 darabból álló kollektívokat találtam, amelyeket egy-egy kiállító állított ki, még pedig oly minőségben, mely bármely svájci kiállításnak is dicsőre vált volna. Különösen kiemelendőnek tartom azt, hogy nem csupán a kiállítók birtokában lévő importált állatok minősége volt elsőrangú, de főleg azoké, melyek az országban magában tenyésztettek. Ezeknek az állatoknak legnagyobb része kiegyenlített formáival és azzal a kifejezett fajtajelleggel tüntek ki, mely a szarvasmarhánál, épp úgy mint a lónál nagymértékben a fejalakulásban és a szemén látható és ismerhető föl. E jellegzetesség legfőbb bizonyítéka annak, hogy a bemutatott tenyészetek nagy szakismerettel, kitartással és helyes rendszer szerint vezetettek, mert másként nem lett volna lehetséges, hogy aránylag rövid idő alatt ily kiegyenlített kollektívokat bemutatassanak.

Nem habozom kijelenteni, hogy egyetlen németországi kiállításon sem találtam — Németországban tenyésztett — oly nagyszámú és majdnem tökéletes formájú állatokat, mint aminőket a budapesti kiállításon láttam. Ugyanezt mondhatom az Önök állatai növeséről, sulyáról és különösen csontozatáról is. A csontozatot illetően azt az impressziót nyertem, hogy Önöknél Magyarországon tulerős csontozatot kívánnak. Nezetem szerint azonban nem a vaskos és kerek csontozatok a legjobbak, hanem a széles és száraz csontok, jól kifejlesztett izomzattal. És én bátran kimerem mondani azt a tényt, hogy ami a lóra nézve érvényes, az a szarvasmarhánál is beválk. Ugy tapasztaltam egyébként, hogy Magyarországon emellett tulontul a tejhozam fejlesztésére törekszenek, holott pedig a tapasztalat azt bizonyítja, hogy bár a jó tejelők nem nagyon erős csontuak, mindamellét testsuly dolgában nem maradnak hátra. Ezeket figyelembe véve, most már nem tudom, vajjon Magyarországon a csontozat tulhamar bekövelekező elfinomosodásától tartanak-e, hogy annak fejlesztésére és erősítésére oly tulnagy sulyt helyeznek. Nezetem szerint elhibázott tenyészirány az, ha — amint halottam — Magyarországon a tejhozamnak még tetemes fejlesztésére törekszenek. (?)

MELICHAR FERENCZ BUDAPEST, VI., Nagymező-u. 68.

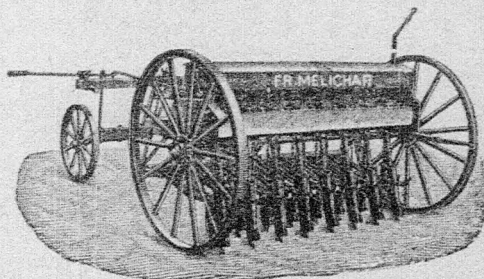
Az „Unicum Drill“

egyetemes sorbavetőgép az egyedüli gép, mely megbízható egyenletes vetést végez. — Eddig több mint 40.000 Unicum Drill vetőgép van munkában. Kérdezze meg gazdátársait, hogyan vannak megelégedve az eredeti „UNICUM DRILL“ sorbavetőgépemmel és hogyan az utánzott gyártmányokkal. „Értéktelen utánzatoktól óva intem a gazdákat.“

Magyarországi vezérképviselő: SZUCS ZSIGMOND.

„ Árjegyzékkel és árajánlatokkal készséggel szolgálók. „

Óvakodjon utánzatoktól!

Óvakodjon utánzatoktól!

Ami már most a másik fajtát, a *bernit*, vagyis azt a régi *berni fajtát* illeti, amely név alatt ily állatok Budapesten ki voltak állítva, arra nézve minden elfogultság nélkül ki kell jelenítenem, hogy az többé már nem *berni marha*, hanem egy degenerált jószág, mely itt nálunk Svájcban sehol sem található fel.

Arra a kérdésre, hogy mi a szimmenthali és mi a *berni marha*, Svájcban alig tud ma már valaki felelni. Ahol Svájcban tarka marhát tenyésztettek, ott jelenleg már csak a szimmenthali találjuk. Eredetileg úgy a Szimme-patak völgyében, mint a *berni síkföldön* tenyésztett szarvasmarha, meglehetősen egyszínű volt, a fakövöröstől a pirosig, de nem sötétvörös. A tulajdonképpeni tenyésztés ezen marhából tenyésztették ki — a kitűnő havasok, a mézirtalmu talaj és a buja fütermés segítségével — a mai szimmenthali szarvasmarhát. A *berni kanton* síkvidékén tenyésztett marha színre nézve változatlan maradt, az istállózás folytán azonban formájában mindinkább hanyatlott. Javítani nem javítottak rajta, mivel akkoriban az ott tenyésztett jószágnak kereslete nem volt. Ezt a *berni marhát* aztán idő folyamán teljesen kiszorította a szimmenthali szarvasmarha, úgy hogy — amint már említettem — *berni fajta marha* itt már nem fordul elő, bár helyi-közzel található még egy-egy sötétvörös színű állat.

Még néhány év előtt az ily sötétvörös színű bikákat kizárólag a mézirtalmu szőlők szőlőjében eladni, addig azokat most Magyarország részére nevelik fel és adnak rajtuk tul jó áron. Ezek az állatok azonban legnagyobb részben világosszínű, vagy fakó szülőkől származnak, tehát a szint illetőleg a sötétvörös utódok véletlen produktumok. Épp ez okból a sötétvörös szín dolgában a tenyésztő mindig a véletlennek van kiszolgáltatva és nagyon meg lehet elégedve, ha formák és tétevényképesség tekintetében eléri azt a célt, amit maga elé tűzött.

A *berniek* a takarmányt sem értékesítették oly jól, mint a szimmenthaliak, ezért minden egyéb kívánatos tulajdonságukban, jelesül tejelés, hustermelés és munkaképesség tekintetében is kevesebbet értek a szimmenthaliaknál. A mi *berni* parasztjaink igen jól értenek a számoláshoz és ennél fogva nagyon jól tudják, miért kellett átpartolniok a szimmenthali marha tenyésztésére.

Nagyon valószínű, hogy az imént említett vörös *berni marhából* annak idején Magyarországra is került néhány import, de ennek utódjai azóta teljesen degenerálódtak, mert hogy hajlott hátú, tornyos és hegyes farú, kardlábú stb. állatok, mint aminőket a budapesti kiállításon láttam, régebben Svájcban vásároltattak volna, azt valóban kétségbe kell vonnom.

Amikor a budapesti kiállításon azt az észrevételt tettem, hogy: „minél vörösebb színű a jószág, annál rosszabb, azt mondották nekem, hogy az ily jószág jobb tejelő és nagyobb ellentálló képességű, mint a szimmenthali. A bizonyítékokkal azonban adócsok maradtak s maradniok kellett annál inkább, mert ez az elmélet feltétlenül hamis és téves. Ami a tejelőképeséget illeti, csak azokra a kísérletekre mutatok rá, amelyeket Poppelsdorfbán végeztek: ott a szimmenthali

tehén győzött, pedig a tej zsirtartalmát nem vették számba.

Az edzettségre vonatkozólag havasainkon azt tapasztaltuk, hogy a világos és fakószínű állatok vihart, szelet és nagy hőmérsékváltozásokat épp oly jól kibírják, mint a vörös pigmenttel bírók. Speciálisan Magyarországot illetőleg, amelynek éghajlata tetemesen melegebb, mint Svájcé, az a véleményem, hogy a vörösszínű állatok tartása már ez okból is kevésbé ajánlatos, amely nézetemet az a körülmény is támogatja, hogy Magyarországon eredetileg, amikor még minden a természetre volt bízva, egy világos színű, helyesebben teljesen fehér szarvasmarhafajta létezett, amelynek kiváló példányait a kiállításon is bemutatva láttam és amelyről senkisémondhatja, hogy ez a fajta ne volna ellentállóképes, sőt ez oly marhafajta, amelylyel edzettség és ellentállóképeség tekintetében egyetlen más sem veheti fel a versenyt. Én tehát e tantévesnek tekintem, amely csak arra alkalmas, hogy számos tenyésztőt félrevezessen nagy gazdasági kárára az országnak, amely állattenyésztés és tejgazdaság tekintetében páratlanul áll.

A példabeszéd azt tartja, hogy saját kárán okul a magyar. Remélhetőleg Magyarországon is még a kellő időben fogják a tenyésztők az általam mondottak helyességét belátni.

Végezetül teljes elismeréssel óhajtók megemlékezni arról, hogy országos állatkiállításuk kifogástalanul volt rendezve. Az istállók berendezései is jobbak voltak, mint a mi svájci kiállításunkon.

Még arra kérem Önöket igen tisztelt uraim, ne magyarázzák félre ezen nyílt szavakat. Nem pro domo írok, hanem teljes meggyőződésből.

Erlenbach, 1909 augusztus havában.

Kiváló tisztelettel

N. J. J. Rebmann,

a svájci nemzettanács tagja.

VEGYESEK.

Mal számunk tartalma:	
Az OMGE. közleményei	2215
Egyröl-másról	2215
Bírálat Magyarország szimmenthali és <i>berni</i> tenyészeteiről	2225
Növénytermesztés.	
A luczerna műtrágyázása	2217
Tejgazdaság.	
A Magyaróvári Szarvasmarhatenyésztő Egyesület tejszövetkezeteinek 1908/9. évi jelentése	2219
Állattenyésztés.	
Az európai bivaly és annak nemesítése	2220
Gazdasági vegytan.	
A buzakondicionáló állomásról	2221
Gazdasági rovartan.	
A burföldi sáskairtás	2222
Levélsekreány	2223
Vegyesek	2226
Külkereskedelmi forgalmunk 1909 augusztus hónapban. — A német birodalmi bortörvény. — Nemzetközi vadászati kiállítás Bécsben. — Hutyr Ferencz dr. kintetése. — Az osztrák czukorkartell és a magyar czukorgyár.	

Oldal

rak. — Pályázat gazdasági segélyekre. — Szövetkezetek kongr. szusa. — Magyar Országos Állatorvos-Egyesület. — Magyar Ebtenyésztők Egyesülete. — Komlóbírek. — Árpakivitel Németországba. — Zabszállítás a hadsereg részére. — Állatdíjazások és mezőgazdasági kiállítás Kolozs vármegyében. — Apró hírek. — Gazdasági dátumok	2228
Kereskedelem, tőzsde	2229
Szerkesztői üzenetek	2232

Külkereskedelmi forgalmunk 1909 augusztus hónapban.

A m. kir. központi statisztikai hivatal most tette közzé külkereskedelmi forgalmunk augusztus havi füzetét. A zárjelbe foglalt számokkal az előző év megfelelő időszakának eredményeit jelezve, 1909 január 1-től augusztus 31-ig az összes behozatal értéke 1110 (1012), az összes kivitelé 985 (948), a behozatali többlet tehát 116 (84) millió korona. Az osztrák forgalomban behozatalunk értéke 823 (783), kivitelünké 725 (682), a behozatali többlet tehát 98 (101) millió korona. Az összforgalomban tehát úgy a behozatal, mint a kivitel érték emelkedett ugyan, de sajnos, passzívánk is szaporodott a multévihez és mert e passzívát a külföldön elhelyezett tőkénk kamatai sem fődözhetik, az legalább is azonos mennyiségű nemzeti adósságyarapodást jelent.

Legnagyobb behozatalunk volt a textilipar kész gyártmányaiból 323'5, bőr és bőrárúkból 57'6, vas és vasárúkból 63'4, gépek és készletekből 36'6, kőszénből 35'8 és kivételesen nagy összeg, 18'2 millió K. érték búzából.

Legfontosabb kiviteli cikkeink: a gabonafélék és a liszt 311'2 millió K. értékben (+186), vágó- és igásállatokból 175'9 (+25'5), czukorból 12'8 (-5'9) millió korona. A zárjelbe foglalt + és - számok a multévi kivitelhez képest mutatózó kivitel emelkedés vagy esökkenés értékét jelzik.

A jelentésből tehát azt látjuk, hogy külkereskedelmi forgalmunk mérlege — magyarul szólván — csehül áll. Az ipari cikkek behozatali értéke, a nagyarányu iparpártolás dacára, állandóan és következetesen emelkedik és az ebből származó deficitet a mezőgazdaság még jobb termésű években (1906) sem képes kivitel többletével ellensúlyozni. Hát még az utóbbi gyenge termésű években. Ha ez így halad, egészen csinos reménységgel tekinthetünk közgazdaságunk jövőbeli fejlődése elé.

A németbirodalmi bortörvény.

Folyó évi szeptember hó 1-én lépett életbe az 1909. évi április hó 7-én kelt új németbirodalmi bortörvény a végrehajtására vonatkozó rendelettel és az új borvámszabállyal együtt s ezzel a Német birodalomba bevitelre kerülő borok kezelése tekintetében új intézkedések léptek hatályba.

Ezekhez képest a jövőben nemcsak a házításra szánt borok, de behozatalra bocsáthatása szempontjából elvileg minden a Német birodalomba szállítandó bor, must és törkölyös must (szőlőcsefre) a vámhivatalok bevonásával eszközöndő

vizsgálat alá esik az új német bor.

A magyarországi bormust és szőlőzet vizsgálat n dalomba, ha a termelő ország intézetének oly bí állapítja, hogy u nak megtartásávkintethen a termánynyal egyetér a bizonyítvány h színe, szaga, íze folytán különös.

Habár a hazai nak a német vár a magyar borok is szolgálni, min kormányok a né terbevitel intézke. Ezeknek a reliká illetoleg véglegé kormány kiküldő havában fog meg.

Ennek megtör a szükséges veg állítására felhata zeteket (nevezé chemiai intézete helyi, kolozsvári állomásokat) meg a szükséges biz A horvát ország tesz a zágrabi tekre nézve.

A szállitmány tekintetében az tott kívánságnal történt, hogy a lepecsételését ez végezhetik.

Nemzetközi v

Hirt adtunk n Wienben az els fog rendeztetni. vadászati trophá kiterjed mindar kozásba hozható saját — külön e kastélyában vesé bö alkalom ny vadászai és vad dászattal rokon tásaikkal hü l vadászat történe és fejlődéséről n pontjából, de kö

A kiállítás országos bizottsá eszközt megraga senyben Magyaro biztosítson és akkor is, midőnkastély építéséné épületnek belső h ségét is oly alap magyar vadásza

??? MIVEL ALMOZZUNK AZ IDÉN ???

Ezen gondterhes kérdés egyetlen megoldása:

!!! Csakis tőzegalommal !!!

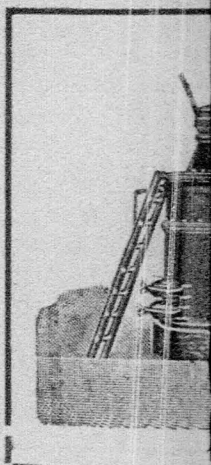
Olcsóbb mint a szalma és emellett

ötszörannyi a felszívóképesége.

A készlet csekély, és jutányos ára mellett hamar elkapodják. Kérien éppen ezért azonnal árajánlatot a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Budányi, Schlottrupf és Társa cégtől, Budapest, IX., Üllői-út 21. szám

vizsgálat alá esik abból a szempontból, hogy az új német bortörvénynek megfelel-e?

A magyarországi és ausztriai származású bor, bormust és szőlőcsefre ellenben a fentebb jelzett vizsgálat nélkül is bevihető a Németbirodalomba, ha a fentemlített körülményt egy a termelő ország erre felhatalmazott tudományos intézetének oly bizonyítványa igazolja, mely megállapítja, hogy a vizsgálat azoknak a szabályoknak megtartásával történt, melyek ebben a tekintetben a termelési országban a német kormányval egyetértőleg adattak ki és amennyiben a bizonyítvány helyessége tekintetében a termény színe, szaga, íze stb., vagy más rendkívüli okok folytán különös kétségek nem merülnek fel.

Habár a hazai vegyelemzési bizonyítványoknak a német vámhivatalok által való elismerése a magyar borok forgalmának könnyítésére fog is szolgálni, mindamellett a magyar- és osztrák kormányok a németbirodalmi kormányok több terbeviteli intézkedése ellen felszólalással éltek. Ezeknek a reklamációknak s: óbeli tárgyalása, illetőleg végleges tisztázása a németbirodalmi kormány kiküldöttével még a folyó év október havában fog megtörténni.

Ennek megtörténnéig is a magyar kormány a szükséges vegyvizsgálati bizonyítványok kiállítására felhatalmazott állami vegyészeti intézeteket (nevezetesen a budapesti országos kémiai intézetet s a debreczeni, kassai, keszthelyi, kolozsvári és magyaróvári vegyészeti állomásokat) megfelelően utasította s egyúttal a szükséges bizonyítványmintákkal is ellátta. A horvát országos kormány hasonló intézkedést tesz a zágrábi és kőrösi vegyészeti intézetekre nézve.

A szállítmányokból szükséges minták vétele tekintetében az érdekeltségek részéről nyilvánított kívánságnak megfelelően az a könnyítés történt, hogy a mintavételt és a tartányok lepecsételését ezentúl a pénzügyi közegek is végezhetik.

Nemzetközi vadászati kiállítás Bécsben.

Hirt adunk már arról, hogy az 1910. évben Wienben az első nemzetközi vadászati kiállítás fog rendeztetni. Ezen kiállítás nem csupán a vadászati trophaékat öleli fel magában, de kiterjed mindarra, ami a vadászattal vonatkozása hozható. A kiállításon Magyarország saját — külön e célra emelendő — vadász-kastélyában vesz részt, melynek tág kereteiben bő alkalom nyílik arra, hogy Magyarország vadászai és vadászatkedvelői, továbbá a vadászattal rokon ipari ágak művelői kiállításokkal hű képet adhassanak a magyar vadászat történelmi nevezetességéről, értékéről és fejlődéséről nem csupán a sportnak szempontjából, de közgazdasági tekintetből is.

A kiállítás rendezésére alakult „Magyar országos bizottság” minden rendelkezésére álló eszközt megragadott, hogy a nemzetközi versenyben Magyarország részére kiemelkedő helyet biztosítson és ezen célt kívánta szolgálni akkor is, midőn a magyar kiállítást befogadó kastély építésénél nemcsak a külsőt, de az épületnek belső beosztását, szépségét, czélszerűségét is oly alapon vetette meg, hogy az a magyar vadászatnak méltó hajlékát képezze.

A kiállítás anyaga négy osztályra oszlik. Az első — és egyúttal legnagyobb — a tulajdonképpeni vadászaté, a második a vadászattal rokon ipari termékeket, a harmadik a vadászathoz fűződő művészeti produktumokat öleli fel, míg a negyedik az erdő- és mezőgazdaságot — azonban csakis a vadászatra való vonatkoztatás mértékéig — leendő hivatva bemutatni.

Mindezen osztályok anyagának gyűjtésére irányuló intézkedések már is kedvező eredménnyel kecsegtetnek és azokban az összes érdekelt állami intézményeken kívül hazánk kiváló vadászai, vadászterületek birtokosai és bérlői, sportferfiúi, földbirtokosai, ipari termelői és művészei fognak résztvenni.

Kedvezően induló mozgalomnak fejlesztése érdekében, de utalva arra a körülményre is, hogy az 1910. év május havában megnyíló kiállítás czélszerű és átnézetes rendezése végett a kiállítandó anyag teljes ismeretére mind egetőbben szükség van, a kiállítás „Magyar országos bizottsága” ezúton is azzal a kéréssel fordul az érdekeltekhez, hogy jelentkezéseiket minél előbb megtenni sziveskedjenek. A jelentkezéshez szükséges jelentkezési ívet „Az 1910. évi wieni első nemzetközi vadászati kiállítás magyar országos bizottsága” (Budapest, V., Zoltán-u. 16. Telefon 163—88.) készséggel küldi meg és a közelebbiekre nézve levélbeli vagy szóbeli megkeresésre szivesen nyújt tájékoztatást.

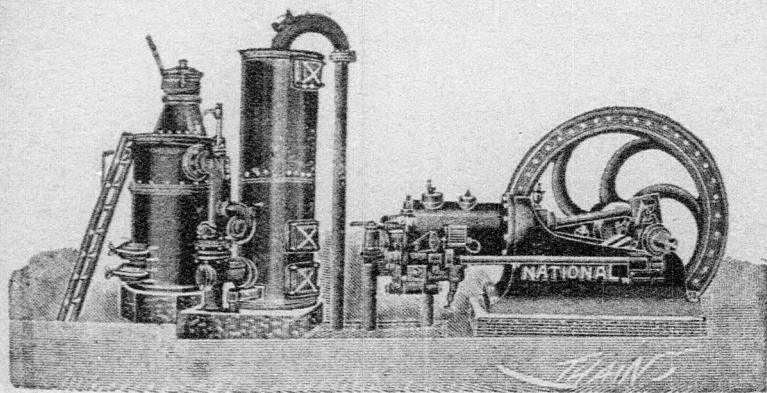
Hutyra Ferencz dr. kitüntetés. A bécsi állatorvosi főiskola tanári testülete az állatorvosi tudományok *disz doktorává* avatta Ö Fellegé engedelmével Hutyra Ferencz dr. udvari tanácsost, a m. kir. állatorvosi főiskola rektorát, a „Köztelek” kiváló rovatvezetőjét. A magyar gazdasági szakotatás legderékabb munkását érte személyében ez a kitüntetés. Hutyra dr. volt az, aki néhai Tormay Béla földművelésügyi államtitkárral állatorvosi főiskolánkat oly magas fokra emelte, hogy az a külföldi hasonczélú főiskolákkal bátran felveheti a versenyt. A néhány év előtt Budapesten tartott nemzetközi állatorvosi kongresszus alkalmával kivételes tisztelettel adóztak Hutyra dr. nagy tudásának és a kongresszus vezetésénél nyilvánult szeretetreméltóságának. Ez az elismerés csak fokozódott az elmúlt évek során. Most egyszerre a lengermi és bécsi állatorvosi főiskolák vetélkedtek, hogy Hutyra dr.-t disz doktorsággal tüntessék ki és a bécsi megelőzte a lengermi. A „Köztelek” lapnak több mint két évtizede vezeti Hutyra Ferencz dr. az állategészségügyi rovatát s így mint lapunk belső szellemi munkását, a külföldről jött szép elismerés és kitüntetés alkalmából melegen üdvözlöljük.

Az osztrák czukorkartell és a magyar czukorgyárak. Az osztrák czukorfinomítók az osztrák nyersczukorgyárakkal tárgyalásokat folytatnak, hogy az összes czukorgyárakat egy kartellben egyesítsék. A tárgyalások meglehetősen előrehaladtak s valószínűleg mihamar meglesz az egyezés az érdekelt gyárak között. A kartell létrejötte azonban még attól is függ, hogy az osztrák czukorfinomítók mily módon fognak megegyezésre jutni a magyar czukorgyárakkal. Az osztrák és magyar czukorgyárak között ugyanis megállapodás létesült, melynél

fogva az osztrák czukorgyáraknak évente szabad egy meghatározott mennyiségű czukrot Magyarországon eladni. Ez az egyezmény azonban azt mondja, hogy arra az esetre, ha az osztrák nyersczukorgyárak és finomítók kartellbe lépnek, a magyar czukorgyáraknak jogukban áll előbbi megállapodásukat három havi felmondással hatályon kívül helyezni. A magyar czukorgyárak ugyanis arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az osztrákok a czukorkartell létrejötte esetén abba a kedvező helyzetbe jutnak, hogy a magyar fogyasztópiacra elhelyezendő mennyiség egy részéről lemondhatnak a magyar czukoripar javára. Az osztrák finomítók azonban erről hallani sem akarnak, mert a kartell csak úgy jöhet létre az osztrák czukorgyárak között, ha a finomítók nyersczukorgyáraknak megfelelő bonifikációt és más engedményeket nyújtanak s így a magyar piacra küldhető mennyiségről nem mondhatnak le. Az osztrák finomítók most tehát arra törekednek, hogy a magyar czukorgyárakat a kartell létrejötte esetére az egyezmény felmondásától visszatartsák. Remélhetőleg a magyar czukorgyárak ezúttal nem adják fel állásponjtukat s nem fogják alávetni magukat az osztrák czukorfinomítók akaratának, hanem igenis érvényt fognak szerezni állásponjtjuknak s megragadják azt az alkalmat, hogy az osztrák czukrot kiszoríthassák a magyar fogyasztópiacokról. Mennél jobban szorul ki az osztrák czukor Magyarországból, annál kedvezőbb alkalom kínálkozik nálunk újabb czukorgyárak alapítására. Csak ily módon vethetünk véget annak az állapotnak, hogy Magyarországon, hol egyébiránt a czukorgyártás kiterjesztésére minden kedvező előfeltétel megvan, külföldi termék ne jusson fogyasztásra.

Pályázat gazdatiszti segélyekre. A „Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete” pályázatot hirdet Fintor Dezső emlékére, testvére Erzsébet által tett 4400 koronás alapítvány egy évi kamataiból (azaz kétszáz korona) adandó segélyre. Segélyben részesülhet minden okl., keresztény vallású *gazdatiszt egész családja*, ha az elhunyt férj után vagyon nem maradt és az özvegy nyugdíj, a még kiskoru és önálló kenyérgeresztel nem bíró gyermekek neveltetésére adott segéllyel, vagy bármely néven nevezendő anyagi támogatással együtt 2000 koronát meg nem halad, háromnál több gyermek esetén az ezenfelül levő gyermekenként még 200 koronát számítva; *gyermektelen özvegye*, ha nyugdíjul vagy segéllyül 700 koronát sem kap s 50 évet elért; *teljesen árva gyermekek vagy gyermekek*, ha kiskorúak, önálló keresettel nem bírnak, tanulmányi éveik idejében akármely szakon a czélnak megfelelő előmenetelt tanusítanak és más nagyobb segélyben, ösztöndíjban vagy alapítványi, árvaházi ingyenes neveltetésben nem részesülnek. A segély december hó 11-én adatik ki. Az okmányokkal kellően felszerelt bélyegmentes pályázati folyamodványok 1909. évi november hó 1-ig nyújtandók be a „Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete” igazgatóságához (Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.). Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Szövetkezetek kongresszusa. A „Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és érté-

Az eredeti angol

„The National” szivógázmotorok
 „The Robson” nyersolajmotorok
 „The Mirreles Diesel” Dieselmotorok

magyarországi vezérképviselősége:

Szücs Ödön cégnél Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

Egyszerű kezelés! Megbízható, olcsó üzem! Szolid angol kivitel!
 Jutányos árak! Előnyös fizetési feltételek!
 Kívánatra Angolországból közvetlenül a vevő czímére szállítatom a gépet.

BENZINMOTOROK.

BENZINLOKOMOBILOK.

767

készítő szövetkezete kötelékébe tartozó szövetkezetek kiküldöttei Budapesten, az OMGE. székházának nagytermében (IX., Köztelek-utca 8. sz.) október hó 20-án, szerdán kongresszust tartanak a következő napirenddel: Reggel 9 órakor Károlyi Sándor gróf szobrának megkoszoruzása. Gyülekezés 10 órakor a szobor előtt (Városliget, Mezőgazdasági Múzeum). D. e. 10 órakor kongresszus, amelynek tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. A „Hangya” és a fogyasztási szövetkezetek fejlődése. Előadó: Balogh Elemér, a „Hangya” vezérigazgatója. 3. A fogyasztási szövetkezetek igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjainak teendőiről, gyakorlati tapasztalatok alapján. Előadó: Rosenberszky Gyula esperes-plebános, a miekszei szövetkezet elnöke. 4. Fogyasztási szövetkezeteink legnagyobb gyengéje hogyan válhatik erőssé. (Boltkezelők nyugdíjügye.) Előadó: Andrássy Kálmán ev. ref. lelkész, a Luji szövetkezet elnöke. 5. A szövetkezetek és a népies sajtó. Előadó: Meskó Pál. 6. Esetleges indítványok. 7. Elnöki zárás. Déli 1/2 órakor társasbéd a Gambrinus vendéglő éttermében, (VII., Erzsébet-körút 27.) D. u. 3 órakor kirándulások a „Hangya” budafoki bórpinézéjébe és az Első Magyar Részvényserfőző sörgyárába, Kőbányára.

A Magyar Országos Állatorvos Egyesület f. évi október hó 13-án d. u. 6 órakor fogja megtartani LIX. szűkülését az állatorvosi főiskola belklinikai tantermében, amelyen Kemény Hermann: Ujtás az ojtófeckendőkön, és Wisinger Richárd: A baromfiak ivartalanításáról Pilling eljárása szerint, — fognak előadásokat tartani.

Magyar Ebtenyésztők és Ebkereskedők Egyesülete alapítására egy ebkedvelőkből álló szervező-bizottság felhívást bocsájtott közzé. Az egyesület célja hazai ebtenyésztésünk fejlesztése, kutyakiállítások, díjazások stb. rendezésével avégből, hogy a drága külföldi ebimportot beszüntethessük. Az egyesület keretében vizsla-, foxterrier- és tacsó-, agár-, luxuseb- és hazai nyájb-osztályok felállítása tervezetik. Az egyesület tagjai 12. K. évi tagsági díj fejében az összes tagsági jog élvezete mellett kapják a havonként kétszer megjelenő „Kutya” című egyesületi lapot. A jelentkezések Chyzer Kálmánhoz Rákosszentmihály, Farkas Ignác-utca 15. intézendők, ki az egyesület szervezetére vonatkozólag a részletesebb felvilágosításokat is megadja.

Komlóhírek. A komlóárak napról-napra rohamosan emelkednek. Az OMGE. saazi bizománnyosának jelentése szerint október hó 5-én az árak következőképpen jegyeztettek:

		korona
Saazi	I. rendű 50 kg-ként	270
"	II. " " "	256-260
Auschai	I. " " "	250
"	II. " " "	233-240
Stájer	I. " " "	228
"	II. " " "	270
Magyar	I. " " "	220
"	II. " " "	200
"	III. " " "	150-160

Multethi jelentésünk óta tehát átlagban 20 koronával emelkedtek az árak. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület komlóközvetítő irodája utján állandóan nagy szállítmányok érkeznek Saazba s igen élénk keresletnek örvendenek. Ma már a saazi piacon a magyar komló kereseti czikk s még az eddiginél jóval nagyobb kvantum is elhelyezhető lenne. Érdeklődők forduljanak az OMGE. komlóközvetítő irodájához, amely készséggel értékessíti a magyarországi termelők komlóját.

Árpkivitel Németországba. Az árpanak vámszabályellenes felhasználásáról szóló és f.

évi szeptember 1-én é'etbe lépett német törvény intézkedései folytán szükségessé vált az eddig elé érvényben volt árpavám kezelési szabályrendet (Gerstanzollordnung) egyes határozmányainak a módosítása. A német szövetségtanács által jóváhagyott és a birodalmi kancellár által kiadott ezen szabályrendelet (mely 25 quartoldalra terjed és az árpa megvizsgálására használt készülékek rajzait is tartalmazza) megtekinthető a Magy. Kir. Keraskedelmi Múzeumban. (22,473.)

Zabszállítás a hadsereg részére. A m. kir. honvédsapatok részére 1910 jan. 1-től decz. 31-ig szükségelt s ajánlati uton fedezetet nyerő gazdasági termékek beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Átvevő állomás	Zab q
Pécs	4936
Keszthely	3373
Pápa	4192
Zalaegerszeg	3854

Ajánlatok f. hó 15-ig nyújthatók be. Szállítási módzatok s az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a székesfehérvári V. honvédkerület hadbiztossága.

Zabszállítás a hadsereg részére. A m. kir. honvédsapatok részére 1910 január 1-től deczember 31-ig terjedőleg szükségelt s ajánlati uton fedezetet nyerő gazdasági termékek beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Átvevő állomás	Zab q
Eperjes	138
Igló	138
Miskolcz	340
Eger	138
Sátoraljaiújhegy	138
Munkács	440
Ungvár	128
Szatmárnémeti	440
Nyiregyháza	3500

Szállítási módzatok s az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a kassai III. honvédkerület hadbiztossága.

Zabszállítás a hadsereg részére. A m. kir. honvédsapatok részére 1910 január hó 1-től deczember 31-ig szükségelt s ajánlati uton fedezetet nyerő gazdasági termékek beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Átvevő állomás	Zab q
Pozsony	830
Nyitra	480
Trencsén	400
Basztercebánya	306
Vác	2935
Érsekújvár	2600

Szállítási módzatok s az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a pozsonyi IV. honvédkerület hadbiztossága.

Állatdíjazások és mezőgazdasági kiállítás Kolozs vármegyében. Az Erdélyrészi Gazdasági Egyesület a folyó évben Kolozs vármegyében igen sikerült állatdíjazásokat rendezett Magyarargorbón, Kolozsborsán, Nagymásón, Nagysármáson és Bánfihunyadon. Mindenütt csupán az erdélyi jellegű magyar szarvasmarha volt a díjazás tárgya. Nagysármáson igen sikerült mezőgazdasági kiállítás is volt, amelyre a környékről 200 db. tehén, 180 db. üszőt s 40 db. egy éven alóli borjút, sok sertést, juhot, baromfit és házinyulat hoztak, amelyek közül 20 db. legjobb tehén, 14 db. legjobb üsző és 6 db. legjobb borjú összesen 760 korona díjat nyert; a kisebb állatok és ipari (házi) készítmények jutalmazására a székelyföldi kirendeltség 200 korona díjat, illetve jutalmat osztott ki.

Gazdasági dátumok. Tenyészállatdíjazások Szatmár megyében: október 13-án Szatmárnémetiben, október 15-én Mátészalkán (78.)

Tenyészállatdíjazások Sopron megyében: október 17-én Szabadbárándon.

Tenyészállatdíjazások Temes vármegyében: október 24-én Niozkyfalván és november 7-én Uj-Bessenyn.

Terménykiállítás Bethlenben október 12-én. (72.)

Tenyészmarhaárverés Bábólnán október 12-én, Kisbéren október 13-án. (72.)

Országos baromfi vásár Sopronban október hó 22-24-én. (73.)

Terményszállítási ajánlatok a m. kir. állami méntelepek részére október hó végéig nyújthatók be. (73.)

Tapolezai vinczellérképzői tanfolyamra a kérvény október 30-ig nyújtható be.

Tenyészdíjazások Nógrád megyében: október 11-én Szirákon, október 18-án Salgótarjánban és október 25-én Rétságán. (75.)

Tenyészállatdíjazások a Délvidéken: A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egylete október 31-én Temes vármegye Szépfalu községében rendezte tejelőversenyt nyel egybekötött tenyészszarvasmarhakiállítást.

Tenyészállatdíjazások Heves megyében: október 24-én Füzesabonyban. (75.)

Tenyészbaromfi vásár Aradon november hó első napjaiban és a krassószörényvármegyei Gavosdián október 3-án. (75.)

Tenyészállatdíjazás a pozsonymegyei Duna-szerdahelyen október 18-án.

Apró hírek. Tenyészállatdíjazás. A Nyitra vármegyei Gazdasági Egyesület a földmívelési kormány anyagi támogatásával szeptember 22-én Galgócson és 25-én Holiocson sikerült állatdíjazást rendezett, melyen a gazdaközönség nagy érdeklődést mutatott.

Állatdíjazások Ung megyében. Az Ungvármegyei Gazdasági Egyesület folytatván állatdíjazásait, a folyó év őszén V-ik helyen, szeptember 27-én Szobránczon tartotta szarvasmarhadíjazását, mely alkalommal a vármegyei lótenyésztő-bizottság elnökével együttesen tenyészlődíjazás is tartott. Különösen lovakból igen szép volt a felhajtás és sokkal nagyobb számban, mint az előző évében. VI. helyen szeptember hó 20-én Baranyában, VII. helyen pedig október hó 1-én Bezőben tartott díjazást. Baranyában szimmenthali teheneket díjaztak, melyből igen szép anyag került felhajtásra. A vármegye legjobb nyugati fajtájú tenyészállatait itt mutatták be. Ezen község gazdái birnak a legfejlettebb szimmenthali tenyészanyaggal, amit a gazdasági egyesület által részletfizetésre kiosztott szimmenthali tehének után értek el. Bezőben magyar fajta került díjazásra, melyből ugy mennyiségileg, mint minőségileg igen szép volt a felhajtás.

Tenyészbaromfi vásár Gavosdián. A Krassószörényvármegyei Gazdasági Egyesület sikerült tenyészbaromfi vásárt rendezett a gavosdiai baromfi-tenyésztő szövetkezet telepén. Kivétel nélkül kiscgazdák által tenyészített baromfiak képeztek a vásár anyagát, melyből részben az állam, részben magántenyésztők által 370 drb vásároltatott meg.

Hirdetmény.

A Magyar Szőlő- és Gyümölcsstermelők Szövetkezete Budapesten 1909. évi szept. 30-án tartott rendkívüli közgyűlése a szövetkezet felszámolását határozta el. Felhívjuk ennél fogva a szövetkezet hitelezőit, hogy a szövetkezet ellenében fennálló követeléseiket — a jelen hirdetmény harmadszori megjelenésétől számított hat hó alatt — a kereskedelmi törvény 249. §-a értelmében érvényesíteni el ne mulasztják.

Budapest, 1909 okt. 1.

A felszámoló-bizottság.

Szivattyuk és Mérlegek különleges gyár " " **GARVENSWERKE,** WIEN, II., Handelsquai No. 130. Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Minden nő jobban tudja a nagy...
K...
Kálisyndi...
Budape...

Felhívjuk a t...
GYAPT...
melyek a jövő...
Az aukciókra...
Magyar Általán...
teherpályaudvar...
MAV. összes vo...
valamint ingyere...
Bejelentéseket...
nemü...
Mező...

Arad. Az időjár...
folytán a vetési mu...
rábbi vetések már s...
törést közepes ered...
fejezték, ugyzintén...
kielegítő termést ad...
Baja. Állandóan...
Gazdánk vetéssel...
elfoglalva A tenger...
Győr. Az időjárás...
felé közeledik, a ter...
mezei munkák aka...
elején a szüretet is...
Kaposvár. Időjár...
esőssel. A gazdaság...
burgonyaszedés foly...
Léva. Az időjárás...
bunára eső kellene...
nagyon gyöngye szár...
Losonez. Az idő...
vannak.
Miskolcz. Az idő...
tásra, sőt a vetési...
vidéken már ismét...
Nagykanizsa. A...
legnagyobb részt...
nagyon szépen kü...
szőlő rothadást el...

*) E rovatban fog...
nem vállal.

N YILTÉR.*)

Minden növénynél nagyobb termés,
jobb minőség és ezáltal
nagyobb bevétel
érhető el, ha kálissókkal trágyázunk. Számtalan
kísérlet által lett bebizonyítva, hogy a

KÁLI

mint növénytápanyag nélkülözhetetlen, hogy a
trágyázás eredményesüljön. — Az összes
gazdasági szaktekintélyek kijelentése szerint ezen
növénytápanyagtól függ a termés nagysága, amely
tápanyag legkisebb mennyiségben van a talajban.
Mindenki tehát saját magát károsítja
meg, ha csak egyoldalúan
trágyáz és a

kálisókat

figyelmén kívül hagyja. A kálisók okserül alkalmazásáról szóló szakmunkákat, részletes eljárásra vonatkozó utasításokat és trágyázási eredményeket az érdeklődőknek díjtalanul bocsát rendelkezésre a

Kálisóvizsgáló mezőgazdasági tájékoztató irodája
Budapest, VIII., Üllői-ut 36.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

**BUDAPESTI
GYAPJUAUKCZIÓKRA,**

melyek a jövő év folyamán két sorozatban, nevezetesen július és október hónapokban tartatnak meg.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” ezimzett gyapjuküldemények a MÁV. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyenraktározásban részesülnek.

Bejelentéseket már most elfogad és mindenemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank
Árusztály—Gyapjuárverések.
V. ker., Nádor-utca 12. szám.

Mezőgazdasági helyzet.

1909. október 7.

Arad. Az időjárás állandóan derült, enyhe, minek folytán a vetési munkálatok gyorsan haladnak s a korábbi vetések már szépen ki is keltek. A kukorica-törést közepes eredménnyel már a legtöbb helyen befejezték, ugyszintén a krumpliczedést is, ami szintén kielégítő termést adott. A legelők szép zöldek.

Baja. Állandóan meleg és kellemes az időjárás. Gazdánk vetéssel, tengeritöréssel és szürettel vannak elfoglalva. A tengeri jó minőségű, termése kielégítő.

Győr. Az időjárás kedvező, a tengeritörés befejezése felé közeledik, a terméseredmény jó közepes. Az összes mezői munkák akadály nélkül végezhetők. Jövő hét elején a szüretet is megkezdik.

Kaposvár. Időjárás enyhe, boros, itt-ott csepergő esőkkel. A gazdaságban az őszi vetés, cukorrépa- és burgonyaszedés folyamatban van.

Léva. Az időjárás száraz meleg, az elvetett őszi gabonára eső kellene. A cukorrépa jó termést ad, a nagyon gyöngye szüretet is megkezdették.

Losoncz. Az időjárás jó, a vetések folyamatban vannak.

Miskolcz. Az időjárás kellemes és alkalmas a szántásra, sőt a vetés is jobbra be van fejezve. Miskolcz vidékén már ismét eső után sáhajtoznak a gazdák.

Nagykanizsa. Az időjárás boros. Őszi vetésekkel legnagyobb részt végeztek, sőt a rozs sok helyen már nagyon szépen kikelt. E héten sok eső volt, ami a szőlő rothadását előmozdította. A szüret nagyban folyik.

* E rovatban foglaltakért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Nagyszentmiklós. Daczára a bő tengeritermésnek, ára rohamosan emelkedik, ma már 12⁸⁰ fillér az új tengeri ára. A kövér sertés ára pedig esik, a vevők inkább a husos, mint a zsíros sertést keresik.

N.-Beeskerek. Az időjárás hűvös volt, de a lefolyt hét végén nagyon szép őszi fordult. A kukorica-törés befejeződött. Tengeri sokkal több és jobb, mint várták.

Nyiregyháza. Időjárásunk változó. Napjainkban derült, igen meleg; éjjel hűvös, kevés harmat. Korábbi vetések igen szépek, későbbi vetésekre már eső kellene. Vetési munkálatok gyorsan haladnak. Szüret megkezdődött. A termés eddig a tavalyinak legfeljebb 1/4 részére tehető s az is nagyon közepes minőségű.

Nyitra. Enyhe, helyenként esapadékos időjárás mellett az őszi munkák jól folynak. Az első vetések már legtöbb helyen kikeltek, sőt a rozs már néhol bokrosodik is. A cukorrépaásás és tengeritörés folyik.

Panesova. A tengeri törése, bár az esős idő akadályozta, sok helyen befejezték. A szántási munkálatok megkezdődtek és némely helyen a búzát is elvetették.

Pápa. Időjárás igen kedvező mindennemű mezői terményre, de különösen a szőlőre. Szüretnek a jövő héten kezdődnek, de igen silány termés várható.

Sopron. Az időjárás kedvező, szép őszi napokkal. A szüret megkezdődött; a terméseredmény jó közepes. A cukorrépa szedése foly; közepes terméseredmény.

Szatmár. Igen szép meleg időjárás mellett az őszi munkák serényen folynak, a tengeri igen kevés kivétellel le van törve, a takarmányrépa és burgonya szedése foly. A korábban vetett ősziak igen jól keltek s f. j. elődésük is kielégítő.

Temesvár. Az idő szép, kedvez a gazdasági munkálatok befejezésének.

Verecz. A szüret megkezdődött; az ideai terméseredményt 80—100,000 hektoliterre becsülik. Időjárás igen kedvező. Őszi szántás-vetés teljes erővel foly. Igen szépen kelnek a már elvetett ősziak.

Zalaegerszeg. Az elmúlt heti csapadék jótékony befolyással volt a vetések kelésére. A vetési munkálatok még mindig folynak, az időjárás kedvező. A szüret megkezdődött, a termés 30—40 százalékkal a múltévi mögött maradt. A burgonya és répa szedése megkezdődött, a termés közepes, burgonyából egyes helyeken rossz. A tengeri érése lassú.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatözsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

**Napijelentés a gabonatözsdeiről.
1909. október 8.**

Elkelt 15,000 mm. buza változatlan árák mellett.
Borsban az üzlet kissé élénkebb volt. Budapest paritásán 19.30—19.40 koronát jegyez.
Árpában az irányzat változatlan maradt. Ára budapesti paritásra 14.40 korona.
Zab szilárd. Ára helyben átvéve 15.30—16.— korona.
Tengeri változatlan. Budapesten kocsira rakva 14.90—15.— korona.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 79 k. 29 K. 40 f., 300 mm. 78.5 k. 29 K. 20 f.
Fehérmegyei: 100 mm. 78 k. 29 K. 10 f., 200 mm. 77 k. 28 K. 90 f., 100 mm. 76.5 k. 28 K. 55 f.
Román: 2420 mm. 80 k. 28 K. 90 f. nov. száll., 5500 mm. 78.5 k. 28 K. 70 f. nov. száll., 3010 mm. 79 k. 29 K. 20 f. nov. ér., 1909 október 7-ről: 11,500 mm. 81 k. 29 K. 40 f. nov. száll., 7750 mm. 82 k. 29 K. 40 f. nov. száll., 9000 mm. 82.5 k. 29 40 f. nov. száll., 10,200 mm. 81 k. 29 K. 50 f. nov. száll.
Bors: 200 mm. 19 K. 40 f., 250 mm. 19 K. 40 f. kpf.
Árpa: 300 mm. 14 K. 50 f. kpf.
Tengeri: 200 mm. 15 K. — f. kpf. kocsira.
Zab: 100 mm. 15 K. 90 f. kpf., 200 mm. 15 K. — f. ab raktár, dohos, 100 mm. 15 K. 10 f. kpf., 100 mm. 15 K. 70 f. kpf., 200 mm. 15 K. 60 f. kpf.
Löhére: 100 mm. 157 K. — f. kpf., 150 mm. 148 K. — f. kpf.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza 1909. októberre	28.52 K.
„ 1910. áprilisra	28.22 „
Rozs 1909. októberre	19.40 „
„ 1910. áprilisra	20.10 „
Zab 1909. októberre	15.14 „
„ 1910. áprilisra	15.42 „
Tengeri 1909. szeptemberre	— „
„ 1910. májusra	13.84 „

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1909. év okt. hó 8-án. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)
Felhozott a szokott közlegekből 115 szekér réti széna, 108 szekér muhar, 20 szekér zsupszalma, 14 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, 4 szekér

tengeriszár, — szekér egyéb takarmány (löhére, luczerna, zabosbüköny, köles stb.), 400 zsák szecska.

A forgalom élénk.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 720—940, muhar 740—920, zsupszalma 700—800, alomszalma 640—720, takarmányszalma —, kéve tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabosbüköny 740—900, löhére —, luczerna —, köles —, sarju 610—840, szalmaszecska 840—880. Összes kociszám 285. Összes súly 318,000 kg.

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Löhéremag. Külföld állandóan érdeklődik e mag iránt, azonban Oroszország nagy kínálata követ ezteben, daczára a nagy keresletnek, áremelkedés nem állott be, azonban a multheti árak teljesen érvényben maradtak.

Luczernamag. A kevés kínálat és az általános kereslet mu atja, hogy a luczernamagtermés az idén tényleg nem sikerült. Turkesztán luczernáról szóló jelentések a multévinél kisebb mennyiségről számolnak be. Az árak a multheti kellemes irányzatban záródtak.

Fehérheremag. Irányzata szilárd, az árak folytonosan emelkednek.

Baltaczimmag. Termése elég jól sikerült, azonban a minőségek nagyrészt gyöngék.

Takarmányrépamag termésről a hírek kedvezőtlenek, úgy hogy az idén a multévinél magasabb árakra van kilátás.

Őszi magvakban, gabonaféléket kivéve, a forgalom e héten csendes mederben folyt.

Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

	korona
Löhéremag természetűl arankamentes...	154—162
„ nagyarankás	130—140
„ arankamentesítésre alkalmas	142—150
Luczernamag szép sár, aszínú	154—166
„ kereskedelmi áru	146—152
Bibóheremag	76—80
Muharmag	17—18
Köles	15—15.50
Szöszösbüköny	38—42

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten a változatlan tartott irányzat fenntartotta magát és a szeszárak a multheti zárlatjegyzés szerint zárulnak és valamivel olcsóbban későbbi zárlatra.

Elkelt finomított szesz adózva 176—176.50 K., adózatlanul 57—57.00 korona azonnali és okt.-decz. szállításra. Vidéki szeszfinomítótól valamivel olcsóbb áron ajánlottak.

Élesztőszesz adózva 174 koronáig, adózatlanul 55 koronáig kelt el nagyban.

Denaturált szesz hordóval együtt kötésre 48 koronáig volt ajánlva és 48—48.50 K. zárul.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz prompt és okt.-nov. szállításra 51—51.50 kor.-ig fix áron, 2.50 koronáig jegyzésen alól. Kampányszállításra vevők 50.50—51 kor. ajánla ak.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 53.50—54.50 korona.

Bécsben változatlan gyér az üzletmenet és a kontingens nyersszesz olcsóbb áron zárul és 56.40—57— koronáig jegyeztetik.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	53.50—54.50	53.50—54.50
Finomított szesz adózva	176—176.50	176—176.50
„ adózatlan	57—57.50	57—57.50
Élesztőszesz adózva	174—175—	174—175—
„ adózatlan	55—56—	55—56—
Nyersszesz adózva	174—174.50	174—174.50
Denaturált szesz	48—49—	48—49—

(Az adózott szesz a 20 korona pótdadóval együtt értendő.)

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete árusztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok. A forgalom az utolsó héten nem öltött ugyan nagyobb arányokat, de azért az irányzat változatlanul nagyon szilárd volt. A jelentési időszak vége felé pedig az árak, a kis készletek s az eladók nagy tartózkodása következtében még egy csekéllyel emelkedtek.

Jegyzések:

I. r. fehér forrázott táblaszalonna, friss áru, nagyobb kocsirakományok vételénél, nehezebb minőségű — 158—159 K.
Könnyebb minőségű — 156—156 „
I. r. perzselt (paraszt) szalonna — — — — — „
I. r. pestvárosi disznósír, nagy hordókban 180—181 „
100 kg.-ként minden levonás nélkül.

Magyar vidéki piacok árjegyzései,

1909 október 8-án.

Piacz	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Szalma	Réti széna	Burgonya		Vaj	Tojás	Húsárak															
								sárga	rózsa			Vágott hús kg.-ként fillérben						Élősúly mm. koronákban									
												marha-hús	borjúhús	sertés-hús		marha-hús	borjúhús	sertés-hús									
								100 kilogrammonként											100 db								
korona értékben														I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Arad	27.20	17.20	13.00	13.40	14.00	—	—	5.00	5.50	320	5.00	130	120	160	140	160	140	60	45	65	50	100	90				
Baja	28.00	18.60	13.80	13.80	14.60	—	—	3.50	3.50	240	5.00	116	108	128	120	112	104	54	50	88	80	108	102				
Balassagyarmat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Debreczen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Eszék	27.00	20.00	14.00	14.40	17.00	—	—	10.00	10.00	260	7.00	136	104	160	140	144	136	64	56	76	64	110	94				
Győr	27.60	18.90	15.40	14.60	—	—	—	4.80	4.00	260	8.00	152	136	200	172	180	144	76	68	112	100	120	100				
Kaposvár	26.80	17.50	15.20	16.00	15.60	5.00	6.00	7.20	7.40	280	5.60	142	136	153	138	146	140	70	64	84	76	104	97				
Kassa	27.50	18.50	13.50	14.00	15.00	5.00	9.00	4.80	5.60	300	6.00	140	120	180	170	150	140	70	64	80	76	110	100				
Léva	27.00	18.84	14.60	14.40	12.00	3.00	6.00	6.00	7.00	280	6.00	120	112	160	140	144	136	76	68	82	74	110	100				
Losoncz	24.60	19.20	14.20	13.80	17.20	7.50	10.00	5.00	6.00	200	7.00	120	112	144	128	144	136	72	60	86	80	132	120				
Miskolcz	28.00	19.00	13.20	15.00	16.00	6.00	7.00	—	5.60	280	6.50	112	108	160	152	160	152	60	52	96	88	144	140				
Nagybecskerek	27.20	18.00	14.00	13.80	14.40	—	—	6.00	6.00	304	6.50	112	92	160	140	136	130	58	52	100	96	110	100				
Nagykanizsa	26.80	18.00	14.60	15.40	16.60	—	—	5.00	5.20	280	6.00	150	120	160	130	150	140	76	62	80	74	100	100				
Nagyszében	26.20	18.60	14.50	14.20	17.50	—	—	6.00	7.00	320	6.00	160	100	110	80	160	120	62	48	30	26	102	96				
Nagyszentmiklós	27.20	17.00	14.00	13.00	16.00	—	—	5.00	6.00	240	6.60	112	96	144	—	132	112	—	—	—	—	44	40				
Nagyvárad	28.40	18.40	14.00	13.60	15.60	—	—	5.00	5.00	320	6.00	112	106	160	120	160	144	90	56	—	—	132	128				
Nyíregyháza	27.20	18.40	14.00	14.80	15.20	4.40	7.20	3.60	4.00	220	7.50	122	112	124	110	130	128	60	46	60	54	130	112				
Nyitra	27.60	19.40	15.60	14.80	12.80	8.00	10.00	8.00	7.00	240	6.00	120	112	144	136	144	136	80	70	90	80	130	120				
Pancsova	27.20	—	12.80	13.00	14.60	—	—	5.00	7.00	280	6.00	112	104	140	120	174	138	64	56	80	74	106	96				
Pápa	26.80	18.20	14.80	14.20	17.00	—	—	—	3.60	200	12.00	146	142	200	180	164	140	100	84	110	86	104	88				
Sátoraljaújhely	27.40	18.40	13.00	13.20	14.00	5.00	9.00	5.60	6.40	280	6.00	112	104	152	144	152	112	—	—	92	88	98	94				
Sopron	26.00	18.80	15.20	15.30	—	—	—	8.00	6.00	280	7.00	180	136	240	140	200	160	86	68	110	104	114	88				
Szatmár	28.00	17.60	14.00	13.40	15.00	—	—	5.00	5.20	230	5.00	104	96	152	144	152	144	—	—	—	—	—	—				
Szombathely	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Szolnok	26.60	—	16.00	16.20	14.20	—	—	6.00	8.00	220	6.00	124	—	132	—	144	—	58	—	68	—	70	—				
Temesvár	27.20	18.00	14.60	14.00	11.40	—	—	—	2.60	120	10.00	128	—	160	—	150	—	70	—	100	—	100	—				
Ujrad	27.00	17.00	13.00	13.20	14.00	—	—	4.50	5.00	300	4.50	104	96	136	120	136	120	60	40	60	45	100	85				
Versecz	27.20	18.00	14.00	14.00	14.00	—	—	5.00	7.00	300	7.00	144	136	160	—	136	—	84	64	110	—	104	—				
Zalaegerszeg	26.20	17.80	14.00	14.00	17.00	—	—	6.00	5.00	300	6.00	112	104	140	120	140	120	78	72	88	78	118	110				
Zenta	27.20	20.00	13.60	13.40	12.00	6.00	8.00	6.00	6.00	320	6.00	164	88	140	130	140	136	60	54	100	90	126	120				

Nemzetközi gabonapiacz 1909. okt. 6-tól 1909. okt. 9-ig.

Kelet	Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odessza	Határidő	Határidős árak					
												Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago	
Effektiv árak												Határidős árak					
Buza	8	29.40	19.98	30.70	28.00	28.79	22.24	20.14	—	—	18.96	Okt.	28.58	20.49 ^a	25.44	22.28 ¹	19.06 ¹
	5	29.30	19.60*	30.80	27.80	27.04	22.34	20.04	—	—	18.85	Decz.	28.28 ³	20.38	25.12	22.26 ¹	18.74
Rozs	8	19.70	—	20.40	20.50	20.35	15.50	—	—	—	13.95	Okt.	19.46	—	20.32	15.74 ¹	—
	5	19.60	—	20.30	20.70	20.35	15.50	—	—	—	13.98	Decz.	20.20 ³	—	20.28	15.98 ³	—
Zab	8	16.00	—	17.00	18.80	19.76	—	—	—	—	—	Okt.	15.18	—	18.16	—	—
	5	16.00	—	17.00	18.80	19.76	—	—	—	—	—	Decz.	15.48 ³	—	18.80	—	—
Tengeri	8	15.00	13.62	16.20	16.20	18.58	—	13.72	—	12.49	—	Okt.	15.02	—	18.16	—	—
	5	15.20	13.98	16.30	16.20	18.58	—	14.66	—	12.61	—	Decz.	15.32 ³	—	18.80	—	—
Árpa	8	15.05	—	20.00	17.50	20.94	—	—	—	—	—	Okt.	13.98 ⁴	—	—	—	—
	5	15.05	—	20.00	17.00	20.94	—	—	—	—	—	Decz.	—	—	—	—	11.28

Jegyzet: *) Red. winter II. 1) Nov. 2) Nov.—febr. 3) Május 4) Május

WEISER J. C.
GAZDASÁGI GEPGYÁR, VAS-
ÉS FÉMONTÓDE, MALOMÉPÍTÉSZET.
NAGYKANIZSÁN.

„MABILLE“ horszajtók minden nagyságban.
„RAPID“ kupos szőlőzuzók.
Hengeres szőlőzuzók, ekék, boronák, vetőgépek.
Elsőrangú hazai gyártmány. Tossók árjegyzéket kérem.

Liszt, őrlés
(A Magyar Mezőgazdasági Társaság)
A fővárosi malomgyáraknál
kg.-ként Budapest
Szám: 0
Ár K: 44.20 43

Rozslisztárak:
Szám: 0.
Ár K: 32.20 3
A többi abrak
tak Budapest
lénél 100 kg.-ként
Finom korpa 19
Goromba „
Finom korpa 19
Goromba „
Rozskorpa „
Árpáda és árp
Derby melasse
Szárított moslék
Szárítotttrépszé
Szörplé 43—5 0/10
ab cukorgyár
Malomkonkoly 19
Budapesti gyári
szállításra
Budapesti gyár
máj szállítási

Luiza gözmalom
Budapest, 1909.
Budapest, eleg
lezetség nélkül.

Takarmány
Szám: 0
Ár K: 22.40 2
7 1/2 7 3/4
16 — 12 60

Élelmiszerek

Országos Gazdasági
Intézet 1909 október
Az üzletmenet
egy szerb, mint
mották. Jó szőlő
megkezdődtek, a
várható Szép,
Burgonya valam
föld értéklődése
cziája érezhető
jó, friss prima
elhelyezhető.

Husnemlék:
eleje 1'—1'1
mérve, súlylevő
hús 1.20—1.40
lehozott sertés
szalonna sózott
1.68 K, olvaszt
sertészsír 1.68
kg.-ja 1.40—1.80
magyar 3.60—
barany párja
Vad: 5z 1.60—
—80—1—K. k
nyul südő 1.8
3—4—K. k
0—0—K. kg
Baromfifélék:
süni való 2.60—
sovány 2.30—4
hízott 10—1
7—9—K. k
Vágott szépen
K., hízott rucza
K., levestyuk
K. kg.-ként Pou
K. darabonként.
Tejtermékek:
1. 2.20—2.40 K

Ny
BUDA

Kimutatás a ragadós állatbetegségek elterjedéséről.

1909 október 6-án.

A betegség neve	Fertőzve volt		Mult heti állapot				Mult évi	
	K.	U.	K.	U.	K.	U.	K.	U.
Lépfene	255	273	283	305	280	339		
Veszétség	262	301	271	306	321	335		
Takonykór	28	32	29	30	51	54		
Száj- és körömfájás			2	1	16	137		
Juhhimlő	88	170	86	164	47	80		
Ivarsz. hóly. kiütés	9	25	12	32	18	64		
Tenyészbenáság								
Rühkór	107	200	106	199	130	268		
Sertésorbáncz	385	1218	392	1232	495	1782		
Bivalyvész	15	23	11	17	16	39		
Sertésvész	651	2851	695	3013	971	4353		

Ausztriában 1909. év szept. hó 29-én fertőzve volt: veszettséggel 30 k 30 u, takonykórral 12 k 12 u, rag. száj- és körömfájással 5 k 45 u, sertésvészszel 161 k 463 u.

Németországban 1909. év szept. 15-én fertőzve volt: takonykórral 25 k 29 u, rag. száj- és körömfájással 0 k 0 u, sertésv. 1226 k 1573 u, rag. tüdőbóval 0 k 0 u.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizláló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 40% levonással vevő javára értendő.)

Öreg nehéz	(páronként 400 kg. feletti)	Érték
Öreg közép	300-400	145-147
Fiatal nehéz	320 kg. feletti súly	146-148
Fiatal közép	250-300 kg.	148-149
Fiatal könnyű	350 kg.-ig	148-149
Szerbiai nehéz	280 kg. feletti	148-149
„ közép	251-300 kg.-ig	148-149
„ könnyű	240-280 kg.	148-149
„ könnyű	240 kg. terjedő súlyban	148-149

Árak élősúlyban kilogrammonként 40% engedmén.

A hízottsertésüzlet változatlan irányzatú.

Bécsi sertésvásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1909 október 5.

Főlhajtás:	Származás szerint:	drb
Minőség szerint:	Magyarországból	1750
Hussertés	Magyarországból	5631
Zsirsertés	Magyarországból	9241
Összesen	Magyarországból	14872
	Galicziából	2172
	Oszt. tartományokból	83
	Olaszországból	—
Eladatlan maradt	Összesen	14872
	Összesen	176

Árak: (kilogrammonként élősúlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű magyar zsirsertés	130-133 kiv.
Középsertés	116-128
Öreg sertés	110-122
Könnnyű és szedett sertés	108-116
Szűdö (angyal, erdélyi)	100-132 kiv. 136

Irányzat: élénk, prima zsirsertés 1-2 fillér, többi minőség 2-3 fillérrel drágább. Hussertés 4 fillérrel drágább.

Bécsi juhvásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1909 október 7.

Főlhajtás	Árak:	fillér
Magyarországból	5028	Angol husos ürök
Galicziából	—	Első. hiz. ürök
Oszt. tartományokból	—	Gyapjas
Összesen	5028	Középm. hizott ürök
		Nyírott juh

(Az árak kg.-ként fillérekben, élősúlyban fogyasztási adó nélkül értendők.)

Irányzat: lanya, nagyobb főlhajtás következtében mult héthez viszonyítva olcsóbb.

Bécsi szurómarhavásár.

1909 október 7.

Főlhozatal:

Magyarországból élő borjú	leölt	Árak (kilogrammonként élősúlyban)	
		I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból élő borjú	leölt	286	150-156 130 143
Ausztriából élő borjú	leölt	1533	128-132 92-126
Magyarországból leölt bárány	leölt	2597	50-56 130-148
Ausztriából leölt bárány	leölt	87	24-44 K. párja
Magyarországból leölt sertés	leölt	78	120-140 zsirsert.
Ausztriából leölt sertés	leölt	1084	128-156 husserf.
Magyarországból leölt juh	leölt	2	80-108
Ausztriából leölt juh	leölt	410	80-108

Összesen: 6062 drb

Irányzat: élénk, összes minőségű borjú 2-4 fillérrel drágább. Zsirsertés 4 fillérrel drágább, hussertés változatlan. Többi, mint mult héten.

Ingtalanok árverése (40,000 korona becsértéken felül).

Kivonat a hivatalos lapból.

Okt. 13.	Budapesti kir. tsvszék	a tkvi ha-társaság	Tarnóczy Vladimír	180444
Okt. 15.	Nagyvárad kir. tsvszék	a tkvi ha-társaság	Waldmann Albert	54937
Okt. 16.	Nagybattyáni kir. bíróság	a tkvi ha-társaság	Feledi Miksa	49027
Okt. 19.	Hátezei kir. bíróság	a tkvi ha-társaság	Gerbert Guidó	120817
Okt. 20.	Jászberényi kir. bíróság	a tkvi ha-társaság	Gevei Viktória	43555
Okt. 20.	Budapesti kir. tsvszék	a tkvi ha-társaság	Olgvai Mária	95040
Okt. 21.	Budapesti kir. tsvszék	a tkvi ha-társaság	Kövér Gusztáv	58025
Okt. 22.	Pozsonyi kir. tsvszék	a tkvi ha-társaság	Dohnál Mária	55245
Okt. 23.	Szarvasi kir. bíróság	a tkvi ha-társaság	Friedmann Henrik	269500
Okt. 25.	Battonyai kir. tsvszék	a tkvi ha-társaság	Jenovácz Milán	110870
Okt. 30.	Kulai kir. bíróság	a tkvi ha-társaság	Bröder Dina	62830
Okt. 30.	Pozsonyi kir. tsvszék	a tkvi ha-társaság	Mahr Sándorné	57450
Decz. 3.	Kassai kir. tsvszék	a tkvi ha-társaság	—	75132
Decz. 20.	Budapesti kir. tsvszék	a tkvi ha-társaság	—	101232
Decz. 28.	Budapesti I-III. k. kir. bíróság	a tkvi ha-társaság	Schuny Sándor	283450
Decz. 31.	Budapesti kir. tsvszék	a tkvi ha-társaság	Blasovich Edéné	189706

Szerkesztői üzenetek.

A. Darálógépek, járgányok és vetőgépeknek az az szerkezete szerint 6-7% ot szokás az évi kopásra leszámitani.

B. B. Alsó-Szernye. Hazai joggyakorlatunk szerint állatok adás-vevése esetén a kárveszély nem az ügylet megötése, hanem az állat átadása pillanatában száll át az eladóról a vevőre, feltéve, hogy a felek nem állapodtak meg előzőleg más értelemben. Ha tehát az eladás után, de az átadás előtt, a még az eladó őrzete alatt levő állatot károsodás éri, ugye az eladót terheli, még akkor is, ha a károsodást nem az ő gondatlansága okozta.

Az idegen test lenyelése okozta megbetegedés keletkezésének időpontjáról csak egészen tüzetes boncolási lelet alapján lehetne véleményt mondani. Az esetek túlnyomó nagy többségében az idegen test lenyelése után kifejlődő megbetegedés csak hetek vagy csak hónapok mulva ér el olyan súlyosságot, hogy az állat elhullását vonja maga után.

F. Z. Dorog. Cikke még szakrovatvezetőnkél van: K. M. Tiszadada. A gépészek szolgálati jogviszonyait ezidőszert törvény nem szabályozza. Egyéb törvényeink analógiája után indulva, a fegyvergyáratra behívott gépészeknek, aki rendes évi fizetéssel van alkalmazva, fizetése erre az időre is jár.

K. M. Bős. A szolgálatadó a gazdatiszt családjának gyógyszerköltségeit törvény alapján viselni nem köteles. Ha erre szerződés alapján van kötelezve, akkor a gyógyszer gyanánt rendelt összes szereket, tehát a cognacot is fizetni tartozik.

H. J. Pa-Luka. Ha a szolgálati szerződés meghatározott időtartamra szól, akkor felmondásnak nincsen helye.

B. G. Ugratók főállítást ezidőszert semmi törvény vagy törvényes szabály nem tiltja. Kuriai döntvényről nincs tudomásunk.

DECKERT ÉS HOMOLKA

elektrotechnikai gyár
BUDAPEST, VI.
Izabella-utca 88.
(Vörösmarty-u. és Szendy-u. sark.)

gyárt szállít és szerel házi- és gazdasági telefonberendezéseket,

csengőjelző-, tüzjelző-, villásmutató-, riasztó-, pénztár-biztosító-, órajelző- és éjjeliőr ellenőrző-,

villamos világítási és erőátviteli berendezéseket

önálló áramfejlesztőteleppel, kastélyok, gazdaságok, gyárak és ipartelepek részére;

VILLÁMHÁRÍTÓKAT

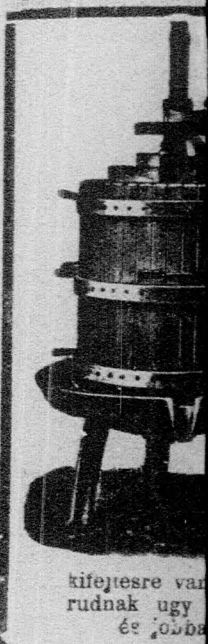
különböztetve szerkezetben,

villanygyógyászati és kísérletelési készülékeket szolid és szakszerű kivitelben.

Arjegyék és költségvetés díjmentesen és bérmentve.

Terveznek és építenek 1872. év óta.

Több mint 1100 különféle berendezés üzemben!

hitejesre van rudnak úgy és jobba

Szól

A megren

Sz

prompt szállításra, szállításra legután BUDAPEST, V., Va. Telefon 88-09.

hiányzó tökek Kópányi szőlő

Eladás

Legm áron v

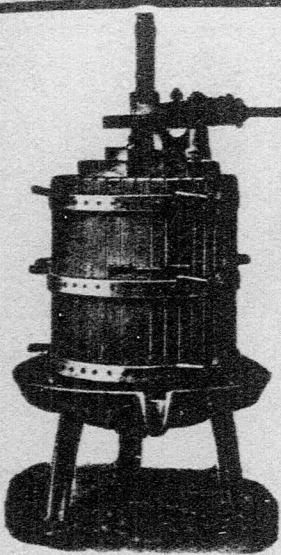

SZABÓ EMIL ÉS TÁRSA

Budapest, V., Ferencz-Józseftér 6. (Gresham-palota.)

BOLINDER NYERSOLAJMOTOR

Kevés nyersolajszükséglet. Feltétlenül megbízható üzem. Nincs korom, bűz, füst!

Borsajtólók, szőlőzúzók és gyümölcsdarálók

jutányos árak és kedvező fizetési feltételek
mellett a legnagyobb választékban kaphatók:

UMRATH ÉS TSA

mezőgazd. gépgyáraknál

Budapest, V., Váci-körút 60.

Árjegyzék kívánatra ingyen és
bérmentve küldetük.

Borsajtóinkat

a szakemberek által legjobbnak elismert eredeti
francia Mabile rendszerben gyártjuk, melynek
előnye, hogy a sajtolásnál a legesekélyebb erő-
kifejtésre van szükség és emellett kettős működésük folytán (az emeltyű-
rudnak úgy előrenyomása, mint visszahúzásánál működnek) többet
és jobban sajtolnak, mint bármely más szerkezetű borsajtók.

Szőlőzúzók boglyózó készülékkel
v. anélkül szállítunk

A megrendeléseket kérjük idejekorán eszközölni.

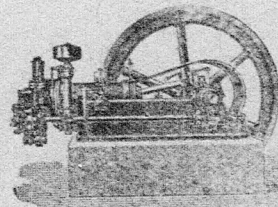
SZÉKASI SACCELLÁRY GYÖRGY BANK- ÉS GABONA- BIZOMÁNYI ÜZLETE

TELEFON 173-32. BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 31. TELEFON 173-32.

foglalkozik hazai és külföldi tőzsdékre szóló
megbízások, valamint effectív gabona-
üzletek lebonyolításával

3793

Villanyvilágítás saját géppel

**ELEKES
és TÁRSAI**

okl. gépészmérnökök

Budapest, Podmaniczky-u. 4a.

kastélyok, uradalmak, gyárak
részére.

A motor takarmánykamra,
szivattyú stb. üzemhez is
használható.

MOTOROK ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁRA.

Telefon
102-24.

Prospektus
díjtalan.

3709

Száritott répaszeletet, DUKES és HERZOG

prompt szállításra, továbbá későbbi
szállításra legjutányosabban ajánl:
BUDAPEST, V., Váci-körút 74. GALGÓCZ. WIEN, I., Kärntnering 2.
Telefon 88-09. Telefon 1. Telefon 13-85.

Szőlőoltványokról,

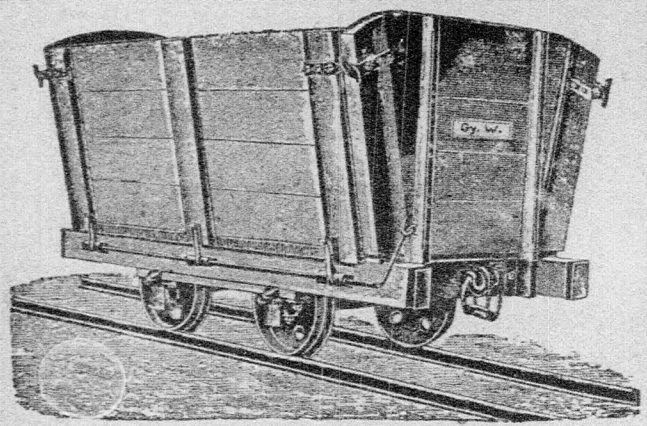
hiányzó tőkék pótlásáról, lugasokról ismertető füzetet ingyen
és bérmentve küld
Kopányi szőlőgazdaság és oltványtelep, Margitta (Bihar megye).

3839

Csépelt lenszalmát

legjutányosabb áron vesz a
„PANNONIA” Kender- és Lenipar Részvénytársaság,
Budapest, V., Béla-utca 5.

3864

Magyar Waggon- és Gépgyár Részvénytársaság
Keskenyvágányú Vasutosztály GYŐR.

Erdei-, gazdasági- és ipari vasutak.

Sínek, Hordozható vágányok, váltók, fordítókorongok,
keskenyvágányú kocsik, kerékpárok és mozdonyok új és használt állapotban.

Eladás és bérlet!

Állandóan nagy raktár!

Legmagasabb
áron vásárolunk

arankamentesíthető

LŐHERÉ-ÉS

LUCZEMA-

TOB

Rálai Sándor és Fia
magnagykereskedése
BUDAPEST,
VII., Károly-körút 19. sz.

TÖRLEY PEZSGŐ

CZEMENTÁRUGYARTÁS

csak a gyakorlatban bevált gépekkel és berendezéssel lehet jövedelmező, minden egyes gép állandó üzemben a **Leipziger Cementindustrie** cementárugyárral egybekötött **különlegességi gégyárában** bármikor megtekinthető. — Ismertető 202. számú árjegyzék **legújabb gépekről**, tömör- és üreges téglák gyártására, cementtöcserép, alagsó és acetontömbgyártó gépekről, padló- és járdalap-prés, vályu, cső stb. formákról díjmentesen.

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE, Dr. Gaspary & Co.
Markranstädt,
Leipzig
mellett. **HOMOK — ARANY**

1,000,000
vadrózsacsemete

duz gyökérzeittel, érett, egyenes 2-3 éves példányok, nemesítésre legalkalmasabb. 140—80 cm. 100 db 7 kor., 1000 db 60 kor. Továbbá **vállalok kert-alkításokat** terv- és költségvetés szerint, kertgondozást, felügyeletet, őszi és tavaszi gyümölcs, diszfa, cserje-metszést és ültetést. 3857

A hol kalapjaink nem kaphatók

kérje ingyen és természetesen a most megjelent nagy képes **árjegyzékünket.**
Josef Pichler & Söhne
cs. és kir. udvari kalapgyártók
Graz, Körösstrasse 7. 3862

Lendvay János
táj- és műkertész

I. ker. Bors-utca 22., nov. elejétől kedd és péntek: Alkotás-utca 14. Flora kert, Budán

Törlesztés kölcsön
gyakorlati kézikönyv. Írta: Btró Endre, a Magyar Jelzőlog- és Hitelbank tisztviselője. Ára 5 korona. „Patria” r.-t. könyvkereskedése. Budapest, IX., Üllői-ut 25.

ELADÓ

egy drb 10 éves telivér, hibátlan **fedező ménló**

jó hátas, színe fekete, magassága 170 cm. **Haraszi Sándor gerendási gazdaságában**, u. p. Csanád-Apácza, vasútállomás Csorvás. 3860

TEHENÉSZETEINK SZERVEZÉSE és VEZETÉSE

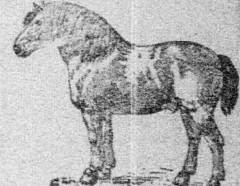
Szász Ferencz gazdatiszt hézagpótló műve megrendelhető a „Patria” r.-t. könyvkereskedésétől, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek). Ára füze 5 korona, vászonkötésben 6 korona.

Mintázott és legolcsóbb áron ajánlott **árpa-ajánlatokat**

kér **C. Paretschneider** gabonakereskedő, Baumgartenberg, O. Ö. **Ajánlatok német nyelven** „Cassa gegen Duplicat”. 3822

Belga ardenni

tenyészmének

a legjobb minőségben, különböző színekben és nagyságban most érkeztek és **eladók.**
R. & S. Menzeles
Wien, II., Franzensbrückenstrasse II. 3836

Szálás takarmánynövények termesztése.

Szilassy Zoltán és Grabner Emil e hézagpótló és egyedül álló művénék beszerzése minden gazdának fontos. Ára tartós vas onkötésben 10 korona. „Patria” r.-t. gazdasági könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Mezei egerek kipusztítására ajánlott Saccharin - Stryehnin - zabot.

Legbiztosabb és legolcsóbb!!
VEGYIPARI LABORATORIUM
DET INYI FRIGYES
BUDAPEST, MAROKKÓI-U. 2. 3861a

SZALMA

helyett almozási célokra rendkívül alkalmas kitűnő felszívóképességű, az Ecsedi tájon termelt

Alom-tőzeget

vagonrakományos tételekben, jutányos áron ajánl **Holländer Adolf és Fia**
DEBRECZEN
3770

A legjobb

KAPTÁRAK

Meister Testvérek
kaptárgyárában
Bpest, VII., Dongó-u. 3-5. készülnek.
Árjegyzéket kívánatra mindenkor küld és minden szükséges felvilágosítással szívesen szolgál a
MEISTER TESTVÉREK faárugyára.
3323

Eladó gyökeres szőlővesszők.

47.000 drb Olasz Rizling	} à 20 korona ezrenként.
28.000 „ Fehér Mézes	
4.000 „ Kövidinka	} à 25 korona ezrenként.
8.000 „ Ezerjő	
11.000 „ Piros Veltelini	
3.000 „ Fehér Burgundi	

Az árak tisztítva, csomagolva és november hó folyamán Hidja-Pusztapáti vasutálomásra szállítva értetnek. Czim: **Tolnai uradalom fázánkerti gazdasága**, u. p. Tolna, Tolna megye. 3858

Nincs többé bűz!

A **Bonodor folyadék** a legbűzősebb arnyékszek szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. **Elegysulyu 5 kg. csomag bérmentve 7.50 K.** (Elegendő egy évre.) 1 kg. próbacsomag **2.50 K. csomagolással, szállítás nélküli.** A **Bonodor por** vizeldék azonnali szagtalanítására **kitűnő szer.** 5 kilós postacsomag **bérmentve 7 K.,** 1 kilós próbacsomag **2 K. csomagolással, szállítás nélküli.** Szétküldés készpénzért vagy utánvétellel. Számos elismerőlevél.
Vezérképviselő: 3324

FODOR FERENCZ
Budapest VIII., Kisfaludy-utca 40/H.

Most jelent meg

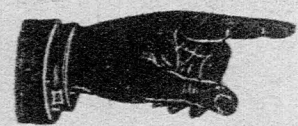
AZ ÚJ MAGYAR BORTÖRVÉNY

3-ik bővített, egyedüli teljes kiadása, az összes rendelkezéssel és a törvény indoklásával.

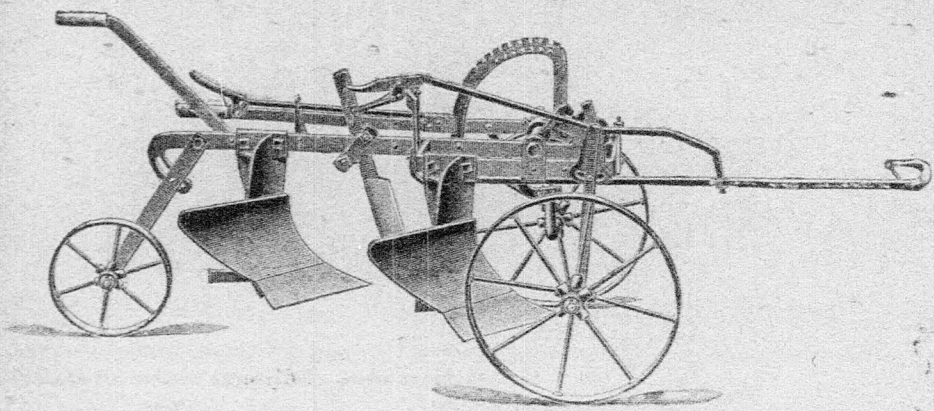
Jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátva **Dr DRUCKER JENŐ.**

Ára 1 korona 50 fillér.

Megrendelhető a „Patria” r.-t. könyvkereskedésétől, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

RESICZAI ACZÉLEKÉK

Kitűnő szerkezet. Kiváló aczélanyag.
Kevés vonóerő jellemzik a resiczai
talajművelő-eszközöket.

Árjegyzékkel, legolcsóbb árajánlattal szívesen szolgálunk.

Szíveskedjék ekéinket vásárolni.

MAGYAR GYÁRTMÁNY.

Magyar szabad.: 41461. sz.
Orosz szabad.: 13184. sz.

Osztrák szabad.: 24190. és 36532. sz.
Német szabad.: 171497. és 197235. sz.

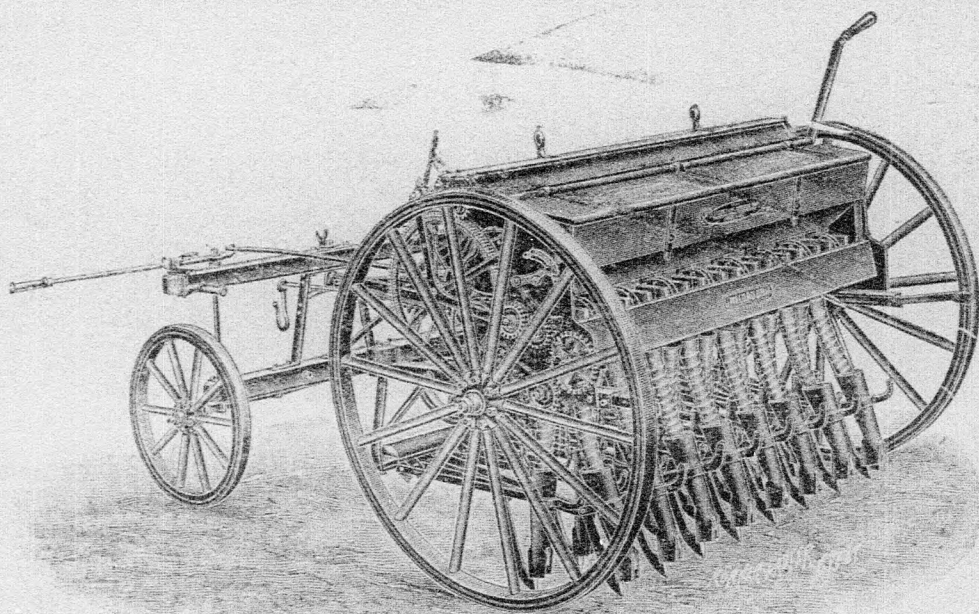
„REKORD II.”

szab. sorvetőgép

a losonczi mezőgazdasági gépgyár gyártmánya
sorba vet – sorba trágyáz.

A sorbatrágyázás
bámulatos termés-
többletet eredményez

A sorbatrágyázás által
kb. 50% műtrágya-
megtakarítás érhető el

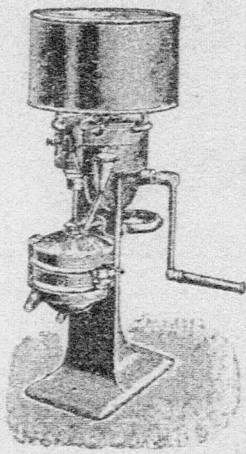
Könnyű súlyu és sokoldaluan használható vetőgép.

Minden látszólagosan hasonló külföldi gyártmányt felülmul.

Uradalmaknak szívesen küldjük próbára gépeinket.

Bővebb felvilágosítással és árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

**A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK
GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE,
BUDAPEST, V., Váci-körut 32.**

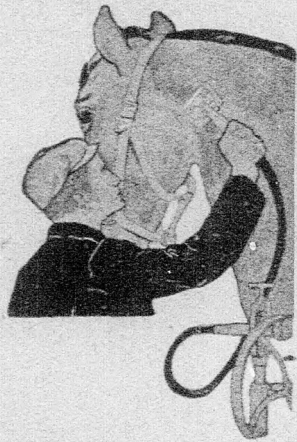
„Eredeti”
MÉLOTTE
főzőgépek.

A legélesebb főzés.

Több mint 200000 db használatban.

Javitások kizárva.

Telgzdasági, baromfi-, nyulenyézési, állat-gazdasági árjegyzékekkel szakosztályonként külön-külön kívánatra készséggel szolgálunk:

Eredeti HAUPTNER-féle

nyírógépek

ló-, szarvasmarha- és juhnyírásra, a legkötönyebb kivitelben, állandóan rak-táron 76.— koronától feljebb.

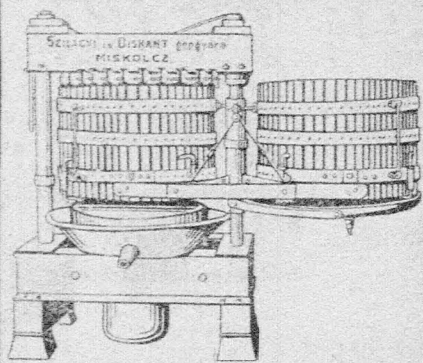
Gyors munka, könnyű hajtás, kifogástalan, zaj-talan működés.

GEITNER ÉS RAUSCH 76h. udvari szállítók Budapest, VI., Andrássy-ut 8/KÖZ.

1902. országos gazdasági kiállítás Pozsony, I. díj aranyérem.

1901. temesvári kiállítás I. díj díszoklevél

1907. évi pécsi kiállítás aranyérem és díszoklevél

BORSAJTÓK

Legújabb rendszerű könyökszerkezetű „KOSSUTH”, „KINCSEM”, „HEGYALJA” és „ACZÉL-ORSÓS” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű viznyomású (hidraulikus) **KETTŐS KOSARU SAJTÓK**, nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelése. Óriási erőfejlesztés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyzók! „VILLÁM” legújabb centrifugális bogyzó- és zúzógép.

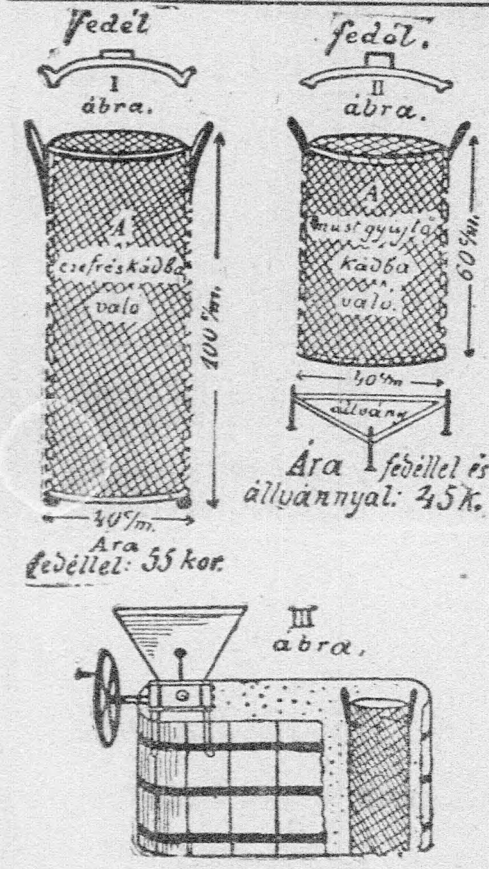
SZILÁGYI ÉS DISKANT gépgyára Miskolcson.

1902. borászati kiállítás Eger, I. díj díszoklevél és aranyérem.

Árjegyzék ingyen.

1906. Nagyváradi: I. díj, díszoklevél

Hivatása és hatása a borászat terén ugyanaz, mint a rostaké a gabonafélék tisztításánál.

Szabadalmazott „Mustszűrő és gyűjtő”

őnozott (cinn) acélsodronyszövetből, mely hengerkosár alakú készülék, mint a mustkiválasztási eljárás egyszerűsítésére és gyorsítására, valamint a must szennyes alkatrészeinek eltávolítására és ezzel minőségének javítására szolgáló ipar-czik minden szőlősgazdára nézve előbb-utóbb nélkülözhetetlen lesz, mert:

1. kis- és nagyüzemekre egyaránt alkalmas (ahány kád, annyi szűrő),
2. önmagában önálló és egész, tehát használatra minden előkészület nélkül mindig kész,
3. szilárd és elpusztíthatatlan,
4. könnyen kezelhető és vízben való erőteljes ide-oda rázással könnyen tisztítható,
5. alkalmazása semminemű szakértelmet vagy mesterfogást nem igényel,
6. minden beavatkozás nélkül folyton és kellő gyorsasággal szűr, minél fogva a czefrére váró további munkákat (tiprást, préselést) nem hátráltatja,
7. a czefrékádban a leghosszabb szűrő alatt sem dugul be,
8. segítségével az előle a tiprót és préselt létől elkülöníthető és külön kezelhető,
9. a kis térfogat mellett nagy és alkalmas szűrőfelülettel bír,
10. használata tetemes idő-, munka- és — az elcsépeges apasztása révén — némi mustmegtakarítással jár, mint-hogy a czefréről vele leszűrt és belőle közvetlenül a hordóka eltávolított tetemes mustot nem kell a tiprósakókba, vagy a présekbe átmerni, mely megtakarítások pénzértékében beszerzési árak csakhamar megtérül,
11. a kádaknak és préseknek befogadó képességét (a ledarálás által szabadá lett szőlőnek időközönként való eltávolítása folytán) 60—70 százalékkal növeli s így ugyanazon berendezéssel több szőlőnek a leszűretelét és földol-gozását teszi lehetővé,
12. a visszamaradt czefre villával szedhető ki és távolítható el a kádból,
13. a szőlőszemek héját, magját és husos részeit; a szőlőfirtókra tapadt trágyafertőzött termőföldnek sarát és mocskját; a firtókon élősködő rovarok és alczák hulláját, az azokon netán fejlődött penészgombákat; az esetleges kénpor-maradványokat stb. a czefrében benne és visszahagyja, minthogy a ledarált szőlőnek szabad leve nem sodró-erővel folyik, hanem a czefrén — mint természetes szűrő — át csak lassan szivárog le a kád fenekére s innét leg-nagyobb részét alulról felfelé nyomul a szűrőnek belsejébe, mint ezen czefra mesterségesen alkotott üres térbe.
14. ennél fogva a szőlő levét a maga természetes tiszta összetételében választja ki,
15. a must belőle egyszerűen kimeríthető, vagy kiszivattyúzható.
16. a szivattyút az eldugulástól megóvjá,
17. a vele szűrt mustnak erjedése csendesebb és egyenletesebb lesz; a hordók tehát a kiömlés és eldugulás veszélye nélkül telthetők.
18. a vele szűrt mustból kiejert bor a föld-, penész- és kéniz és szagtól lehetőleg mentes, színében világosabb, ízben és zamathozam tisztább és finomabb lesz, előbb tisztul, érik és kevésbé török meg.
19. a bor seprője az eddigiek felénnyire apad, minél fogva a vele szűrt mustot úgy édesen, mint kiforvra seprő-jével együtt, bizonyára szivesebben és drágábban veszik meg.
20. a czefrének — a kereskedők által kifogásolt — kitérőjét (mely művelettel pedig nemcsak a préselések száma csökkenthető, de feltétlenül nagyobb musthozam is érhető el) aggály nélkül foganatosíthatóvá teszi, minthogy a tiprások seprőt szaporító hátrányos hatását, az abból származó mustnak vele való megszűrése érvényesíteni nem engedi,
21. használatukkal a préselési munkák nagyobb tisztasággal foganatosíthatók.

Használati utasítás: 1. A szőlő ledarálásának megkezdése előtt a nagyobb szűrő a czefrékádnak egyik végébe (szemben a szőlőzúzóval, közvetlenül a kád fenekére) beállítatván, a ledarálás megkezdhető és mindaddig folytatható, amíg a kád czefrével megtelik, mely munka közben a) egyrészt a szűrőben összegyűlt must abból időközönként kimerendő vagy kiszivattyúzandó, hogy mindig újabb és újabb czefrének adjon helyet. b) másrészt pedig ezzel felváltva és párhuzamosan a czefra a zúzó alul a sauró felé és mellé felhalmozandó, hogy annak a létől (leszivárgás folytán) megszabadult felső rétege vagy tiprás vagy közvetlenül sajtolás alá legyen vehető.

2. Nagyobb üzemeknél az első kádnak megteltével a leirt eljárás egy második, sőt harmadik káddal folytattatik és az előzők kiürítése után felváltva gyakoroltatik.

3. Az esetleges tiprásból és a présekben lefolyó, egy közös kádba összeöntendő mustban, az állványára helyezendő kisebb szűrő a szűrést fennakadás nélkül gyorsan végzi.

JEGYZET: Aki ezen szűrőkkel csak a czefréről szűri le a mustot, ellenben a tiprásból és a présekben származó mustnak megszűrését mellőzi, az csak félmunkát végez, melyben nincs köszönet!

Minthogy ezen már kipróbált és fent felsorolt előnyeiben teljesen bevált szűrők az idén csak megrendelésre fognak gyártatni, sziveskedjenek a t. cz. venni szándékozóknak a „Országos Gazdasági Bank Részvénytársaság Zalaegerszegi Fiok”-jánál Zalaegerszegen mielőbb megrendelni, hogy azok idejében elkészíthetők és még a szűrést előtt kellő időben elküldhetők legyenek!

Tisztelettel a szabadalom tulajdonosa:
Skublics Imre s. k., kir. közjegyző Zalaegerszegen

B
800-
felelő
B
20
BEY
Telef
EL
2760
1500
600
570
480
400
BEY
Tele

El
sin
vadn
1000
Bad

Birtok kerestetik

800 - 1000 holdig és 1500 - 2000 holdig, prima gazdaság, megfelelő épületekkel és urilakkal, közel vasúthoz, készpénzfizetés mellett.

Bérlet kerestetik

2000 - 3000 holdig és 4000 - 5000 holdig, prima gazdaság.

BEYER KÁROLY, BUDAPEST, V., Báthory-utca 5.
Telefon 12-85. 3101 Telefon 12-85.

ELADÓ BIRTOKOK a bécsi fővonal mentén

- 2760 magyar hold **prima sik gazdaság**, cukorrépa-termeléssel, ára: 1 $\frac{1}{4}$ millió korona.
1500 magyar hold **sik gazdaság**, cukorrépa-termeléssel, ára felszereléssel 900 000 korona.
600 magyar hold **sik gazdaság**, szőlőtermeléssel, ára: 360 000 korona.
570 magyar hold **legprimább cukorrépa-talaj**, ára: 500 000 korona.
480 magyar hold **prima gazdaság**, felszereléssel, ára: 280 000 korona.
400 magyar hold **prima gazdaság**, szőlőtermeléssel, ára: 240 000 korona.

BEYER KÁROLY, Budapest, V., Báthory-utca 5.
Telefon 12-85. 3101 Telefon 12-85.

BÁRDOS ÉS BRACHFELD
MŰSZAKI ÉS VILLAGOSSÁGI VÁLLALAT
BUDAPEST VI. GYÁR-UTCA 5.
MINDEN GÉPÜZEMI KELLEK.
SZERSZÁMOK, SZERSZÁMGÉPEK,
SZIVATTYUK, KUTAK, FECSKENDŐK,
SZIJJAK, GÉP ÉS HENGEROLAJOK.
ARJÉGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Hirdetmény.

Eladunk négymillió sima Ripária Portalis

vadvesszót első osztály szokványminőségben,
1000 darabonként 16 koronáért, akár őszi, akár
tavaszi szállítás mellett,

Badacsonyvidéki Szőlőtelep

kezelősége, Tapolca (a Balaton mellett). 3789

Szőlősgazdák figyelmébe!

Azon reményben, hogy számos borprestatulajdonosnak szüksége van egy oly festékanyagra, amelylyel a borsajtótányért olcsó, tartósan és czélszerűen bemázolhatja, felhívjuk a szőlőtermelők figyelmét a **Lutz Ede és Társa** budapesti cég által forgalomba hozott

borsajtólakkra,

mely fehér, vörös, zöld és barna színekben gyártatik. Ezen festék egy gyorsan kökeményre száradó, teljesen iztelen és szagtalan mázolatot ad és minden tekintetben a követelvényeknek megfelel.

Bővebb felvilágosítást, ajánlatot ad az érdeklődőknek

LUTZ EDE és TÁRSA lakk- és festégyár
Budapest, VII., Ornagy-utca 4.

Alapították 1887-ben.

Telefon 99-37.

Saját ház.

MÁDERLIK LUJZA

fehérnemű- és vegytisztító vállalata.

Gőzmosótelep: Budapest, II., Ponty-u. 4.

Vidéki urak részére 2 kulccsal ellátott kosár vagy láda áll rendelkezésre. Gallérok és kézelők párisi módon fényezve. — Az ország legtávolibb részébe is 8 napon belül a fehérne ü vissza jut. 3381

„LUKRÉCIA“

a legjobb lószerszám-kenő.

Bámulatosan puhítja és szép
:: fekete színre festi a bőrt. ::

Számos elismerő nyilatkozat.

MÁSOLAT.

A nekünk küldött „Lukrécia“-val nagyon meg vagyunk elégedve, igei lényeges gazdasági czikket pótol, a lószerszámot egészen megpuhítja és fekete színben tartja.

Igy az esőzések alatt használatban lévő szerszámokat átkenve, ki lesz zárva az az eset, hogy a megkeményedett szerszám a lovat kidörzsöli vagy feltöri.

Részünkről a legnagyobb elismeréssel adózunk. Egyszeri használat után látható az eredmény.

Minden gazdának legnagyobb lelkiismerettel ajánljuk.
P.-Dócz. Tisztelettel

Ujhelyi József és Sándor.

A „LUKRÉCIA“ ÁRA:

Egész bárell 160-180 kg. vételnél különként 2.- K.
körülbelül 25 vagy 12 $\frac{1}{2}$ kilós bádogban különként 2.20 K.
egy öt kilós próbaszelence 12.50 K.

Gyártja:

MARGULIES M. ÉS TÁRSA

első magyar gépbőr és gépszijgyár

Budapest, VI., Eötvös-u. 39a.

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

minden tekintetben előmozdítani kívánja a gazdaközönség érdekeit ezért:

Jelzalogkölcsonőket közvelilünk előnyös feltételek mellett, ha a gazdák e czézből hozzáknak fordulnak.

Felülvizsgálatjuk a be- elnyós feltételek mellett, ha a gazdák e czézből hozzáknak fordulnak.

Adóügyekben adó helyes kivetését és tulfelzés esetén annak visszatérítését készköltségükkel.

Tarifális kérdésekben díjtalanul szaksterü felvilágosításokat adunk Felülvizsgálatjuk a bekioldott vasuti és hajófuvarlevéleket a készköltségükkel a túlfelzett fuvardíj visszatérítését.

Gazdaságok állandó felügyeletét és ezek üzemének ellenőrzését, számvitelek felülvizsgálását és ellenőrzését elvállaljuk illetve arra szakembereket küldünk ki.

Szaktanácsot adunk számviteli kérdésekben.

Üzemi terveket, melyek az oksterü gazdálkodás alapját képezik, kidolgoztatunk.

Szakértői tisztelet peres ügyekben elvállalunk és mindennemű mezőgazdasági értékbecsléseket végeztetünk.

Biztosítási ügyekben tanácsot adunk és mindennemű biztosítási ügylet lebonyolítását elvállaljuk.

Nyilvántartjuk a bejelenteladó és bérbeadó birtokokat valamint birtokot venni és bérbeadni szándékozókat.

Jogi tanácsot is adunk, ha ily természetű ügyekben a gazdák hozzáknak fordulnak.

Mindenféle tanácsot, felvilágosítást üzemi osztályunk révén a gazdák a legkiválóbb szaktekintélyektől kapják.

Nyilvántartásra bejelentetett: Eladó birtok:

197 m. hold, fővárostól 30 km.-re, 8 h. szőlővel, gazdasági épületekkel és 2 nagy pinczéssel, 5 szobás urilakkal. 13

200 m. hold sik fekvésű I. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő gazd. épületekkel. 5

370 m. hold Sáros megyében, melyből 310 hold erdő, 60 hold díszkerttel, köves uti mentén. 4

100 kat. hold körüli I. o. bacsai föld, 15 percznyire a vasutállomástól, a Ferencz-csatornától 8 percznyire, urilak és gyarmatcsésével. 6

500 m. hold Szatmár megyében, vasutállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal. 9

1015 kat. hold Torontálban a Tisza és vasut mentén, köves uttal, egészben avagy csakis egy körülből 500 holdas része, gazdasági épületekkel. 8

211 m. hold kerti talaj, Temesvártól 2 kilométernyire, tejgazdaságra kiválóan alkalmas, 10 szobás urilakkal. A birtokon nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös törlesztéses kölcsön van. 10

886 hold Nógrád m.-ben. Vasutállomástól 3 km.-re. Teljes felszereléssel 400,000 korona. 14

384 hold szőlőnek való, egyenes felületű, vasut közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy kisebb részletekben is eladó. 13

1000 m. hold Hont megyében A birtok egy darabban, jó és elegendő épülettel felszerelve, tehermentes, saját kezelés alatt áll. Esetleg bérbeadó. 15

2438 hold, 50 hold termégyümölcsösével Erdélyben, saját kezelés alatt, megfelelő számú kitényőből épült épületekkel, 10 szobás kastélyival, szeszgyár és fűmítő, jó munkáviszonyok. Ára felszerelés nélkül 500,000 K. Amortizációs teher 200,000 K. Esetleg bérbeadó. 16

290 hold Szilassy megyében, vasutállomástól 7 km. Fele részben szántó, fele részben legelő és kaszáló. Dohánytermelési engedéllyel. Kereskedelmi növények termesztésére és tehénzsuzre alkalmas. Kedvező fizetési feltételek. 17

200 hold, vasutállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó. 18

Emelletes kastély 25 hold földdel a Balaton mellett, szép park. Ára 75,000 K. 1

101 m. hold Pest megyében, ebből 5 hold termőszőlő, 60 hold szántó, 34 hold kaszáló, 2 hold árkászardó épületekkel. 24

184 hold Pest megyében, vasutállomástól 17 hold prima termőszőlő, 95 hold szántó, 12 hold kaszáló, 53 hold legelő, 6 hold ki nem apadó 16 urilakkal, gazdasági épületekkel, kedvező fizetési feltételek mellett. 25

139 m. hold Pest megyében, vasutállomástól 3/4 órányira, ebből 12 hold fiatal szőlő, 2 hold kaszáló, 30 hold szántó, 95 hold feltérhető legelő tanyával együtt 48,000 koronáért. 26

986 m. hold Abonyi megyében, szükséges gazdasági épületekkel, 10 szobás kastélyival, vasutállomástól 1 km.-re. Előnyös fizetési feltételek. 28

2056 m. hold három különálló részben: 1553 hold 600,000 K. 300 hold legelő és rét 150,000 K. és 194 hold mezőváros, belterületen kastélyival, igen sok gazdasági épülettel. 170,000 K. A birtokrészek külön-külön is eladók. 30

1260 m. hold, a nyelből 400 szántó, 40 rét, a többi vágható erdő. Vasutállomástól 7 km. Kedvező fizetési feltételek. Esetleg bérbe is kivethető. 31

306 m. hold Szatmár megyében, Nagykárolytól 12 km.-re, 45 hold termő szőlővel, teljes felszereléssel. Ára 135,000 K. 32

Nógrád megyében 4700 magyar holdas birtok szeszgyárral és gőzmalommal eladó; a szeszgyár és gőzmalom a bolsozséggel együtt tetszős szerinti 1500-2000 holdnyi területtel is kapható. Ugyazint az egyes 300-500 holdnyi puszták külön-külön is eladatnak. Elsőrendű buza-termő földek; előnyös árak. 33

642 m. hold Komárom megyében. Egy tagban, 7 szobás urilakkal. Ára 300,000 K. Amortizációs teher 200,000 K. 34

350 m. hold Nógrád megyében. Gazdasági épületekkel és lakóházzal. Ára 200,000 K. 15

5000 kat. hold, melyből 4000 kihasznált erdő, a többi szántó, kaszáló és legelő. Épületek két malorban, mindegyik vasuti állomás, 6 vízimalom, vasolvasztó, mész- és vasbányák. Minden irányban jó köves utak. 407

166 hold Nógrád megyében várostól 1/2 órányira fővonal mentén, 4 szobás lakóházzal. 464

Birtokvétel: 1000 holdig cserébe fővárosi házért, egy tulnyomóan erdőből álló, Hont, Nógrád, Gömör, Heves vagy Borsod megyében fekvő birtok. 567

megvételre kerestetik: 800-1000 holdig jó földdel és épületekkel, instruktívul. A lakóház falu vagy város közelében legyen. 79

2-300 holdig, közel a fővárosokhoz, mely tejgazdaságra alkalmas. 80

400-600 hold kastélyival, kerttel, elég és jó gazdasági épülettel. Temes, Torontál, Arad, Csongrád és Krassó megyékben. 176.

50-100 hold, lehetőleg a főváros közelében, mely tehénzsuzre alkalmas. 243

500 holdon felüli bármely nagyságig. Bács, Torontál, Temes, esetleg más megyékben jó minőségű talajjal. 380

Bérbeadó birtok: 1150 m. hold Nógrád megyében, jó gazdasági épületekkel, épülő vasut mentén, október 1-től, esetleg január 1-től 6 vagy 12 évre. 15

562 m. hold szántóföld, melyből 150 h. még ki nem irtott ritka cserjés, vasuti állomástól 5 km.-re. 86

2000 m. hold Nógrád megyében, helyben vasuti állomással. 407

Birtokbérlet kerestetik: 180-200 m. h., amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és rajta tejgazdaság üzemel. 230

1000-1500 m. hold lehetőleg sik fekvésű, előnyben részesül erdőnélküli birtok és sikfekvésű vasutállomás közelében levő. 465

165 m. h. Nógrád megyében, fő onal mentén, várostól félórányira, 4 szobás lakóházzal. 465

100-120 hold város közelében vagy oly helyen, homann városból jó vasuti összeköttetés van. 36

400-500 hold 10-12 évre, szükéges épületekkel, lehetőleg 150-200 hold kaszáló és legelővel. 501

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket az OMGE. üzemi osztálya.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiadásában most jelent meg:

MEZŐGAZDASÁGI KÉPEK ANGOLORSZÁGBÓL.

Jelentés az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület tagjainak 1908. évi június 14-től július 4-ig terjedő tanulmányutjáról.

110 eredeti fényképpel. * Ára 5 kor.

Angolország magasfoku mezőgazdasági kulturája az egész világ mezőgazdaságára mindenkor írányító hatással volt. Az angliai mezőgazdasági rendszerek ismerete kétszeri jelentőséggel bír ma, amidőn az állattenyésztés a mezőgazdasági üzlet körében mind nagyobb fontosságot nyer. Ennek a magasfoku gazdasági rendszernek főbb vonásait ismerteti ez a jelentés, amely nem más könyvek kivonatát tartalmazza, hanem praktikus magyar gazdáknak személyes megfigyeléseiből leszürt praktikus tapasztalatokat a magyar gazdák részére.

A díszesen kiállított, 224 oldalra terjedő kötet egyes fejezeteit az utazó-társaságnak más és más tagjai irták meg a saját megfigyeléseiken kívül azokból az adatokból, amelyeket a társaság többi tagjai is rendelkezésükre bocsátottak. Az egyes fejezetek ilyenformán nem pusztán egyéni véleményt képviselnek, hanem a társaság leszürt tapasztalatait, ami a könyv értékét és használhatóságát nagy mértékben emeli.

A könyv Esterházy László gróf a társaság vezető elnökének előszaván kívül a következő tartalommal bír: **Nagybritannia lötenyésztése.** Írták: Gróf Somssich László és Horváth Jenő. — **Nagybritannia szarvasmarhatenyésztése.** Írta: Barsi Leidenfrost Károly. — **Nagybritannia juhtenyésztése.** Írta: Szilassy Zoltán. — **Az angolországi sertésekről.** Írta: Ujnépi Elek Ernő. — **Növénytermesztés és kísérletügy.** Írta: Szilassy Zoltán. — **Gyümölcsstermesztés.** Írta: Telegdy József. — **Nagybritannia mezőgazdasági érdekképviselője.** Írta: Paikert Alajos. — **A mezőgazdasági szövetkezés ügye Angliában.** Írta: György Endre. — **Gazdasági munkások Angliában.** Írta: György Endre. — **Woburn Abbey.** Írta: Gróf Esterházy László. — **A newcastle-i Royal Show.** Írták: Ujnépi Elek Ernő és Szilassy Zoltán. — **Uti megfigyelések a szigetországban.** Írta: Horváth Jenő. **Nagybritannia mezőgazdasági viszonyainak vázlatja.** Írta: Szilassy Zoltán.

A könyvben levő 110 fényképet Paikert Alajos, Rakovszky Antal, Schwarcz Andor és Szandtner Ernő vette föl.

A szerkesztés és sajtó alá készítés munkáját Szilassy Zoltán végezte.

A könyv, amely nem utazási jelentés alakjában, hanem tárgy szerint csoportosítva ismerteti az angliai mezőgazdasági viszonyokat, első és egyetlen a magyar gazdasági irodalom terén és minden magyar gazda haszonnal és élvezettel olvashatja.

Megrendelhető a

"Patria" r.-t. könyvkereskedésétől, Budapest IX., Üllői-ut 25.

AZ A

Árjegyzék

Árjegyzék

Eredet

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

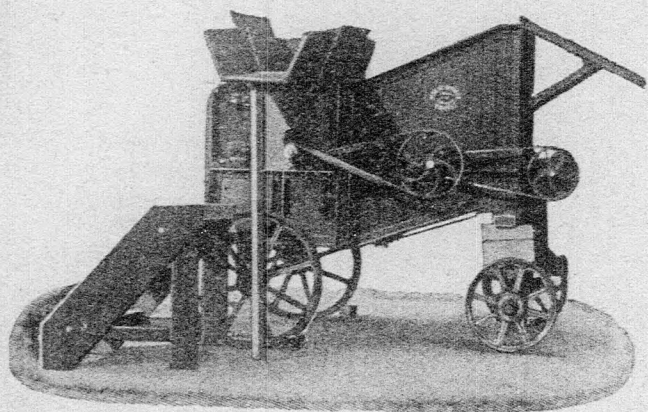
Magánj

Magánj

Magánj

Magánj

AZ ÁSVÁNYI-FÉLE SZAB. KUKORICZASZÁRTÉPŐGÉP

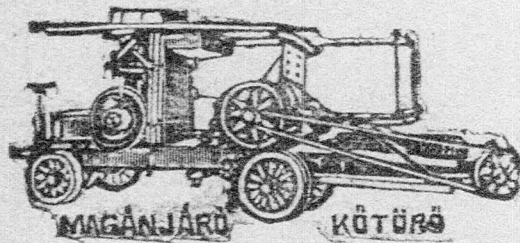

„Árjegyzék és ismertetés” ingyen és bérmentve.

az **egyedüli** szerkezet, mely a tengeriszárat minden részeiben a **legtökéletesebben feltépi** és nem vágja dugószerű darabokra, mint az amerikai rendszerű gépek. Az **egyedüli gép**, melylyel **takarományrépa, répafejek levéllel, egyidejűleg a tengeriszárral** a legtökéletesebben **felapríthatók** és így egyszerre besavanyíthatók. Ezen **kettős művelet semmiféle más géppel nem végezhető**, mint az „Ásványi“-féle tengeriszártépőgéppel. 1909. évi tökéletesített kivitelben gyártja a szabadalomtulajdonos

„NICHOLSON”
GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., VACZI-UT 17. SZ.

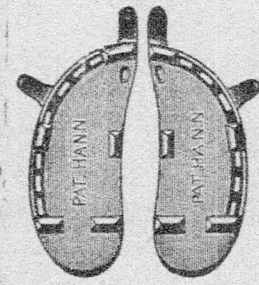
Eredeti schweizi
Magánjáró benzinkomobílok
gőzszeplőkészletek
Magánjáró motorfűrészek és
Magánjáró kőtörők,

Szivógázmotorok.
Modern szerkezetű
malomberendezések,
Mindennemű gazdasági gépek, burgonyaarató-
gépek, vetőgépek, járgányok stb.
Kellner és Schanzer Budapest,
Aulich-u. 4.
Vidéki képviselők keresetnek.

ÖKÖRPATKÓK

„HANN” jeggyel. Kérjük vigyázzunk nagyon ezen **jegyre**, mert a mi patkónk minden tekintetben utolérhetetlen.

Normális csülökvas

igás ökör részére.

Szabad. lópatkók

igás- és hátsólovak részére, első díjjal kitüntetve és szakemberektől legjobban ajánlva.

Pata- és csülökszegek,
csavarok, lábtámaszok, patkoló szerszámok és eszközök

M. HANN'S SÖHNE RAINFELD
a/d. GÖLSEN N. Ö.

Azokhordók minden méretben czéggelzessel, vagy a nélkül szállításra és raktári hordók, lyukfuro és becsavaró készülékekkel.

Minták és prospektusok ingyen és bérmentve.

Kenese Ferencz főtiszt-tisztartó által készített

KENESE-féle EGYSZERŰ GAZDASÁGI SZÁMVITELI NYOMTATVÁNYOKBÓL nagy raktárt tartunk.

A lehető legegyszerűbb kezelés s egyben a legtökéletesebb nyomtatványrendszer. A legtöbb gazdaságban bevezetve. — Mintaiveket valamint árjegyzéket is készséggel bocsátunk az érdeklődők rendelkezésére.

Megkeresések a „PATRIA” irod. váll. és nyomdai r.-t. nyomtatvány-kezelői osztályához intézendők, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

NAGYENYED = re
Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
Sétányfák, Diszoserjék, Tülevelűek, Korlészövények, Bogyógyümölcsiek stb.

Szőlőoltványok. (I. síma Áru)
európai és amerikai síma és gyökeres vesszők. (Óktató díszárnyékok kívánatra ingyen).

FISCHER és Társa
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Nógrád megyében 1200 m. hold házi-lag kezelt

birtoke
eladó,

megfelelő gazdasági épületekkel ellátva, közvetítők kizárásával. Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatásban megtudható címzett.

3838

A Wettenstein-Ambulatorium
és a
Dr. Wettenstein Sanatorium R.-Társ. irodája

Budapest, VI., Bulyovszky-utca 5. (Déli-báb-utca 23. sarok) van. Ezen új ambulatorium, amelyben tüdőbajosok és egyéb tuberkulotikus betegek a Wettenstein József dr. által feltalált gyógymóddal nyerne gyógykezelést, a városi villamos vasút, a Ferencz-József földalati vasút és az omnibusz vállalat Aréna-uti állomásának szomszéd-ágában van.

3863

„RAPID”
műtrágyaszóró-készülék

1909. július hó 1-től fogva **46** koronáért kapható. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

Weisz Jakob
a szabadkai műtrágya-gyár és a „Tubular” amerikai tejszeparátor művek vezérképviselője

Budapest,
V., Lipót-körút 7/K. szám.

Fontos minden ebtulajdonosnak!

A vadász-vizsla

Gyakorlati útmutató a vizslanevelés, tanítás, használat- és gyógykezeléshez.

Írta: **Stark Dezső** főerdész.

Harmadik kiadás, 10 képpel. Ára 2 korona.

E könyv minden ebtulajdonosnak nélkülözhetetlen, hasznos tanácsadó.

Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Vaskiválasztó
takarmánykészítő-gépek

Eisenteile

Rud. Sack in Wien II. Kronprinz Rudolfstrasse Nr. 36 seit 12 Jahren hier in Betriebe stehenden Eisenauslese-Apparates in dieser Zeit dem Strohhecksel entzogen wurden.

Ökonomie-Verwaltung Neudorf bei Ung.-Ostra.

és a legmodernebb mezőgazdasági gépek és eszközök

Rudolf Sack -nál Wien, II/8., Kronprinz Rudolfstrasse 36.

Mindennemű kül- és belföldi gazdasági gépekről felvilágosítás adatik; vevőknek ingyen.

3846

BENZINCSÉPLŐKÉSZLETEK

BUDAPESTI MALOMÉPÍTÉSZET-ÉSGÉPGYÁR
PODVINECZ és HEISLER
Budapest, Gyár: VI. Váci-út 141.

A KÉSZÉK INGYEN ÉS BÉRMENYVE

Gőzekék
a legtekélyesebb rendszer szerint.

Benzinmotorok és lokomobilok.

Szívógázmotorok.

Hengerszékek és összes malomgépek.

Árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár
= részvény-társulat
Budapest, X. ker., Kőbányai-ut 31. sz.

Villamos világítási és erőátviteli berendezések.

Ivillámpák, motorok, szerelési anyagok.

Villamos vasutak.

Árjegyzékkel és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

Ganz-féle villamossági r.-t.
Budapest, II. ker., Lövőház-utca 39.

Magyar carbid! Magyar ipar!

Van Önnek szüksége jó és olcsó carbidra? szép és olcsó világításra?

A sebenicói carbidgyár a világ legnagyobb gyára, magyar területen fekszik, magyar gyár, magyar kéz építette.

Carbidunk
magyar gyártmány,

amellyel a legjobb és legolcsóbb. Ne dobja ki pénzét egy órágabb osztrák gyártmányért. Ne hagyja magát valótlan hirdetésekkel félrevezetni. Készülékünkkel és carbidunkkal 3833a egy 40 gyertyafényű láng 1 fillérbe kerül.

Kellner és Schanzer
Budapest, V., Aulich-utca 4. szám.
Mezőgazdasági gép, motor, malomgépek üzlete.

SZIVÓGÁZMOTOROK anthraczit-, brikett-, koks-, tüzifa stb. tüzelésre.

Porosz királyi állami érem.

Több mint **50.000** lóerő üzemben.

Precíziós motorok és omobilo k, gáz, benzin, spiritusz stb. tüzelésre.

Cséplőgép összeépített motorral. 3254

Gasmotorenfabrik A.-G. Köln-Ehrenfeld.
Magyarországi képviselők: Dénes és Kovács, magánmérnökök, Budapest, V., Visegrádi-u. 4. Telefon 44-25.

Á

FEHÉ

MAGY

Fol
kezdő
holdná

UJ
DY

Kérvén 25 iv
Nyilván mes 100
Boronyi vagy 1.20 könyv 2.80
Kérvén zés
Nyilván dély
Nyilván rokr
Bejelen tésé
Nyilván 25 iv
Bortörv Jenő.
Bortörv

Megrendél vétel melle
V

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

NAGYENYED re
Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
Sétányfák, Diszoserjék, Tüleveliek, Kor-tésnövények, Boggyógyümölcsűk stb.

Szőlőoltványok. (I. síma európai és amerikai síma és gyökere vesszők, (Öktató díszárnyékok kivételre lenne).

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Nógrád megyében 1200 m. hold házi-lag kezelt

birtok eladó,

megfelelő gazdasági épületekkel el-látva, közvetítők kizárásával. Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhiva-talban megtudható címzett.

3838

A Wettenstein-Ambulatorium
és a
Dr. Wettenstein Sanatorium R.-Társ. irodája

Budapest, VI., Bulyovszky-utca 5. (Déliháb-utca 23. sarok) van. Ezen új ambulatorium, amelyben tüdőbajosok és egyéb tuberkulózis betegek a Wettenstein József dr. által feltalált gyógymóddal nyernek gyógykezelést, a városi villamos vasút, a Ferenzy-lőszér földalatti vasút és az omnibusz vállalat Aréna-úti állomásának szomszéd-ágában van.

3863

„RAPID”
műtrágyaszóró-készülék

1909. július hó 1-től fogva **46** koronáért kapható. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

Weisz Jakab

a szabadkai műtrágya-gyár és a „Tubular” amerikai tej-separator művek vezérkép-viselője

Budapest,
V., Lipót-körút 7/K. szám.

Fontos minden ebtulajdonosnak!

A vadász-vizsla

Gyakorlati útmutató a vizslanevelés, tanítás, használat- és gyógykezeléshez.

Írta: **Stark Dezső** főerdész.

Harmadik kiadás, 10 képpel. Ára 2 korona.

E könyv minden ebtulajdonosnak nélkülözhetetlen, hasznos tanácsadó.

Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági könyv-kereskedésében, Budapest, IX., Üllői-út 25. szám.

Vaskiválasztó
takarmánykészítő-gépek

Eisenteile

Rud. Sack in Wien B. Kronprinz Rudolfstrasse Nr. 36
seit 21. Jahren hier im Betriebe stehende Eisenauslese-Apparate
in dieser Zeit dem Strohbäcker entzogen wurden.

Ökonomie-Verwaltung Neudorf bei Ung.-Ostra.

és a legmodernebb mezőgazdasági gé-pek és eszközök

Rudolf Sack-nál Wien, II/8., Kronprinz Rudolfstrasse 36.

Mindenemű kül- és belföldi gazdasági gépekről felvilágosítás adatik; vetőknek ingyen.

3846

BENZINCSÉPLŐKÉSZLETEK

BUDAPESTI MALOMÉPÍTÉSZET-ÉSGÉPGYÁR
PODVINECZ és HEISLER
Budapest, Gyár: VI. Váci-út 141.

ALBERGZÉK INGYEN ÉS BÉRMENYVE

Magyar carbid! Magyar ipar!

Van Önnek szüksége jó és olcsó carbidra? szép és olcsó világitásra?

A sebenicoi carbidgyár
a világ legnagyobb gyára, magyar területen fekszik, magyar gyár, magyar kéz építette.

Carbidunk
magyar gyártmány,

amellett a legjobb és legolcsóbb. Ne dobja ki pénzét egy drágább osztrák gyártmányért. Ne hagyja magát valótlan hirdetésekkel félrevezetni. Készüleinkkel és carbidunkkal 3833a egy 40 gyertyafényű láng 1 fillérbe kerül.

Kellner és Schanzer
Budapest, V., Aulich-utca 4. szám.
Mezőgazdasági gép, motor, malomgépek üzlete.

Gőzekék
a legtekélyesebb rendszer szerint.

Benzinmotorok és lokomobilok.

Szivógázmotorok.

Hengerszékék és összes malomgépek.

Árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár
= részvény-társulat
Budapest, X. ker., Kőbányai-út 31. sz.

Villamos világitási és erőátviteli berendezések.

Ivillámpák, motorok, szerelési anyagok.

Villamos vasutak.

Árjegyzékkel és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

Ganz-fele villamossági r.-t.
Budapest, II. ker., Lövőház-utca 39.

SZIVÓGÁZMOTOROK anthraczit-, brikett-, koks-, tüzifa stb. tüzelésre.

Porosz királyi állami érem.

Több mint **50.000** lóerő üzemben.

Precíziós motorok és omobilok, gáz, benzin, szpiritusz stb. tüzelésre.

Cséplőgép összeépített motorral. 3254

Gasmotorenfabrik A.-G. Köln-Ehrenfeld.
Magyarországi képviselők: **Dénes és Kovács,** magánmérnökök, Budapest, V., Visegrádi-u. 4. Telefon 44-25.

FEL

M

THE

F

kez

hol

U

D

Kér

2

Nyilv

n

10

Born

v

1.

2

Kér

z

Nyilv

d

Nyilv

ro

Bejel

té

Nyilv

25

Bortó

Jen

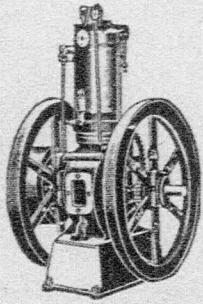
Bortó

Megren

vétel m

ÁLLATKINZÁS

járgányba fogni a lovat.

„REKORD“ benzínmotorjaink oly olcsók,

hogy bárki rászánhatja magát annak beszerzésére.

1, 2, 3, 4 és 5 lóerő nagyságban

Fairbanks-Morse hírneves gyártmányai.

Feltétlenül megbízható és bámulatos egyszerű.

Nem gyorsfutó!

Kiválóan szilárd!

Tessék motorjegyzéket kérni ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T. BUDAPEST, VÁCZI-UT 80.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szeged, Co. és kizárólagosan
szab. kronometrikus és művészi felkötésű
a nemzeti ingáért stb. stb.

**ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Folyó évi június hó 30-ától
kezdődő hatályval minden szőlőtermelőre (ha 4 holdnál nagyobb a szőlője), minden vendéglős, bor- és fűszerkereskedőre kötelező

uj bortörvény (1908: XLVII.) nyomtatványok

árjegyzéke.

Kérvény a mustcukrozás megengedése iránt (I. sz. mell.) 25 iv 1.- K, 100 iv 3.50 K.

Nyilvántartás az új törvény életbelépte előtt készített mesterséges éves borokról (III. sz. mell.) 25 iv 2.- K, 100 iv 6.50 K.

Bornylvántartási ívek. Az új rendelet értelmében csak fűzetben vagy kötött könyvben használható. Árak: Kis alak: 10 ives fűzet 1.20 K, 25 ives fűzet 2.30 K, 50 ives könyv 5.50 K, 100 ives könyv 8.- K. Nagy alak: 10 ives fűzet 1.50 K, 25 ives fűzet 2.80 K, 50 ives könyv 6.50 K, 100 ives könyv 10.- K.

Kérvény a tokaji borvidékre való borbevitel engedélyezése iránt (V. sz. mell.) 10 db 25 fill., 100 db 1.50 K.

Nyilvántartás a tokaji borvidékre kért behozatali engedélyekről (VI. sz. mell.) 10 db 50 fill., 100 db 3.- K.

Nyilvántartás a tokaji borvidékre behozott idegen borokról (VII. sz. mell.) 10 db 50 fill., 100 db 3.- K.

Bejelentés törkölyborknak saját használatra való készítésére (IX. sz. mell.) 25 iv 1.- K, 100 iv 3.- K.

Nyilvántartás bejelentett törkölyborkészítéséről (X. sz. mell.) 25 iv 2.- K, 100 iv 6.50 K.

Bortörvény, végr. rendelet, magyarázatokkal stb. írta dr. Drucker Jenő. (II. kiad.) 1.- K.

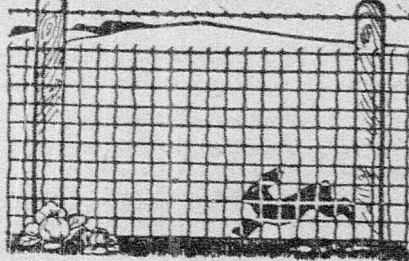
Bortörvénykivonat (plakát) 5 iv 25 fill., 100 iv 4.- K.

Megrendeléseket az összeg előre való beküldése mellett vagy utánvétel mellett eszközöl a „PÁTRIA” irodalmi és nyomdai részvénytársaság Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Bámulatosan olcsó kerítések!

Haza! gyártmány! Nem tévesztendő össze a 6-szögletes osztrák gyártmányokkal!

Mezőgazdák
figyelmébe!

Szőlősgazdák
figyelmébe!

Baromfitenyésztők
figyelmébe!

Nyúltenyésztők
figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/II.

ajánlja kizárólagosan **Hungária sodronyfonatát**, mint a szabaddalmazott legelő- szerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyűnél fogva feltűnően minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos és világszabaddalommal védett találmány előnye: Olcsóság! Csak szerűség és könnyű kezelése.

Horganyozott vassodronyból készül (nem kell befesteni).

Körülbéli 5 centiméter lyukbőséggel:

Készletben: 1, 1 1/2 és 2 méter magasságban valamennyi dróterőségben, 3 méter magasságban 1,2, 1,4 mm. dróterőségben.

Sodronyterőség: 1 1/2 1,4 1,6 1,8 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenkint: 30 40 50 60 70 80 90 112 132 fillér.

Körülbéli 3x5 centiméter (hosszukás) lyukbőséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterőségben, 1 1/2 méter magasságban pedig 1, 1,2, 1,4 mm. dróterőségben.

Sodronyterőség: 1 1/2 1,4 1,6 1,8 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenkint: 48 58 78 88 98 108 128 148 168 fillér.

Körülbéli 1,5x3 centiméter (hosszukás) lyukbőséggel:

Készletben: 1 m. magasságban 1 mm. dróterőségben ára négyes méterenkint 82 fillér.

Körülbéli 5x10 centiméter (hosszukás) lyukbőséggel:

Készletben: csak 1 méter magasságban.

Sodronyterőség: 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenkint: 62 74 86 102 fillér.

Körülbéli 10x10 centiméter lyukbőséggel:

Készletben: csak 1 méter magasságban.

Sodronyterőség: 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenkint: 42 47 57 67 fillér.

Caomagolásért, fűladásért és kezelési költségekért □-méterenkint 1 fillér, de egy küldeménynél legalább 50 fillért számítok.

A horganyozott **útkécsodra** ára (6 cm. átkötővel) méterenkint 6 fillér, melynek alkalmazásával a kerítés letétele szerint megmagasítható.

Számos **eltemerővel** áll rendelkezésre!

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat; csipesz és erőn kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló- és lakóházkerítések és erő-sodronyfonat és kivevőit vasból, fűd- és kavicsrostákat, kosarakat, magtár-ablakrostályokat, ék- és szék-kosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyó-ézős-át, cséplőgépekbe való gabonaszitálósző-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

ANKI agrárszociális ismereteit bővíteni akarja — a gazdátársadalmi mozgalmakban résztvesz — a községi közéletben szerepet visz — minden földbirtokos, lelkész, tanító és közigazgatási tisztviselő és minden politikus — az olvassa el **De Pottere Bruno**

„Magyar szociális agrárpolitika“

című új könyvét, mely **4 koronáért** kapható a „Patria” részv. társ. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Gőzeke-, magánjáró-, cséplőgép- és minden másnemű

géprészeket

u.m. ekefejeket, kerékagyakat, vetősúlyokat, dobsineket stb. stb.

acélöntvényből

és közönséges vasöntvényből szállít legjobb minőségben

GUGLER és FORRAY
BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 162. SZÁM.

Országos Gazdasági Bank Részvénytárs.

BUDAPEST, V., Fürdő-utca 10. szám.

Aruosztály.

Előnyös árak és jutányos feltételek mellett szállít: **mútrágyákat, korpát, répaszeletet, olajpogácsákat, szárazmosléteket, gépolajakat, zsákokat, ponyvákat, kőszentet.** Mindennemű nyersterményekre **előleget nyújt és váltó-kölcsönöket** engedélyez jutányos feltételek mellett.

A **gabonaosztály** foglalkozik mindennemű **gabona és nyerstermények** vételével és eladásával.

Új és használt boroshordókban helyben, valamint vidéken nagyobb készleteink vannak. — Árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.

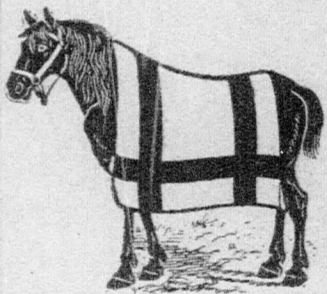
Alakult 1900.

Biztosítási alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,980.100 k. — f.
Tartalékok	1,255.787 „ 35 „
Összesen	3,235.887 k. 35 f.
1901. évi fölösleg	90.349 k. — f.
1902. „	59.782 „ 26 „
1903. „	109.331 „ 73 „
1904. „	72.483 „ 23 „
1905. „	61.730 „ 60 „
1906. „	39.243 „ 85 „
1907. „	41.877 „ 32 „
1908. „	81.088 „ 76 „

Biztosításokat elfogad **tűz- és jégkár ellen**, ugyancsak **az ember életére**, különféle módokat szerint. — Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfolyásból, úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzlet folyása közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat, 5 százalékos engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok beuyjítandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgálunk.

Az igazgatóság.

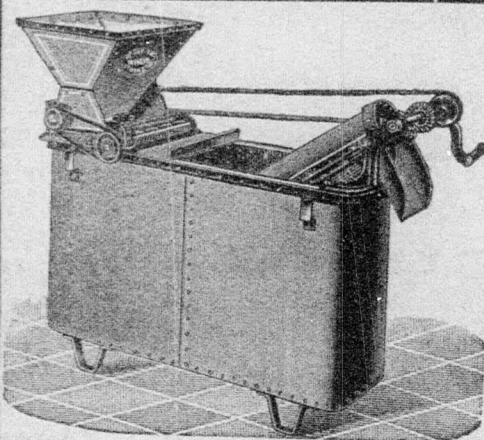

Tisztelettel felhívom a gazdaközöniséget, hogy mielőtt **lópokróc-szükségletét** fedezné, kisértelét tegyen az általam forgalomba hozott, magyar gyártmányu, tartós kiválóan jó minőségű **lópokrócokkal**, melyet t. rendelőim által előírt színárnyalatban, már 2 db minta megrendelésnél is bérmentve szállítok bármely posta v. vasútfőállomásra.

1. sz. kítinó minőségű 195 % hosszú 155 % szél. 4 ft 50 kr.
2. sz. kítinó minőségű 175 % hosszú 140 % szél. 3 ft 50 kr.
3. sz. kítinó minőségű 165 % hosszú 135 % szél. 3 ft — kr.
4. sz. kítinó minőségű 160 % hosszú 125 % szél. 2 ft 75 kr.

Rendelések a beérkezés napján esetleg az előírt időben mindenkor a legteljesebben eszközölközhetnek. Megrendelési cím: **Biro Pál**, Somogy-Szill, 20. szám. 918

VETŐMAGPÁCZOLÓ- ÉS AZ ÜSZKÖS MAGVAKAT KIVÁLASZTÓ GÉP

a vetőmagvakon tapadó üszkös-csírák kiirtására és az üszkös magvaknak azokból való kiválására.

Könnyen kezelhető!
Nagy teljesítmény!

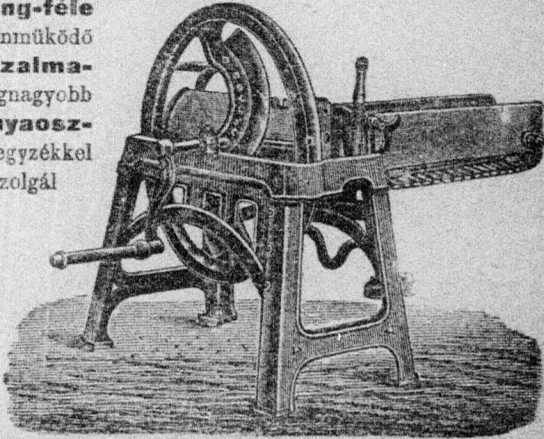
100 kg. gabonához szükséges pácanyag csak 7 1/2 fillérbe kerül.

Gépgyári Részvénytársaság
N. HEID,
Stockerau, Wien mellett.

3756

Az őszi idényre

ajánlom legkittünőbb takarmányelőkészítőgépeimet, u. m.: kézi-, járgány- és gőzhajtásra alkalmas **szeccskavágógépek**, eredeti amerikai „Ohio“ **tengeriszártépgépek**, melyek szeccskavágásra is jól használhatók, csöves tengeri darálásához is jól alkalmas **darálógépek**, különböző nagyságu **répavágógépek**, „Reform“ **burgonyagőzölők** és golyós és hengeres csapágyakkal bíró fedett biztonsági **járgányok**. Raktáron tartatnak a **RUD. SACK** gyár elismert legkittünőbb **ekéi, vetőgépei és talajmivelő eszközei**, valamint a **Deering-féle tárcsáshoronák**, önműködő metszőkészülékkel bíró **szalmakötélfonógépek** és legnagyobb munkaképességű **burgonyaosztályozógépek**. — Árjegyzékkel kívánatra készséggel szolgálunk.

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépüzlete

Budapest, V., Váci-körút 52.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. (Hans-palota)

(Azelt: Fereoz József-tér.)

Ajánl gazdaságok részére legjutányosabb árban ablakokhoz és melegágyakhoz való

üvegtáblákat

eredeti gyári ládákban. Üvegvágó gyémántok legolcsóbban kaphatók. Mézes-üvegek különféle kivitelben, fémszárral és anélkül. Kristályüveg asztali készletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden szőlősgazdának ajánljuk

a következő fontos szakművek beszerzését:

- Szőlőművelés és borgazdaság.** Harmadik átdolgozott és lényegesen bővített kiadás. Számos ábrával. Irta: Szilárd Gyula a gróf Esterházy-féle csákvári földmivesszék tanára. Kiadta az OMGE könyvkiadóvállalata. Vásonkötésben. K 10.—
- A jó pinczegazda.** 36 képpel. Irta: Pettenkoffer Sándor. K 1.—
- Bortermelő Németország.** Reflexiók a M. Sz. O. E. Által 1907. július havában rendezett tanulmányutról. Irta: Drucker Jenő. Ára. K 2.50
- A pinczegazdaság melléktermékeinek értékesítése.** Irta: Szilárd Gyula. Ára. K 1.50
- Előadások a szőlészet és borászat köréből.** Kiadta a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete. Ára. K 2.50
- A borászat kézikönyve.** 61 ábrával. Irta: Dr. Baintner Ferencz. Ára. K 4.—
- A szőlő trágyázása.** Irta: Ballay Jenő. Ára. K 2.50
- A mi italunk.** Irta: Dr. Drucker Jenő. Számos képpel. K 3.—
- A szőlőművelés és a borkezelés alapvonalai.** Irta: Szilágyi János. 2. kiadás. Ára. K 3.—
- Megfigyelések a meszestalajok és a meszestalajokra alkalmas amerikai szőlőfajtákról.** Irta: Szilágyi János és Treitz Péter. Ára. K 3.—
- A szőlő trágyázása.** Irta: Ordódy Lajos. Ára. K 3.—
- Homoki szőlők kincses tárháza.** Irta: Szentpétery Sándor. Ára. K 1.20
- A szőlőtöke helyes metszése és annak egyszerű nyári kezelése.** Irta: Saary Ákos. Ára. K 1.30
- A szőlő ellenségei.** Irta: Pálinkás Béla. Ára. K —.30
- A homoki szőlők telepítése és művelése.** Irta: Petrovics István. Ára. K 4.—
- Vinczellérvény.** Szőlőmunkások és gazdák részére. Irta: Vaday József. Ára. K —.90
- A szőlőművelés.** Irta: Rombay Dezső. Ára. K 2.—
- A szőlő mint kincsesbánya.** Irta: Gyürky Antal. K 1.20
- A borkezelésről.** Irta: Györy Elemér. Ára. K 1.—
- „Patria” r.-t. könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Kényelm

rés

fize

szállitjuk

moderne

jobb ké

Vada

Ismé

Mad

f

Páratlanul

ELEK

Az

Csel

uradalm

próbált

kevés füt

főznek és

KREN

folyton

A tüzhelyek

ménynyel v

CAMP

eredeti

Kényelmes havi
**részlet-
fizetésre**
szállítjuk a leg-
modernebb és leg-
jobb készítményű

**Vadászgyereket
Ismétlő-pisztolyokat
Madarászó és céllövő
gyerekeket stb.**

Páratlanul gazdag, legújabb árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve beküldetik.

ELEK és TÁRSA BUDAPEST, IV.,
Károly-körút 10. sz.

Az ikerváltó eke

és használata. Irta: Enesei Dorner Béla,
kir. gazd. intéző. A füzetnek ára bér-
mentes küldéssel 55 fillér, mely meg-
rendelés esetén (levélbélyegeken) előre
beküldendő. "Patria" r.-t. könyvkeres-
kedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

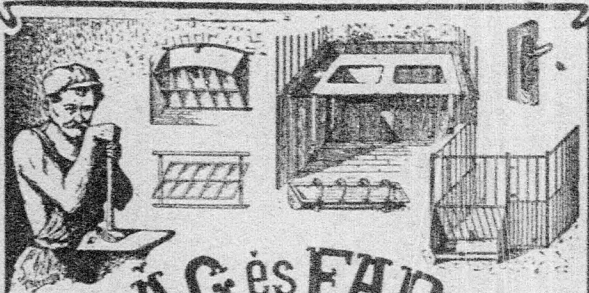
Cselédtűzhelyeket,

uradalmaknak cselédlakások részére, ki-
próbtált kitűnő szerkezettel, melyek igen
keves fűtőanyagot fogyasztanak, jól sütnék,
főznek és a lakást igen jól bemelegítik, ajánl

KREN I. Székesfehérvár

folyton égő kályhák és tűzhelyek gyára.

A tűzhelyek számos uradalomban a legjobb ered-
ménynyel vannak használatban. 3495

VIRÁG és FARAGÓ
Vasipari és
Gazdasági-cikkek

gyártelepe.
BUDAPEST, VII. Ilka útca 11.
TELEFON: 87-22. KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET. TELEFON: 87-22.

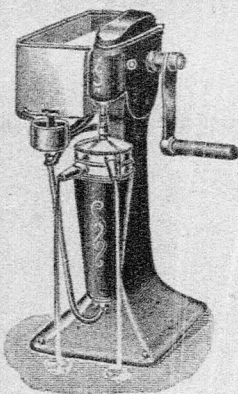
Bérletfelosztás

következtében 460 db. **tenyész
anyajuh**, 300 darab **te-
nyész tokló**, 25 darab
tenyész **ENGEL PÁL** bérletnél,
kos eladó **Keszt-
helyen**. A juhállomány Ramboletti-jel-
legű, teljesen egészséges. Árak átlag 45
korona páronként. Ugyanott 20 "Sack-
rendszerű **eke** is eladó. 3708

**Phosphor-pasta
patkányok**

teljes kipisztítására szavatosság mellett
üvegekben 50 fillér, 80 fillér és 1.50 kor.
DETSINYI FRIGYES BUDAPEST, V. ker.,
MAROKKÓI-U. 2. sz.

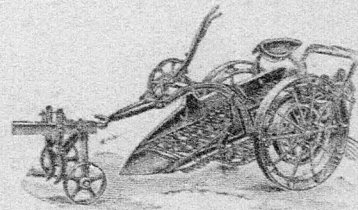

A legfinomabb vaját
hogy előállíthassuk, fő-
kellék, hogy elsőrendű sepa-
ratorunk legyen. **Tubular**
a legelsőrendű vaj előállítá-
sára a legjobban van szer-
kesztve, mert a teljes tej
alulról lesz a dobba vezetve
és a tejföl így egész lassan
és egyenletesen feljőhet és
emeltet a tej a legélesebben
lesz lefőlőzve.

Jótállás mindenkorra.
Kérje a 47. számú katalo-
gust ingyen és bérmentve.

Magyarországi képviselő:
WEISZ JAKAB
BUDAPEST,
V., Lipót-körút 7. szám.

"Tubular" tejszár. sepa-
rator göz-turbína v. szij-
hajtásra szintén különle-
gesség és legjobb a piacon

"PARIFA"
a leg-
tökéletesebb
burgonya-
kiemelő.

Osztr. szabadalom bejelentve. A burgonyát
teljesen sértetlenül emeli ki egész keskeny sorban.
MASCHINENFABRIK LUDWIG AUGUSTIN
DRESDEN, No. 6.
Kérjen ingyen prospektust.
Kérdezősködést kérjük lehetőleg német nyelven.

Kocsigyártás

Budapesti kovács- és
kocsigyártó-ipartestület
védnöksége alatt álló

Kocsi Árucarnok Szövetkezet
Budapest, VII., Rákóczy-ut 72. sz.
Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

BÉRLEVELEK
(Szegődségi levelek) dbja 5 fill.

**SZEGŐDSÉGI
KÖNYVECSKÉK**

darabja 10 fill.
Az új cselédtörvény alapján összeállítva. — Az 1908.
nov. 1-én életbelépett cselédtörvények kivonatával.

**ELBOCSÁJTÓ
BIZONYÍTVÁNY**

darabja 2 fill.

**SZEGŐDSÉGI
FŐKÖNYV**

25 ives darabja 2.50 kor.
50 ives darabja 4.— kor.
100 ives darabja 7.— kor.

A fentieket állandóan raktáron tartjuk s azokból bár-
milyen mennyiséggel azonnal szolgálhatunk. ::

"PÁTRIA" irod. vállalat és nyomdai r.-t.
BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Legjobb minőségű kocsányos és kocsánytalan
TÖLGYMAKKOT

Kitűnő csiraképeségű
JEGENYEFENYŐMAGOT

vevőim által elismert jóminőségű tülevellű,
lomblevellű és gyümölcsmagvakat erdősi-
tési célokra, több millió saját nevelésű tülevellű
és lomblevellű csemétét, díszfát, sortát, páro-
sításhoz iskolázott gyümölcsvadonozót, vad-
etetésre calcókát, vadgesztenyét szállít

FARAGÓ BÉLA os. és kir.
adv. szállító
Zalaegerszeg.

Árjegyzéket szívesen küldök. 3757

CAMPBELL talajtömörítőt és táresásboronát
eredeti amerikai

azonnal szállít a kizárólagos vezérképviselőt
KOVÁCS SOMA ÉS TÁRSA, ARAD.

Eredeti Loosdorfi vetőmagot

a gróf Piatti-féle uradalmi kezeléség vetőmagtenyésztéséből Loosdorf-ban (Bez. Mistelbach) ajánl őszi vetésre az **Eladási iroda**

Gebrüder Boschan osász. és kir. udv. szállítók
Wien, I., Bäckerstrasse 9.

Loosdorfi télirozsa a legjobb, eddig Ausztriában termelt télirozsa, hozam, minőség, fagy és megdőlés elleni biztosságról illetőleg. Teljesen egyenletes lándzsaalakú kalászforma, legmagasabb virágzási képesség, sűrű zöldmagtartalom, a mag nem hullik ki, tehát nincs magvesztés. Minden versenyen győztes. Alkalmos minden talajnem- és minden fekvéshez.

Loosdorfi korai buzogány- és Loosdorfi fehér buzogánybuza, nagy hozamképességű fagyálló buzatenyésztés, minden jobb buzaföldbe és minden talajfekvésre alkalmas. — Közelebbi a prospektusokban foglaltatik, melyek mintákkal és kalász-typusokkal díjtanul küldetnek. 3707

Nyilvános árverésre kerül:

Nagyságos özv. Dóry Vilmosné urnó felsőleperdi tisztavérű szimmentháli tehenészetéből 20 darab 1½-2½ éves koru

tenyészképes bika.

Az árverés 1909. év október 20-án délután egy órakor a felsőleperdi Ujmajorban fog megtartani. Az árverés napján előzetes bejelentésre a t. vásárlóközönség rendelkezésére az ujdombóvári állomáson kocsik fognak állani, a bejelentések az **uradalmi intézőséghez** Felső-Leperd (u. p. és sürgöny-állomás Kocsola-Ódalmand) intézendők.

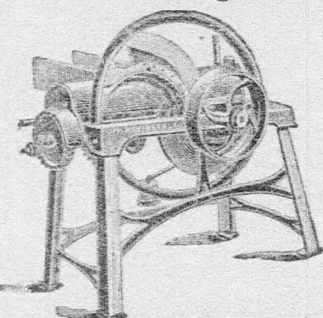
3786

Jagicza Bandi intéző.

A nyitrai székeskáptalan a tulajdonát képező Berencs, Nagyfalva és Lükigergelyfalva (alsónyitra-megyei) szomszédos határában fekvő

1232 magyar hold ingatlanát

f. é. november 1-től egyelőre 12 évre adja haszonbérbe. A feltételek és netáni közelebbi felvilágosítás Riszner Károly káptalani ügyész irodájában (Nyitra, Gyürki-utca 24. sz. a.) megtudható. 3844

Takarmánykészítőgépek, szecskavágók,

répavágók, darológépek, takarmányfüllesztők, trágyalé-szivattyúk

gyártanak és szállítanak legújabb és bevált szerkezet szerint 3856

MAYFARTH PH. és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárak, vasöntődéék és gőzhámorok **BÉCS, II., TABORSTRASSE 71.**
Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontelárusítók kerestetnek.

SEPARATOROK

és minden tejgazdasági eszközök kaphatók:

Kleiner és Fleischmann
cs. kir. szab. vas- és érczárú gyárban

Mödling, Wien mellett.

Árjegyzék ingyen. 3132

MELÁSZT

(folyékony állapotban)

jutányos feltételek mellett szállít:

Sebők Emil és Társa

Budapest, V., Lipót-körút 2. 3840

Eladó rendkívül jutányos árban

2300 magyar holdas birtok,

2 órányira Budapesthez, csinos kastély, kitűnő gazdasági épületek.

Röjtöki Bauer Antal

Budapest, VIII., Baross-utca 4. szám.
Telefon 166-66.

Szolid vadkiviteli üzlet!

Van szerencsém a magyarországi uradalmak és vadász urak értésére adni, hogy a 36 év óta fennálló vadkiviteli üzletemet Bécs városi hűtőkamrákban bérelt raktárrammal bővíttem ki, miáltal módomban áll bármely nagymennyiségű vadat megvenni. Főtörökvésem mindig az volt, hogy uradalmamat pontos és levonás nélküli fizetéssel kielégítem, aminek a jövőben is meg fogok felelni. — Óvadékkal és referenciákkal szolgálhatok.

SCHLESINGER REZSŐ — PÁPA.

Leveleket központl. irodámba Páparra kérem. 3564

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület**könyvkiadó-vállalata kiadásában a következő****nagyfontosságú szakkönyvek**

jelentek meg:	Korona
Campbell — K. Ruffy Pál: Az okszerű talajművelés. Füzve 3.50, vaszonkötésben	4.50
Károly Rezső: Mezőgazdasági üzemviszonyok és eredmények. Füzve 9.—, vaszonkötésben	10.—
Rodiczky Jenő dr.: Die Bienenzucht in der Nusschale	1.20
Praznovszky Agost: Dohánytermelés és kezelése. 2. kiadás. Füzve 2.—, vaszonkötésben	3.—
Cselkó István: Szarvasmarhatenyésztés. Füzve 7.—, vaszonkötésben	8.—
Grabner Emil: A gazdasági növények nemesítése. Füzve 5.—, kötve	6.—
Szilárd Gyula: Szőlőművelés és borgazdaság. Vaszonkötésben	10.—
Vantsó Gyula dr.: A birtokos és gazdatiszt közötti jogviszony	3.—
— Az új végrehajtási törvény. Kérdés és feleletekben	50
Kovács Imre: A gyapju minősítése	3.50
Cselkó István: Takarmányozástan. Kellner új elmélete alapján. Vaszonkötésben	10.—
Sierbán János és Koerfer István dr.: Tejgazdaság. Kézikönyv gyakorlati gazdák és tejszövetkezetek részére	5.—
— Népszerű kiadás. (Magyar és német nyelven) Egyenkint:	2.—
Kovácsy Béla és Monostory Károly: A ló és tenyésztése	12.—
Vaszonkötésben	15.—
Rodiczky Jenő dr.: A magyar juhtenyésztés múlt és jelen Irányairól. Vaszonkötésben	3.—
— A kecske tenyésztése és haszonvétele	1.50
Molnár István: A mezőgazdasági gyümölcstermelés és értékesítés. Vaszonkötésben	5.—
Kardos Árpád: Házi- és udvarkertek berendezése. Vaszonkötésben	3.—
Suschnka Richárd: Egyszerű gazdasági számvitel. Vaszonkötésben	6.—
Cserháti Sándor: Talajismeret	4.—
Páter Béla: A vadon termő gyógynövények. Vaszonkötésben	5.—
Tormay Béla: Általános állattenyésztéstan. Vaszonkötésben	7.—
Hreblay Emil: A baromfi hizlalása és a hizott baromfi értékesítése	1.50
Wiener Mosko: Az újlaki uradalom üzleti berendezése	1.—

Megrendelések a könyvkiadó-vállalatot kezelő "PÁTRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésébe, Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek intézendők.

BŐR
sötét
festetne
HALTE
ruhafes
ALAP

Zsigmond

koz

Bpest, I.

Kivánatra

Haszn

k

B

Alkalm

Bösendor

Kern-Wir

gyártmán

fejlebb. P

aj zongor

irtól folj

Zongora-

lások hel

szakavató

gyorsan é

telnek. B

a Magyar

szállítók

Király-ut

Vadászpu

rangu kipi

vadászpus

és igen ol

közül angol

merles, Sk

ger Kirne

munka kid

kaszter, au

és ismétlő

Express, t

Schönaner

ling és töbi

és ismétlő

eddig nem

árban kaph

tem-ter 5.

(Használt de

becserélek.

Ugyanitt egy

oldalkocsival

eladó.

Egy áll gőz

mé etű.

takarmányt

fürdőszobá

200 koron

táptzi attyu

körülbelül

40

Sratmár, Vár

meftető és v

Luczerna-

gasabb áron

Nagyösz. M

fenti címre

Makói du

terüle

zeit zsigar

gyolb szem

fűtött helyis

elad kicsiben

Agost, Magy

Szenna, leg

mete

ki encz koron

kiadóba.

600 holdas

tulnyomón

nyos feltétel

bankháza. Kal

Gyümölcsfa

védeke-és. Irta

1 korona előz

mében bérment

r.-t. könyvker

IX., Üllői-ut

Bérlét lejár

a bes

daságban kit

nyolccsz céplő

vál, tengeri m

tengeri morzs

velőgépek, gy

böző mérleg

lyező aranka

szekér 5 kocsi.

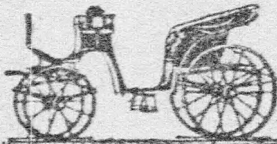
Tagrendélyes

és jök, ökor

jobb állapotban

nyóli bérgazd

FAKULT BORKABÁTOK
sötét színekre tartósan festetnek 1722
HALTENBERGER BELA
ruhafestőgyárában, Kassa.
ALAPITTA TOTT 1810.

Zsigmond Károly
kocsigyártó
Bpest, IX., Imre-utca 3.
Kivánatra árjegyzéket küld.
Használt kocsikat becserél.

Eladás

Alkalmi zongoravétel.
Bösendorfer, Schweighoffer Kern-Wirtl kiváló mesterek gyártmányai 200 forinttól feljebb. Pianinók 180 forint, új zongora vagy pianinó 250 forint feljebb, minden árban. Zongora-, cimbalomhangolások helyben és vidéken szakavatott munkások által gyorsan és olcsón eszközöltetnek. **REMYNYI MIHALY** a Magyar Kir. Zeneakadémia szallítója, **BUDAPEST, VI., Király-utca 53. sz.** 1139

Vadászpuskák nagy alkalmi vételre. Elsőrangú kipróbált, jó, modern vadászpuskák nagy választékban és igen olcsó árban. Többek közt angol ejektoros Hammerles, Scott, London, Springer Kirner (szőreg), kézi-munka kidolgozású finom Lankaster, automatikus Browning és ismétő Winchester, golyós Express, távcsőves Manlicher Schönauer, Hammerles Drilling és több más finom puskák és ismétő pisztoly még eddig nem létezett olcsó árban kaphatók Radonál: Egyetem-ter 5. (nem Egyetem-ut.) Használt de jó puszkák veszek és becseréltek. Telefon 105-22. Ugyanígy egy motorkerékpár elalkalmisáival együtt igen olcsó eladó. 3944

Egy áll gőzfűtésű 160x65 cm. névű, 3 légkari nyomású, takarmányfűtésre, esetleg fűdőzésre is alkalmas, 200 koronát eladó, fesszmerővel, tápszi attyuval stb. együtt. Sulya körülbelül 400 kgr jó áron Radonál Státnár, Várdomb-utca 12. kelmefestő és vegyész-tő intézet. 2217

Luczerna- és vöröslóheremagot vesz legmagasabb áron Millennium-telep, Nagybánya. Mint ott árjaitok fűti címre kéretek. 2259

Makói dughagymát, saját termesztésű, apró agyveztelt zárlagymát, valamint nagyobb szemű, melyet lélen fűtött helyiségben szárítani kell, elad kicsiben és nagyban Hári Ágost, Magyarbánygyesen. 2170

Széna, legprímabb minőségű 500 méter eladó Bácskában ki ez korona mázsája. Csím a kiadóba. 2501

600 holdas, pestmegyei fekete szántó-legelő- és tulnyomán kaszáló bírtok előnyös feltétel-ekkel eladó. Gauzer Ö. bankháza, Kalocsa. 2218

Gyümölcsfák ellenségei és védeke. és írta Wenninger Mátyás. 1 korona előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi a Pátria r.-t. könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Bérlét lejárta folytán eladó gazdaságban kitűnő karban levő nyolcvas cseplőkészlet kaszálóval, tengeri morzsoló géppel, tengeri morzsoló késhajtásra, vetőgépek, gyűjtőgépek, különböző mérlegek, roták, konkolyozó arankarosta. 14 bérmentve 5 kocsi, Bácsker-féle kettes, fagrendelvényes egyes ékek könnyűek és jók, 8kor és löszának a legjobb állapotban Bóvenhet a bese-nyői bérmentés, u. p. Látod. 2278

Szénát, szalmát veszek és eladok

bármily nagy mennyiségben, felpréseléshez modern ló- és gőzpreseim adom. Ajánlatok: 3520

Schreier Béla
takarmánygyároskereskedő
Budapest, Népszínház-utca 22. Telefon 20-52.

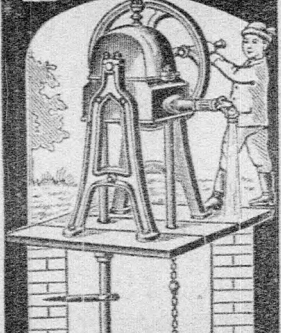
A mezőgazdasági munkák és teendőik hónapra hónapra a mezőgazdaság minden ágában. Szerkesztette: Kodolányi Antal. Ára fűzve 3 K, vászonköt 4 K. Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Gazdák figyelmébe!

50% olcsóbb mint bármely más világítóanyag a **pyroleum** világítása. A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezettetett. Számos elismerőlevél nélem bekeinthető. — Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. — Kivánatra prospektus ingyen és bérmentve. 3635

DEGEN JAKAB
Budapest, IX. ker., Kőraktár-utca 23.

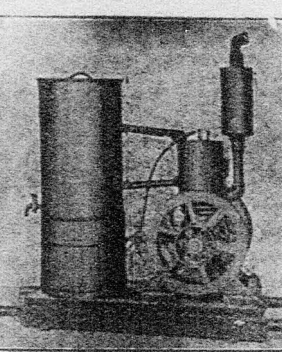
DIADAL LÁNCZSZIVATTYÚINK A LEGTÖKELETESEBBEK

Győző Béla és Tarsa
BUDAPEST, V. BÉROACZEL-Ú. 3.

KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET

Maier Rikárd és Félix
kínai szállítók
Wien, II., Kaiser-Josefstr. 30.
vesznek és eladnak minden állomásról bármily mennyiségű **szénát, szalmát, burgonyát.**
Préselés saját és legmodernebb géppresekkel. — A legnagyobb szolgálatkészségű cég. 429

EMPIRE benzine motor
(eredeti amerikai gyártmány) minden gazdaságban nélkülözhetetlen.
1 1/2 HP | ára száraz-kezo 3 HP | elemes villamos gyújtással K 1000
Villanydelejes mágnes gyújtással 200 koronával drágább.
Kérjen árjegyzéket.
Dénes B. motorspecialista
Budapest, V., Lipót-körút 11.

Legjobb tejkannák
tejhűtők és tejgazdasági eszközök kaphatók
Felső magyar tejgazdasági gép és **FUCHS és SCHLICHTER**
Budapest, VI. Jász-utca 11.
KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET

RATINA
PATKÁNY-ÉSGÉRINTŐ BACILLUS
RATINA AZ EGYEDÜLI BIZTOS IRTÓSZER MELYRŐL A MAIR. ÁLL. BAKTERIOLÓGIAI INTÉZET VÉLEMÉNYE IS AZ, HOGY MÁSIK ALLATRA ÁRTALMATLAN. (PROSPEKTUST INGYEN KÜLD A RATINA BAKTERIOLÓGIAI LABORÁRIUM KÉPVISELŐJE: HAAN BELA BUDAPEST, BOTTENBERGER-Ú. 34.)

Elszakíthatatlan
vászon munkás-öltönyök vető és osepők részére. Újdonságok permetezőgépekben **GUTMANN J. és TARSÁ**
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 16.
Mintákat és árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk. 346

Préselt buzaszalmát és zabszalmát

szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban
Ehrenreich Béla
Bajmok (Bácska). 6880

Hordók és kádak

bármely nagyságban a legjutányosabb áron készit és állandóan kapható
Guttman Gyula és fia
kádarmester cégnél
Nagykanizsa. 3733

Gyors, pontos, olcsó földmérés
Világhírű szabadalom 18 állomban.
Stádel-Torkos FÖLDMÉRŐ-TALIGA
kapható
Stádel gépgyárban, Győrött.

KELTETŐGÉPEK
díjlanul próbára. Keltetőgépek a legjobbak és legolcsóbbak. Keltetőgépek sok száz kitűnő bizonyítvány és ajánlatok egész Auszria és Magyarország-ból, melyek bármely díjlanul megküldetnek. **Keltetőgépek** tyúk-, liba-, fogoly-, fűcán- és kacsatojásokhoz. **Keltetőgépek** szabadalmazva Ausztriában és Magyarországon. — Egyedüli készítője **G. Mücke, Reisenberg 2. szám, bel Wien.** — Ezen szakmában egyedüli gyár. 3441

LEGYEK

konyhából, kamrából, mézszárból, istállóból, vághidról biztosan eltűntnek, ha a falakat **LEGY-BONDORRAL** meszeljük. Legjobb már kora tavasszal. — Egy kiló elegendő 25 □-méterre, 5 kg. leirással 6 kor. franco utánvétellel. Megrendelhető **FODOR FERENCZNÉL**
Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H.
Számos elismerőlevél. 3325

4 szobás

modern lakás budapesti ujonnan épült házban **szövetkezeti házrész**
eladó. Csím a kiadóhivatalban. 1172

Mit árul!?

Klár Andor, Debreczen
Áruosztály: Szenet. Műtrágyát. Nyersóajat. Gépolajat.
Műszaki osztály: Madár- malomberendezések. Gőzgéptepeket. Diesel-nyersóajmotorokat. Gazdasági gépeket.
Bankosztály: Készletek: törlesztéses kölcsönöket elad és vesz föld- és erdőbirtokokat lebonyolít parcellázásokat és mindenféle bankügyletet. Legjobb összeköttetés! 3797

Virágagyak részére **zsuptakarók**
kiváló vastag minőségben megrendelhetők bármely méretben m²-ként 1 kor. 3 fill-ért **Pollak Ignác** számaár-nyárától. Soroksár. 2070

compound-gőzekekészlet,

négyvasu mélyítőkével legjobb üzemkarban, **jutányos áron eladó.** Ajánlatok „Gőzekekészlet” jellege alatt a kiadóhivatalba kéretek. 2260

Ah! Meg van! Jó brünni posztóárut

a legolcsóbb gyári áron, férfiruhákra, legelőnyösebben lehet rendelni az **ETZLER & DOSTAL** osztr. posztóárak áruházában, Brünn, Schwedengasse Nr. 5/VII. 3866
A morvaországi tanítószövetkezet és az államtisztviselők szövetkezetének szállítói. Közvetlenül a gyárból való rendelésnél nagy az előny. Tartalmas mintagyűjtemény télikabátok és öltözetekre betekintés céljából bérmentve küldetik.

Arankamentes
vagy legalább arankamentesíthető **kisarankás lóhere- és luczerna-magot, baltaczimet**

valamint mindenféle egyéb gazdasági magvakat **vásárol** a legmagasabb áron **HALDER** utóda

magnagykereskedése **József főherceg 6 os. és kir. fensége v. udvari szállítója, Budapest, V., Bálvány-utca 6. sz.**

Vétel
Keresetek megvételre egy használt járgány és szecsavágógép, lehetőleg egy lóra. Ajánlatok kérem Csörgői uradalom, Csörgő Zemplén m. 2802

Legott cseplőket, vasrmasát 4, 6, 8 lóerejűt legmagasabb ár- és készpénzfizetés mellett vásárol **Rohlik Ferecz, Temesvár.** 1968

ROBOZ ODON és TARSÁ
KEMÉNYFAKIVITEL, BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 82/a

VESZNEK mindennemű keményfát és pedig: tölgy-, kőris-, jászor-, hárs-, szil-, gyertyán-, bükk-, éger-, oseresznye-, kőrtefát stb. gömbölyű és metszett állapotban. 3742

Lenmagot minden vidéki állomáson, legmagasabb áron mellett **vásárol** 775
KRAUSZ HUGÓ terménykivittel Ralote Budapest, V. Szabadság-ter 6. Csakis árköveteléssel el látott ajánlatok kéretek.
Bérlét
Erdély Jelenyobb forgalmu mezővárosa közvetlen közelében, a város mellett, 50 katasztrális hold kitűnő föld több évre bérbeadó, amely mindenre használható, a legbiztosabb ökebefektetés, amely alapját képezheti nagyobb üzletnek is. Csím: Jóna Gyula, inces-havasalfi gazdasága, u. p. Nagy-Kalota (Kolozs megy.). 2281

Számtartó! Ispáni vagy hasonló állást kereső 30 éves, izm., nős gazdasági teendőkhöz (marha-, sertésnevelés, hizlalás, lónévelés), valamint a gazdasági könyvek vezetésében jártas s jelenleg is egy 600 holdas birtokon van alkalmazva. Szives ajánlatok **Korunkalé 2293** jellegűre a kiadóhivatálba kéretnek. 2293

Uradalmi főtiszt kintűnő biznissal, 34 évi praxissal, elfogad minden megbízást mint főszálg-organizátor, inspektor, számvizsgáló, tanácsadó. Szives ajánlatok, küldendők Okénuss Gyula Galambok, Zala megye. 2294

Irnoki, kulcsári, vagy felügyelői belépésre földművelésiskolát jeles, kitűnő sikerrel végzett s minden tekintetben megbízható, szerény igényű, nőlen fiatal ember. Cím: Szabó István - Tiszayezény, J.-N.-K.-Szolnok megye. 2291

Gazdatiszti állást keres. A külső mezél gazdálkodás, valamint a gazdasági számvitel minden ágában nagy gyakorlatlaltal és kiváló referenciákkal bíró okleveles gazdatiszt, uradalom vagy nagyobb gazdaságban mint külsőtiszt, intéző vagy számvévo szerény feltételek mellett azonnali belépéssel alkalmazni kíván. Szives ajánlatok „R. S. 2296” jellegűre a kiadóhivatálhoz kéretnek. 2296

Segéd-tiszt, róm. kath. vallású, hatvana közeleztársaságban 25 éves nőlen egyén, ki 4 közép és a szabadkai földművelésiskolát elvégezte, hat évig nagyobb uradalomban volt alkalmazva, segéd-tiszt, esetleg ispáni állást elfogadna. Cím: Huszty István Kálcsa. 2295

Gazdatiszti vagy ispáni állást keres. Kizárólag húszéves, földművelésiskolát jeles sikerrel végzett, 34 éves ref. vallású, kis családú gazdaságtiszt január 1-ét belépéssel, jártas az összes gazdasági teendőkhöz és az egyszerű könyvvitelben, 7 évi gyakorlatlaltal 2 nagyobb gazdaságtól szerette, mely tehenészet, sertésnevelés és dohánytermeléssel van egybekötve. Cím: Fitos Gergely Dombóvár, Bodor tanya, Szabolcs m. 2297

34 éves, róm. kath. nős, kis-gyakorlatlaltal gazdaságban mint fő-gazda és botosipán volt alkalmazva. Beszél románul és czukor-répa, kender, citrok stb. termelésében teljesen jártas, újvára állást keres. Címe Kovács Péter, Kocsárd, Szatmár megye, Tisza Lajos gróf birtokán. 2298

Állatok

Sovány és hizott sertéseket legjobban értékesít és beszeres **BAUER B. GYULA** sertésbizományos Bpest, VIII., Rákóczi-ut 73. TELEFON 79-41. Minden felvilágosítás díjtalanul készséggel adatik.

Yorkshirei sertés, 1 kan, 6 9 éves pejkanca, hátsó igen szép 3-6 hetes malacczal egyenként is eladó, Beregszászban Meisels Lajosnál. 2193

Angol félvér (atyja Bojtár), 9 éves pejkanca, hátsó kiváló, sötétbarna és beugratva 800 koronért eladó. Kiegészítő vadászólónak nagyon alkalmas. Baross Endre Pilis-szántó Pest megye, vasut Pilisvörösvár. 2238

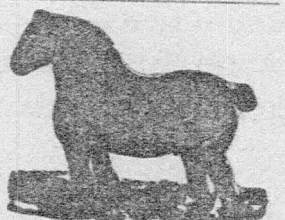
Eladó 12 darab 3-4 éves vöröstarca és 4 drb 4 éves magyar tinó, 500 kg. körül állag stulyal. Megkereséseket az uradalmi intézőség címére, Kóka, Pest m. kéretnek. 2276

Eladó tokaji gazdaságban, posta Kaposmérő, egy pár 8 és 15 markos pej arab kanca-ló igen szép, sebes járónak, esetleg női bajtókocsival együtt. 2300

Eladó 10 7 éves, árga, herélt, 100 cm. magas, figuráns, hibátlan és biztos járásu, Rákospalotán, Budapest mellett, Radich béknél, Vasút-utca 29. 2275

Saanenthal félvér kecskenyáj eladó vagy feleshe kiadó. Bővebbet Budapest, I., Hegyalja-ut 4. Házmesternél. 2299

Yorkshire tenyésztanyag elsőrendű minőségben kapható dukai Takách Ferencz gazdaságban, Duka, Vas megye. 2093

Muraközi hidegvérű (nori) igás tenyészt-lovak

vásárlásánál közvetlen a tenyésztőtől, segédkezesemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szivesen küldöm. Elsőrendű referenciák rendelkezésre állnak.

Czimem: **IDŐSB HEINRICH MÓR** lóvásárló ügynöksége **CSÁKTORNYA (Muraköz), Törv. bej. czég.** Sürgőnyezim: **Heinrich Senior, Csáktornya.** 572 **Interurban - Telefon 33. szám.**

Borju-eladás.

Néhai Nagy Miklós utódánál, Nagy Dénes földbirtokosnál prima elsőrendű

1/2 és 2 éves erdélyi ökörborju

nagy választékban kapható. Levélczím: **Nagy Dénes** földbirtokos Torda (Torda-Aranyos megye). 3843

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalomban, posta Koneza, kaphatók: **Magyar igásökrök**

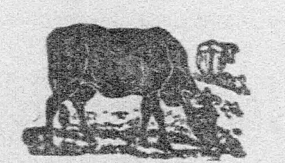
Bikák **Tehenek, üszök**

Altalánosan olomzárótt aranka-luczernamag mentes

24 táresás kétsoros boronák, kéregképzőboronák, dést elkerülő

vetési hengerek és **Lámpanelküli csibe-**

heltető-gépek. 3331

Elsőrendű Bonyhádi faj

vöröstarca **ökor- és üszöborjukat** 1-2-3 éves korban, továbbá hizalásra vagy járomba való tarka ökröket, ugyszintén hasas vagy friss fejős teheneket a legjutányosabb árban egyezség szerint bármily mennyiségben szállítók és istállómban állatok állandóan kaphatók.

Neizer Antal, Dombóvár Tolna megye. 3772

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket

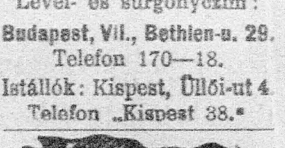
hasasokat, borjasokat és tenyész-bikákat bármely időben, bármely mennyiségben külsős árakon szállít: 2146

KLINGER MÓR tenyész- és haszonállat-kereskedő Kispes. Lakás és istálló: Kispes. Kölcsei-utca 5. sz. Levél- és sürgőnyezim ugyan. Telefon, Kispes 35. Sejtő háiban.

Legelsőrendű eredeti bonyhádi teheneket, friss borjasokat, hasasokat s tenyész-bikákat bármely időben, bármely mennyiségben coulansul és legolcsóbb árakon szállít:

Fenyves Flaschner Sándor tohánkereskedő. Levél- és sürgőnyezim: Budapest, VII., Bethlen-u. 29. Telefon 170-18. Istállók: Kispes, Üllői-ut 4. Telefon „Kispes 38.”

Elsőrendű fajtelegű vöröstarca ökor és üszöborjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hizalásra v. járomba való tarka ökröket, ugyszintén hasas v. friss fejős teheneket a legjutányosabb árban egyezség szerint bármily mennyiségben szállítók és istállómban állatok állandóan kaphatók.

SPITZER és WEILER Czellidőmők.

igen szép, válogatott vöröstarca szimmenthali jellegű 1-2-3 éves

növendék-ökor és üszöborjukat

ugyszintén legprimább lekötni való és

jármosökreit

legjutányosabb árakon ajánlanak: **Klein Testvérek** kereskedők **Czellidőmők.** Megrendelések egyezség szerint bármikorra is elfogadhatók. 88

Valódi bonyhádi friss fejős, hasas tehenet és mindenféle tenyészállatot

szállítók a legjutányosabb árban, a legjobb minőségben és bármily mennyiségben: a tehozamra nézve garanciát vállalok és a legszolidább kiszolgálást biztosítom. — Istállómban állatok állandóan kaphatók. 1118

Hoffmann Dávid Pusztá-Bzantgyörgyi bérle Bonyhád, Tolna megye.

Számfeletti

15 drb telivér szimmenthali tehén eladó

Pajzs Gyula orsz. törzskönyv. tenyészetében, Heves. 3832

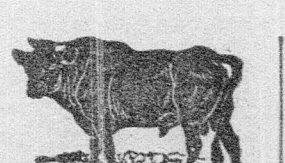
Elsőrendű bonyhádi fajteheneket

lefejes és tenyészetre, az átlagos tejelésért garanciát vállalva, továbbá vöröstarca

ökor- és üszöborjukat

1-2-3 éves korban, hizalásra vagy járomba való tarka ökröket a legjutányosabb árban, egyezség szerint bármily mennyiségben szállít

Baneth Adolf Bonyhád, Tolna m.

Vöröstarca tinó és üsző

teljes prima, 1-2, esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható olcsó áron. Későbbi, ugyszintén jármos és beállítási ökrök szállítására vállalkozom.

Kitűnő friss fejős tehenek

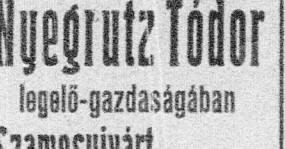
előleges jelenté után, nálam mindenkor megtekinthetők közeleztársaság nélkül. Vevő letrése szerint választhat. 4735

Henrik Ignác fia Szalónak (Vas m.)

Állandóan kapható jutányos áron 130 drb két éves és 80 drb egy éves prima

Erdélyi magyar fajú ökörborju

Nyegrutz Tódor legelő-gazdaságában **Szamosujvart.** 3595

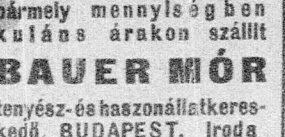

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket

hasasokat vagy borjasokat bármely időben, bármely mennyiségben coulansul és legolcsóbb árakon szállít

BAUER MÓR

tenyész- és haszonállatkereskedő, BUDAPEST. Iroda VI., elsőerdősor-utca 1. Istálló Újpest, Károlyi-u. 11. Telefon 93-95.

Legelsőrendű eredeti bonyhádi teheneket

hasasokat vagy borjasokat és tenyész-bikákat bármely időben, bármely mennyiségben coulansul és legolcsóbb árakon szállít:

Kohn Samu és József tenyész- és haszonállatkereskedők. Budapest, VII. Rottenhiller-utca 60. Telefon 91-25. Fiók: Újpest, Árpád-ut 99

Elsőrendű magyar fajú erdélyi jármosökrök,

ugyszintén 1 éves magyar fajú

erdélyi ökörborjuk

minden időben nagy választékban kaphatók

ALEXA MIKLOS-nál Szamosujvart

Szolnok-Doboka megye. 3221

Általánosan elismert legelsőrendű jármos magyar fajú erdélyi-ökrök, 1 és 2 éves ökor-borjak és beállítani való tarka-ökrök

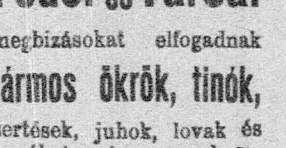
egész éven át a legnagyobb választékban és jutányos áron kaphatók:

Papp Testvéreknél Szamosujvart (Szolnok-Doboka m.)

Erdélyi Kereskedelmi Társaság Fodor és Társai

megbízásokat elfogadnak jármos ökrök, tinók, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelőség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetítik

Cím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szent-egyház-utca 2-ik szám. Telefon 311. 412

Eladó tenyész-süldők,

20 db és 5 db kan hazai kondorszerű mangalicza, mely anyag Wertheimsteinből, a mindig első díjakkal kitüntetett tenyészteiből szerezte

Kecskék, 3 drb igen be. nagytestű, tisztá fehérszőrű, nagy szarvakkal, Chernel György gazdaságában, Tömörd, Vas megye. 2236

Vegyések

Felstartásra 100-150 növendék gulyamrhat, kitűnő takarmányozással kezelt feltételek mellett rögtön elfogad a Györgyszállási Bérőség Füzben, Tenes m. 2258

Harmados tartásra 2 évesnél idősebb növendék marhát 1 évi tartásra, valamint bírkát feles tartásra elfogad márc október tízenötödiktől csatlai gazdaság, Veszprém megye. 2277

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér betekintésként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér betekintésként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó birtokos vagy bérlő címének kitételével közölünk. KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Földbirtokosok figyelmébe!

Díjmentes állásközvetítés!

A Magyar Gazdatisztok és Erdőtisztok Országos Egyesülete (Budapest, IX., Ulloi-ut 25-sz.) felhívja a t. birtokos és bérlő urak figyelmét

állást közvetítő osztályára, hol gazdatisztok a legkülönbözőbb állásokra elő vannak jegyezve.

Az állásközvetítés teljesen díjmentes. Megkeresés esetén az egyeztetést igazgatósága a betöltendő állásra megfelelő gazdatisztot ajánl s a tulajdonosnak az illetők bizonyítványainak csatolásával és eddigi működésükre vonatkozó adatokat megküldi.

Tisztelttel felkérjük a t. birtokos és bérlő urakat, hogy gazdatisztok állások betöltése esetén a közlött egyeztetést állásközvetítő osztályt igénybe vonni sziveskedjenek.

A Magyar Gazdatisztok és Erdőtisztok Országos Egyesülete elnöksége.

Betöltendő állás

Irodatiszt keresetik azonnali belépésre (kereskedelmi végzettség, német és angol nyelvtudás) és gépirás tudók előnyben részesülnek. Ajánlatok bizonyítvánnyal csatolva, Selyp-pálteleki úradalom, Selyp (Nógrád megye) címre küldendők. 2212

Pálteleki gazdaságban január elsején egy rendelkezélmint végrehajtó ispáni állás jön üresedésbe, pályázhatnak gazdasági iskolát végzett fiatal nők egyének, járandóság megállapodás szerint. Cím: Geiringer Jenő, Biharudvari, u. p. Páltelek. 2233

Magtárkezelő keresetik alulirodai uradalomban, november hó elsején történetű belépésre. Pályázhatnak magtár-raktárkezelésben és egyszerű számadások vezetésében jártas, lehetőleg német övnyelvtudással rendelkező egyének. Bizonyítványokkal és fizetési igényekkel pályázati kérvények intézendők. Uradalmi Főberuható, Alsó-Lendva, Zala megye címre. 2234

Kulcsár, izraelita, nős, kis-családos, gazdasági teendőket jártassággal, keresetik. Személyesen írott ajánlatok bizonyítvánnyal csatolva, melyek vissza nem adhatók, Nagymajori gazdaságban (posta Óhat-puszta-Kőcs) küldendők. 2216

Béresgazda, magtár uradalmi uradalomban, november hó elsején történetű belépésre. Pályázhatnak gazdasági iskolát végzett fiatal nők egyének, járandóság megállapodás szerint. Cím: Geiringer Jenő, Biharudvari, u. p. Páltelek. 2233

A szecsenyi béruradalomban Nőgrád m. nov. elsején belépésre nős, kis-családos gazdatiszt keresetik. Nagybirtok uradalomban hosszabb gyakorlatot kimutatható és jó bizonyítványokkal rendelkező urak ajánlata és bizonyítványai csatolva kérik fenti címre. 2270

Ispán (segéd-tiszt) január 1-én belépésre keresetik, izraelita, fiatal, nős, kis-családos, szerény igényű, ki ny. minőségben nagyobb gazdaságokban már hosszabb ideig alkalmazva volt, katonai kötelezettségének eleget tett, jó bizonyítványokkal, jó írással bír, belső gazdaságban, egyszerű könyvvezetésben jártas, sajátkezűleg lemondott bizonyítványait, melyek vissza nem küldendők, küldje: Klein Aladár, Karcsond (Heves megye) címére. 2255

Keresek azonnali belépésre egy izraelita, nőlen fiatal embert gazdaságomban mint segéd-tisztet. Javdatalmazás: teljes ellátás és 600 kor. Ajánlatok bizonyítványokkal csatolva Hirschler Ernő címre, Pád, Torontói megye intézendők. 2253

Pálteleki gazdaságban január elsején egy rendelkezélmint végrehajtó ispáni állás jön üresedésbe, pályázhatnak gazdasági iskolát végzett fiatal, nős egyének, járandóság megállapodás szerint. Cím: Geiringer Jenő, Biharudvari, u. p. Páltelek. 2233

Gépész-kovács

kerestetik jártas, minden tekintetben szorgalmas, 50 éves, izr. nős, gyermektelen gazdatiszt, aki 32 évi öntözésben kezelt kül- és belföldi gazdaságokat a legjobb eredménnyel önállóan kezelte, f. ö. október vagy június állást keres. Kívánatra személyesen bemutatásra megjelene. Cím: T. m. gazdatiszt Pécel, Pest m., Jeszensky-féle ház. 2245

Erélyes, minden tekintetben szorgalmas, 50 éves, izr. nős, gyermektelen gazdatiszt, aki 32 évi öntözésben kezelt kül- és belföldi gazdaságokat a legjobb eredménnyel önállóan kezelte, f. ö. október vagy június állást keres. Kívánatra személyesen bemutatásra megjelene. Cím: T. m. gazdatiszt Pécel, Pest m., Jeszensky-féle ház. 2245

Uradalmi műkertész, kőműves, zölkör, gyermektelen, szakember, több nyelvet beszél, kitűnő bizonyítványokkal rendelkező állást keres. Cím: a kiadóhivatalban. 2060

Földmivessziskolát jeles sikerteljesen végzett, 21 éves, nőlen ember irnok, gyakorolói állást keres azonnali belépésre. Cím: Kis-Ferenc, Czégény-Dányád, Szatmár m. 2212

Gazdatiszt állást keres gazdasági iskolát végzett, gyakorlati vizsgát tett, 17 évi birtokosként, 36 éves, nős, gyermektelen, igen erélyes, szorgalmas, önálló kezelési képességű, elismert gazda. Cím: a kiadóhivatalban. 2188

Gözeke gépész, teljesen megismerkedett uradalomban állást keres mellobbi belépésre, esetleg újvire. Cím: a kiadóhivatalban. 2247

Gazdatiszt, kinek nagy gyakorlati, korlata van a gazdasági teendőknél, szeszgyár körül is, intenzív tisztartású, vagy ispán, állást keres mellobbi belépésre. Cím: a kiadóhivatalban nyerhető. 2244

Mérlegképes könyvelő és gépész, hosszabb gyakorlati, piros bizonyítványokkal, példamutatóan állásban, ki a magyar és német nyelven kívül a szláv nyelveket is bírja, érti a magtár-nyitványokkal, melyek vissza nem küldendők, csatló állapot és fizetési igények megjelölésével Burger Pál Nyiregyháza címre intézendők. Az állás január 1-én töltendő be. 2272

Gazdasági notlen segéd-tisztet keresünk azonnali belépésre. Olyanok, kik a német és a magyar és a szláv nyelvet minden ágában jártassal, küldjék be részletes ajánlatot Nagel és Weinberger, Puderitz címre. 2274

A bicsecsfalvi gazdaságban segéd-tiszt állás azonnali betöltendő. Azon egyének, kik a magyar és a szláv nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják, a tehénzet, magtárkezelés és azok könyvvezetésében hosszabb gyakorlati bírnak, küldjék bizonyítványokkal csatolva ajánlatukat a tisztartásighoz Bicsecsfalva, Trencsen m. 2278

Magtárkezelő keresetik alulirodai uradalomban, november hó 1-én való belépésre. A magtárkezelésen kívül a műhelyek ellenőrzése, anyagletartás és egyszerű számadás vezetésében jártasság is megkívánatik. Bizonyítványokkal és fizetési igényekkel pályázati kérvények intézendők. Uradalmi Főberuható, Alsó-Lendva, Zala megye címre. 2234

Egy földmivessziskolát végzett, nős béresgazda, ki hosszabb idő óta már nagyobb gazdaságban működik, felvettek 1910 január 1-re. Ajánlatok és bizonyítványokkal melyek vissza nem küldendők, a Kiltácsi bér gazdaság imézőségéhez, u. p. Polgárdi, Fejér megye küldendők. 2303

Gazdasági főgépész, ki az összes gazdasági gépek kezelését és javítását szakemberként érti, állást nyerhet el gazdaságokban. Ajánlatok küldendők Gestl Lajos és fia urakhoz Szombathelyre. 2305

Állást keresők

Intéző azonnali belépésre állandó állást keres, cím: a kiadóhivatalban megtudható. 2016

Erélyes, minden tekintetben szorgalmas, 50 éves, izr. nős, gyermektelen gazdatiszt, aki 32 évi öntözésben kezelt kül- és belföldi gazdaságokat a legjobb eredménnyel önállóan kezelte, f. ö. október vagy június állást keres. Kívánatra személyesen bemutatásra megjelene. Cím: T. m. gazdatiszt Pécel, Pest m., Jeszensky-féle ház. 2245

Uradalmi műkertész, kőműves, zölkör, gyermektelen, szakember, több nyelvet beszél, kitűnő bizonyítványokkal rendelkező állást keres. Cím: a kiadóhivatalban. 2060

Földmivessziskolát jeles sikerteljesen végzett, 21 éves, nőlen ember irnok, gyakorolói állást keres azonnali belépésre. Cím: Kis-Ferenc, Czégény-Dányád, Szatmár m. 2212

Gazdatiszt állást keres gazdasági iskolát végzett, gyakorlati vizsgát tett, 17 évi birtokosként, 36 éves, nős, gyermektelen, igen erélyes, szorgalmas, önálló kezelési képességű, elismert gazda. Cím: a kiadóhivatalban. 2188

Gözeke gépész, teljesen megismerkedett uradalomban állást keres mellobbi belépésre, esetleg újvire. Cím: a kiadóhivatalban. 2247

Gazdatiszt, kinek nagy gyakorlati, korlata van a gazdasági teendőknél, szeszgyár körül is, intenzív tisztartású, vagy ispán, állást keres mellobbi belépésre. Cím: a kiadóhivatalban nyerhető. 2244

Mérlegképes könyvelő és gépész, hosszabb gyakorlati, piros bizonyítványokkal, példamutatóan állásban, ki a magyar és német nyelven kívül a szláv nyelveket is bírja, érti a magtár-nyitványokkal, melyek vissza nem küldendők, csatló állapot és fizetési igények megjelölésével Burger Pál Nyiregyháza címre intézendők. Az állás január 1-én töltendő be. 2272

Gazdasági notlen segéd-tisztet keresünk azonnali belépésre. Olyanok, kik a német és a magyar és a szláv nyelvet minden ágában jártassal, küldjék be részletes ajánlatot Nagel és Weinberger, Puderitz címre. 2274

A bicsecsfalvi gazdaságban segéd-tiszt állás azonnali betöltendő. Azon egyének, kik a magyar és a szláv nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják, a tehénzet, magtárkezelés és azok könyvvezetésében hosszabb gyakorlati bírnak, küldjék bizonyítványokkal csatolva ajánlatukat a tisztartásighoz Bicsecsfalva, Trencsen m. 2278

Magtárkezelő keresetik alulirodai uradalomban, november hó 1-én való belépésre. A magtárkezelésen kívül a műhelyek ellenőrzése, anyagletartás és egyszerű számadás vezetésében jártasság is megkívánatik. Bizonyítványokkal és fizetési igényekkel pályázati kérvények intézendők. Uradalmi Főberuható, Alsó-Lendva, Zala megye címre. 2234

Egy földmivessziskolát végzett, nős béresgazda, ki hosszabb idő óta már nagyobb gazdaságban működik, felvettek 1910 január 1-re. Ajánlatok és bizonyítványokkal melyek vissza nem küldendők, a Kiltácsi bér gazdaság imézőségéhez, u. p. Polgárdi, Fejér megye küldendők. 2303

Gazdasági főgépész, ki az összes gazdasági gépek kezelését és javítását szakemberként érti, állást nyerhet el gazdaságokban. Ajánlatok küldendők Gestl Lajos és fia urakhoz Szombathelyre. 2305

Állást keresők

Intéző azonnali belépésre állandó állást keres, cím: a kiadóhivatalban megtudható. 2016

Vajmester, nős, ki m. kir. tejedásügyi szakiskolát végzett, 27 éves, katonai kötelezettségének eleget tett, egy gazdaságban, esetleg külön vállalatnál állást keres azonnali belépésre vagy esetleg újvire. Mint vajmester és kőműves. Megkeresések Kovács József vajmester, Budapest, Hernád-utca 12. sz., III. em. 41. ajtó. 2263

Egy önálló, nős, 35 éves, román, káth. vallású, kiscsaládos, magyarul és németül beszélő kertész állást keres azonnali vagy november 1-re való belépésre, ahol esetleg kereskedelmi kérészet is van. A kérészet összes ágazatában jártas, jó bizonyítványokkal rendelkezik, szorgalmas és józan élet vezetője. Megkereséseket „L. J.” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 2262

35 éves, nős, gyermektelen, gyakorolói állást keres azonnali belépésre, ahol esetleg kereskedelmi kérészet is van. A kérészet összes ágazatában jártas, jó bizonyítványokkal rendelkezik, szorgalmas és józan élet vezetője. Megkereséseket „L. J.” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 2262

Gazdatiszt állást keres 30 éves, izraelita, kiscsaládos, magyar, német és tótul beszélő, gyakorlati vizsgát tett, 13 évi birtokosként, 36 éves, nős, gyermektelen, igen erélyes, szorgalmas, önálló kezelési képességű, elismert gazda. Cím: a kiadóhivatalban. 2267

Gazdatiszt, gyakorlati és 10i szakvizsgát, gazd., tejed., szeszgyári iskolát végzett, szláv és magyar nyelvet beszélő, 42 éves, keresetény, nős, gyermektelen gazdatiszt, ki egy a gabonatermesztés, ipari és kereskedelmi tevékenységben, hízalás, tejgazdaság, szőlő, kőművelés, gyártás, adóügyek, adás-vevő, építkezés, irada, pénztár és okmányi birtokkezelés körül gyakorolt, több évi önálló gyakorlati megfelelő állást keres azonnali. Cím: a kiadóhivatalban. 2154

Intéző, vagy jobb kezelő, gazdatiszt, okleveles állás, 14 évi gyakorlati, teljes jártassággal bír, egy a mezőgazdaságban, valamint a szőlészeti, gyártás, adóügyek, adás-vevő, építkezés, irada, pénztár és okmányi birtokkezelés körül gyakorolt, több évi önálló gyakorlati megfelelő állást keres azonnali. Cím: a kiadóhivatalban. 2154

Erdező, tősgyökeres magyar, szintén magyar akar lenni a ezen elhatározásában melyik ország támogatná az állát, hogy erdész állást juttassa neki. Az illető 10 éves gyakorlati rendelkezés, az összes erdészeti munkáiban jártas, gyors becső, biztos számoló és területmérő képességekkel rendelkező. Beszél és ír németül, magyarul és több szláv nyelven. Főleg ajánlkozok oly helyre, hol a faanyagot rosszul meg vagy hol az erdő nem nyúl elég hasznos, annak jövedelmét vagy hozamát emelendő. Szives megkeresések Wierzbicki Viktor, Margonya, Sáros megye intézendők. 2205

Mérlegképes gazdasági könyvelő, kinek felesége önálló erő, magyar, német és orosz nyelvet beszél, hamarabb, állást váltó irnok, 3 éves, szláv nyelvet beszél, „Leiktsmeretes 2306” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 2306

Állást keres újvire egy 48 éves, szakiskolát végzett, kinek 26 évi teljes gyakorlata van, teljes szakismerettel érti a kérészet bármelyik ágát, amennyiben tetszik átállandó a jelenlegi gazdaságból 12 éves szolgálatát, 3 gyermekét átjta, szives megkeresést kér a fizetési igények megjelölésével. Németh Ferenc kérészet u. p. Csikvárd, Győr megye. 2281

Főkertész, a mű- és kertészetben szorgalmas, a róza, sámpón, spárga, anász és a korai konyinakérészetben, a virágkérészet összes ágazatában. Szőnyegkérészet, parkiróság gyümölcsészet, szőlészeti stb. Állást keres azonnali vagy november 1-ére nagyobb uraságnál vagy mint kertész vagy fűrdő kertész. Cím: Paradezer István főkertész Dunánt., Mária-Tölgyes, Trencsen megye. 2284

Állást keres egy 36 éves vinn-czeller január 1-ére, ki a topolczai vinn-czeller iskola egy éves tanfolyamát jó sikerrel végezte, 11 évi gyakorlata van, teljes szakismerettel érti az oltványosítást, valamint a szőlőkezelést, a fűrdőkezelést, a gyümölcsészetet teljes szakismerettel érti, bármely mód szerinti oltvány készítését, egy a fás mint a föld oltványok nyagban előállítását, jözméletét, erélyes viseletű, 3 gyermekes férfi. Szives megkeresést kér a fizetési igények megjelölésével Kiss György Csikvárd Győr m. posta helyben. 2280

Urasági inas, hosszú éves bizonyítványokkal vidéken állást keres 29 éves, nős kiscsaládos, szives megkereséseket a lap kiadóhivatalba továbbít. 2282

Földmivessziskolát szláv és szláv-zset végzett egyén ki maga is szorgalmasan dolgozik, nagyobb szülőbe vagy szülő é kisebb gazdaságban alkalmazást keres. Szives megkereséseket Molnár János Agárd pusztára, posta Dinyésre Fehér m. küldendők. 2279

Ispáni, felügyelői kulesári állást keres, földmivessziskolát jeles, kitűnő sikerrel végzett, 29 éves kiscsaládos, nős egyén, 8 évi gyakorlati, jártas a mezőgazdaság összes ágában. Elvállalás kisebb gazdaság önálló vezetését is. Cím: Kun Ferenc, Jászladány, II. ker. 628. szám. 2285

Gazdasági segéd-tiszt állást keres uradalomban egy felső kereskedelmi végzettségű, szorgalmas és törekvő keresetényi hatalamban azonnali belépésre. Cím: Szlovák Gyula, Merczafalva Temes megye. 2287

Gépész, ki gazdaságokban, szeszgyárban stb. hosszú ideig működött, szorgalmas és megozható, bő tapasztalattal és szakudással állást keres. Hermann, Budapest, Viola-utca 37/b földszint 16. 2289

Tehénészgazda, sárvári tejedásügyi iskolát jeles sikerrel végzett, 12 évi gyakorlati, azóta mindig nagy tehéneszekben volt, állást keres január 1-ére Rádel Antal Jajhalom, u. p. Taktaharkány Zemplén megye. 2288

Földmivessziskolát kitűnő és jeles sikerrel végzett, 27 éves, román, káth. vallású, jözméletű, szorgalmas, nőlen ember, 26 éves, nős, ref. vallású ember nagy gazdaságban nevelkedett s a gazdaság minden ágában teljes jártassággal bír, egy a növénytermelés valamint az állattenyésztés és szőlőművelés terén. Nős ispáni vagy ehhez hasonló állást keres, u. p. Fejér megye. Cím: a kiadóhivatalban. 2286

Mérlegképes könyvelő (kegyelvezett), bank, takarékpénztári, gyári, gazdasági ügyvitelben teljesen jártas, uradalmi számviteli, pénztári, főkönyvvezető állást keres. Különösen figyelmébe ajánlja uraságoknak gyakorlatban fényesen bevált gazdasági könyvelési módszerét, mely egyedül az országban. Bizonyítványokkal és referenciákkal szolgálhatok. Szives megkereséseket „Uradalmi főkönyvvezető” jelleg alatt a kiadóhivatalba továbbít. 2290

Földmivessziskolát jeles sikerrel végzett, 27 éves, nős, izraelita, kiscsaládos, 1910. január 1-re szerény feltételek mellett keresek. 26 éves, nőlen, ref. vallású ember vagyok katonai kötelezettségem mint altiszt tettem eleget, jelenleg egy nagy uradalomban mint tehénészettel van egybekötve vagyis alkalmazva, szives megkeresést kérek „Szorgalmas gazdász” jellegre a kiadóhivatalba. 2283

Kitűnő referenciákkal rendelkező fiatal erdész és vadász, keres erdészeti, erdőmér, illetve vadász, jobb vadász állást, uradalomban, v. jobb vadászúraltal. Erdőkhasználatoknál és kintur-munkálatoknál, valamint vadgon-dozás, davad irásoknál bővebb tapasztalatokkal bír, szerény igényekkel, mint józan erélyes egyén megelégedésre fog szolgálni. Megkereséseket Köztelek kiadóhivatalba „Csanádi” jellegre kérek. 2292

Állást keres egy 36 éves vinn-czeller január 1-ére, ki a topolczai vinn-czeller iskola egy éves tanfolyamát jó sikerrel végezte, 11 évi gyakorlata van, teljes szakismerettel érti az oltványosítást, valamint a szőlőkezelést, a fűrdőkezelést, a gyümölcsészetet teljes szakismerettel érti, bármely mód szerinti oltvány készítését, egy a fás mint a föld oltványok nyagban előállítását, jözméletét, erélyes viseletű, 3 gyermekes férfi. Szives megkeresést kér a fizetési igények megjelölésével Kiss György Csikvárd Győr m. posta helyben. 2280

Urasági inas, hosszú éves bizonyítványokkal vidéken állást keres 29 éves, nős kiscsaládos, szives megkereséseket a lap kiadóhivatalba továbbít. 2282

Ispáni, felügyelői kulesári állást keres, földmivessziskolát jeles, kitűnő sikerrel végzett, 29 éves kiscsaládos, nős egyén, 8 évi gyakorlati, jártas a mezőgazdaság összes ágában. Elvállalás kisebb gazdaság önálló vezetését is. Cím: Kun Ferenc, Jászladány, II. ker. 628. szám. 2285

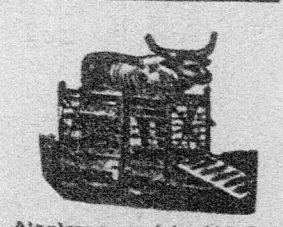
Gazdasági segéd-tiszt állást keres uradalomban egy felső kereskedelmi végzettségű, szorgalmas és törekvő keresetényi hatalamban azonnali belépésre. Cím: Szlovák Gyula, Merczafalva Temes megye. 2287

Gépész, ki gazdaságokban, szeszgyárban stb. hosszú ideig működött, szorgalmas és megozható, bő tapasztalattal és szakudással állást keres. Hermann, Budapest, Viola-utca 37/b földszint 16. 2289

Tehénészgazda, sárvári tejedásügyi iskolát jeles sikerrel végzett, 12 évi gyakorlati, azóta mindig nagy tehéneszekben volt, állást keres január 1-ére Rádel Antal Jajhalom, u. p. Taktaharkány Zemplén megye. 2288

Földmivessziskolát kitűnő és jeles sikerrel végzett, 27 éves, román, káth. vallású, jözméletű, szorgalmas, nőlen ember, 26 éves, nős, ref. vallású ember nagy gazdaságban nevelkedett s a gazdaság minden ágában teljes jártassággal bír, egy a növénytermelés valamint az állattenyésztés és szőlőművelés terén. Nős ispáni vagy ehhez hasonló állást keres, u. p. Fejér megye. Cím: a kiadóhivatalban. 2286

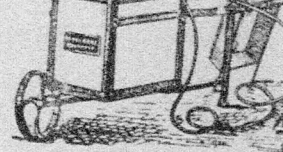
Mérlegképes gazdasági könyvelő, kinek felesége önálló erő, magyar, német és orosz nyelvet beszél, hamarabb, állást váltó irnok, 3 éves, szláv nyelvet beszél, „Leiktsmeretes 2306” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 2306

Ajanlom az országban kintinóknak elismert marhamérlegeket

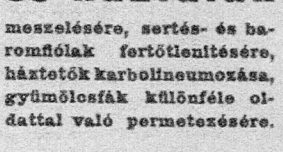
vaskorlátal, 1500 kg. horderőre. Szeker-hid-mérlegeket szekerek és állatok mérlegelésére.

Raktári mérlegeket Államlag hitelesítve. Javítások czélfőből szerelők azonnal küldők.

Amerikai legjobb és legkényesebben kezelhető meszelő- és fertőtlenítő-gépeket

tehenistállók és házfalak meszelésére, sörtes- és hamrókalk fordtömlőezésére, háztetők karbolinafuzására, gyümölcsfák különféle oldattal való permetezésére.

Imperátor világhírű amerikai gyors lónyíró gépeinket

lovak, tehének, ökrök és juhek gyors megnyírásához! Arjegyzékekkel és elsőröndű referenciákkal szolgálók.

DÉNES MANÓ hidmerleg- és marhamérleg-gyáros.

Alapítva 1886. évben: Iroda és raktár: VII., Dohány-utca 92. Gyártelep: Gizella-ut 53-55. sz.

Budapest. Telefon és interurbán 88-30.

A „KIS HIRDETÉSEK” folytatása a 2245. és 2248. oldalon van.

Alapított 1850-ben.

EREDETI FOWLER-féle GÖZEKÉK

páratlanok

munkateljesítményben, tartósságban és az üzemből való takarékoságban.

JOHN FOWLER & CO.

Telefon 42-50. BUDAPEST—KELENFÖLD a vasutállomással szemben.

Acetylen-lámpák.

Gözeke-, Spritzbogen-, kocsirud-, kézi-, asztali-, fali-, függő-, istálló- és udvari-lámpák, nagyon praktikus függő ivlámpák gazdaságok és gyárak részére.

VASS GÉZA és FIA, Budapest, VI., Liszt-Ferencz-tér 6.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Telefon 65-43. Sürgőnyezim Dunlop.

Szuperfoszfátot kartellen kívül ::

ajánl a Nordenhami Szuperfoszfátgyár R.-T., Bréma
MAGYARORSZAGI VEZÉRKÉPVISELETE:

SZALAI és FÖLDES

BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCZA 24.

TELEFON: 161-36. ■■■ Előnyös árak és feltételek!

Távratózik: Pokrócztelep Somogyzill.
LOPOKRÓCZ ELŐYÁRAJÁNLAT!
LEGGISEBB SZÜKSÉGLETEL NÉL IS
GYARI ARON!

Hogy sikerrel küzdhesünk a külföldi verseny ellen, közvetlen a tozgyasztókkal éhajtunk összeköttetésbe lépni. — Árunk még kisebb vételenél is. — Árunk még kisebb vételenél is. — Árunk még kisebb vételenél is.

1. sz. legjobb minőségű,	185 cm. hosszú,	160 cm. széles,	ára 4 frt 50 kr.
2. " " " "	175 " " "	140 " " "	" 3 " 50 "
3. " " " "	170 " " "	135 " " "	" 3 " " "

darabonként, minden kívánt színnyalatban.

Rendeléseket annak gondos eszközése végett az őszi szükségletre már most kérjük — ha utóbbi szállításra is — eszközölni.

Ilyen minőségben és méretben ezen árt egyetlen bel- vagy külföldi ország sem szállíthat. Kiváló tisztelettel

„Sohr“ Magyar Lópokrócz Szétküldési Telepe, Somogyzill.

Minden-nemű zsák és ponyva

a legjobb minőségben FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban, Budapest, Nádor-u. 31-33. szerezhetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsönző intézet. **Kazaltakaró-ponyva** bármily nagy mennyiségben kaphatók. Arjegyék, minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

ACETYLEN-LÁMPÁK

Automobil-, kézi-, kocsirud-, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló-

éjjeli szántásoknál különösen gözekékre alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

BÁRDI JÓZSEF R.-T.

Budapest, VI., Liszt-Ferencz-tér 15 (a Palermo kávéház mellett).

Telefon 16-28.

Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

Sürgőnyezim: „PNEUMATIK“.

REICHEL és HEISZLER Vegyipari Gépgyár Részvénytársaság

rézárú-, gőzkazángyár és fémöntőde, Budapest, X., Noszlopy-utca I. Alapítva 1804. évben.

Magyarország legrégebbi speciális gyára mezőgazdasági szeszgyárak berendezésére.

Szeszfűzők, finomítók és élesztőgyárak teljes gépfelszerelése, a legújabb rendszerek alapján, az anyag legnagyobb felhasználásával. Fennálló gyártelepek felülvizsgálata, átalakítása, egyes gépek és készülékek szállítása, átalakítása és javítása, hiányok kipuhatólása és pótlása szakavatott közgeink által pontosan és jutányosan eszközöltetik. — Gyümölcs, szőlőtörköly és borseprő feldolgozásához kitűnő rendszerű pálinkafőző-üstök. — Számos kiállítási érem, diszoklevél.

3270

„Patria“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

XIX. évfolyam

K

AZ ORSZÁGOS

Az Országos Magyar

ingye

Nem tagokna

Egész évre 24 korona, f

6 l

AZ OMGE.

Ülésnapok

1909 október 19. d.

szé

21. d.

vál

Me

az „Országos Magyar

igazgató-választma

„Gazdasági Egyesüle

végrehajtó-

1909. évi október hó

10 órakor a „Köztelek

IX., Köztelek-utca 8.

III. rende

Tárgyak:

A) Közösen eli

1. A múlt ülés jegy

2. Jegyzőkönyv hitele

3. A Gazdasági Egye

ségének 1910. évi költ

4. Vidéki gazdasági

díjgye.

5. Az 1910-re tervez

tanulmányut előkészítés

6. A Somogy megyei

mánykivitel korlátozása

7. Földmivvelésügyi n

talajmivvelési rendszer

tanulmányozására két

utalványoz.

8. Kiküldetések az

kivándorlási tanácsba.

9. Rodiczky Jenő ár

gálatba lépésének 40 év

